

1927

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 106.600.000

80 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

(έν 'Αμερική, 'Αγγλία, Αιγύπτω, Κύπρω και 'Αλβανίᾳ)

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟΝ

KAKAON
LYONS

ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΑΝΩΤΑΤΟΝ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ:
Σ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52. ΑΘΗΝΑΙ

“ΚΥΨΕΛΗ”

ΕΔΩΔΙΟΜΟΡΦΕΙΟΝ
ΚΑΠΡΑΛΟΣ — ΚΑΡΑΛΗΣ

ΡΙΟΛΟΥ 226 (ΧΑΥΤΕΙΑ)
ΤΗΛ. ΝΕΟΝ 6-40

Πλουσιώτατον εις όλα
του τα είδη: 'Αποικιακά
και εδάφη, χοιρομέρια,
κονσέρβες, λικέρ, σαμπάνι-
ες, μπισκότα, τσάι, τρο-
φαί παιδών, είδη τα-
χαροπλαστικής κλπ. κλπ.

ΧΑΒΙΑΡΙ ΜΑΥΡΟ
— ΜΠΑΡ —

ΙΑΤΡΟΣ Κ. Ν. ΜΕΛΑΣ

Δερματικά—Γυναικολογικά—ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ

Ίδιαίτεροι αΐθουσαι διὰ τὰς Κυρίας. Δέχεται καθημερινῶς ἀπὸ
τὰς 8 π. μ. — 2 μ. μ. καὶ 4 — 10 τὸ βράδυ, ἐν τῇ Νέᾳ Κλινικῇ τοῦ
ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ἀριθ. 36, (Ὁμόνοα).—'Α θ ἡ ν α ι.

Ἐξαιρεῖται καθ' ἑκάστην τὰ σημεῖα
τῆς κοπώσεως καὶ τῶν φροντίδων τὰ
ὁποῖα γηράσκουν τὸ πρόσωπόν σας.
Ἴδου τί σᾶς προσφέρει

Η ΚΡΕΜΑ ΣΙΜΟΝ
(CRÈME SIMON)

Ἀπομακρύνει οὕτω
τὴν ἐμφάνισιν τῶν ρυ-
τίδων καὶ διαφυλάττει
εἰς τὸ πρόσθετόν σας
ἀταλότητα καὶ καθαρότητα. Ὅπως ἐ-
πιτύχητε τὰ καλλίτε-
ρα δυνατὰ ἀποτελέ-
σματα ἐπαλείψετε τὴν
ΚΡΕΜΑΝ ΣΙΜΟΝ
ἐπὶ τοῦ δέρματος ἡμέρη
εἰσέτι καὶ δι' ἐλαφροῦ μασάζ τὴν κά-
μιντε νὰ ἀπορροφηθῇ. Σοφγιῶστε ἀ-
κολούθως καὶ πούδραρετε μετ' ἸΟΥ-
ΔΡΑΝ ΣΙΜΟΝ.

Πωλεῖται πανταχοῦ
ΚΡΕΜΑ, ΠΟΥ ΡΑ ΣΑΙΟΝ ΣΙΜΟΝ
59, Faub. St Martin, PARIS.

ΚΩΝΣΤ. Α. ΠΟΥΡΝΑΦΟΡΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Νοσήματα Παθολογικά—Γυναικολο-
γικά. Νέα Διεύθυνσις: Ὁδὸς Πιπίνου
117. Δέχεται 8-9 π.μ. καὶ 4-5 μ.μ.

Osteline

Ἐκχύλισμα τῶν δραστηκῶν στοι-
χείων τοῦ Μουρουνελαίου.

4 Σταγόνες
ἀντιστοιχοῦσι πρὸς
ἐν κοχλιάριον
τοῦ καφέ,
μουρουνελαίου.

ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52. ΑΘΗΝΑΙ

ΑΥ ΠΡΙΝΤ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΟΥΤΑ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ

Υφάσματα μεταξί-
λινα, νεωτερισμοί
ἀσπρόρουχα πο-
ρέλαβε τὸ ΠΡΙΝΤ

Κ. ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΟΥΤΑ

Κ. ΚΟΛΛΙ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ—
ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΥ
Ἐπαναφέρει τὸ χρώμα
βάφει τὴν ἐπιδερμίδα
τὰς τρίχας

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤ

ΣΤΑΔΙΟΝ ΠΗΓΗΣ 18
Τιμὴ δρχ. 50, διὰ τὰς

Η ΚΡΕΜΑ ΚΡΙΝΟΣ

Κάνει τὸ δέρμα
ἀπολύτως ἀβλαβές
λοιδὼν καὶ ἐξαιρεῖται

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΝ ΠΗΓΗΣ
Τὸ βρῆμα δρχ. 15, διὰ τὰς

ΠΟΥΔΡΑ

ΕΔ. Π

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

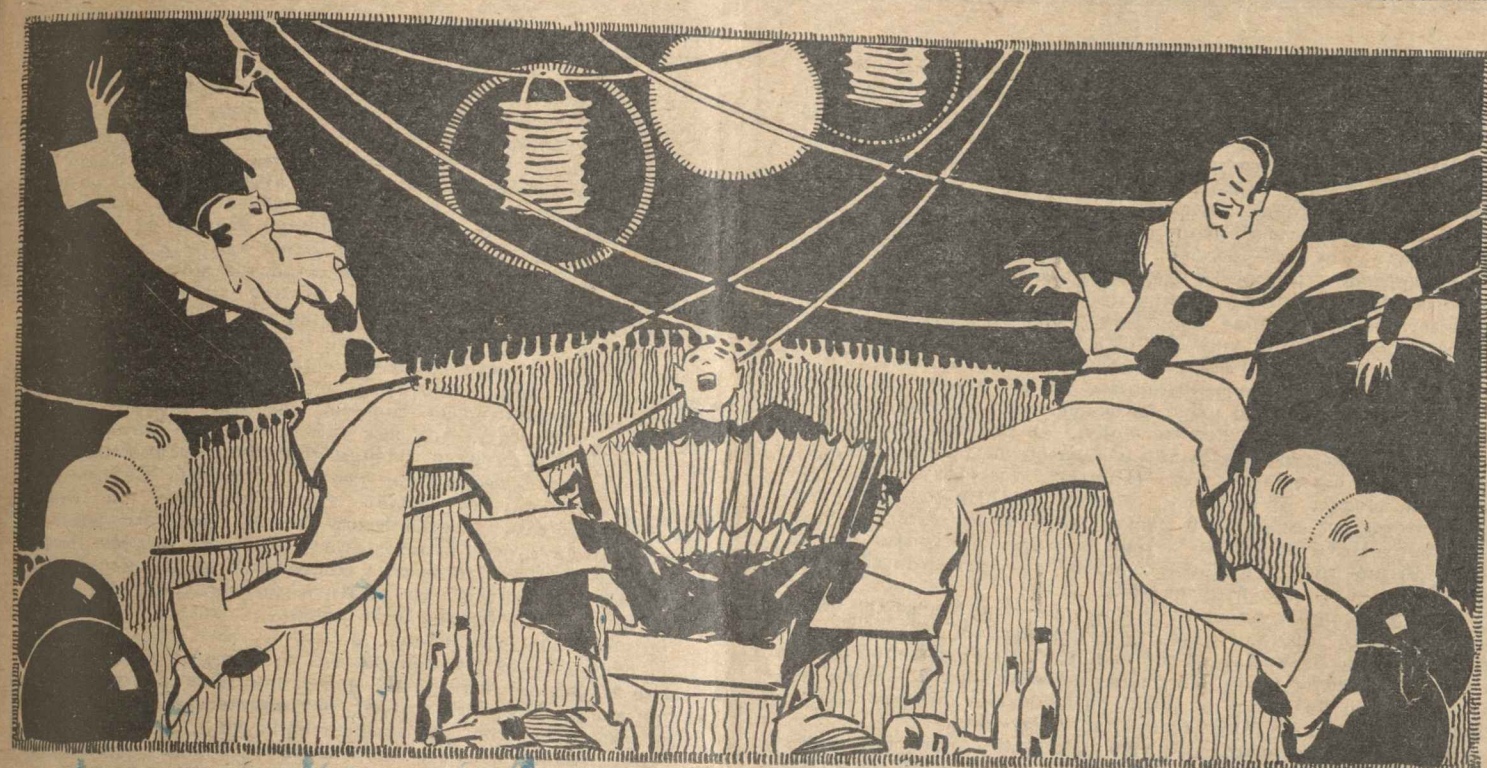
ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ

Ζητείτε τὴν κατὰ
καὶ τὸ κατὰ

3 Μαρτίου 1927

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

217

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΣΤΟΥΣ ΑΝΕΜΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΥΜΑΤΑ...

Ὁ Πανάγος ὁ Μαυροθαλασσίτης κάθεται στὴ πλώρη τοῦ καΐ-
κιό του, πάνου σ' ἓνα σαραβαλιασμένο κορίνι καὶ κοιτάει τὴ
θάλασσα. Ἐκεῖ ὅρα πού φρεσκάρισε καὶ τὰ βουνὰ γύρω, κατεβάρ-
ουν δυνατὸν ἀέρα πού κάνει τὸ πέλαγος νὰ χορεύῃ. Τὰ κύματα
σάνε κ' ἀφροκοπάνε γαλοπερίγυαλα. Πλάι στὰ χαλάσματα τῶν
καλῶν βενετσιάνικων μπεντενιῶν, πούχει χρόνια καὶ χρόνια τώρα
ἀπαρμένο τὸ καΐκι του ὁ καπετὰν Πανάγος, ἡ θάλασσα εἶνε πῶς
ταραγμένη, πῶς ἄγρια καὶ λυσσασμένη. Τὰ νερά βροντᾶνε σάν κε-
ρανοὶ καθὼς πέφτουν ἀγριεμένα μέσα στὶς σκοτεινὲς τρύπες πού
κοιτᾶνε κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, χωρὶς κανεὶς νὰ ξέρῃ πού βγαίνουν...
Μέσα στὴ βουή καὶ στὸ οὐρλιαχτὸ τῆς τρικυμίας, τὰ κύματα θε-
ρμίζουν, ἀπαράλλαχτα φρεσκάτ' ἄτια, ἀνεμίζουν τὴν ἀσπρὴ, ἀφρέ-
νια τους χαίτη, σφουρίζουν φρενιασμένα, σαλπάρουν ἀπάνου σ' ἄ-
καπλινα μπεντενία, σὰ νὰ θέλουν νὰ τὰ καβαλλήσουν...

Μὲ τὸν ἀγκῶνα στηγνόμενος στὰ γόνατα, μὲ τὸ πηγούνι ἀ-
κομισμένο στὶς σφιγμένες γροθιές του, μὲ τὸ λαϊμὸ τεταμένο, ὁ
μαύρος Πανάγος, ἀγναντεύει ὥρες τώρα τὴ θάλασσα, πού λυσσο-
μανεῖ καὶ δένεται... Πλάι του στεκεῖ σὰ μπουρσινά του πόδια
ὁ σκύλος του, ὁ Σορόκος, γέφυρο καρδόσυλο, μὲ χοντὸ μαλλιαρὸ
κεφάλι καὶ μάτια κοκκινισμένα ἀπ' τὰ γερατειὰ καὶ τὴν ἀριμὴ τῆς
θάλασσας. Ὅπως καὶ τ' ἀρετικὸ ἀγναντεύει κ' ὁ σκύλος τὴ θά-
λασσα, τὴν κυροκυματοῦσα, πού ἀντρεῖται κ' ἀφροχοχλάζει, ἀπὸ
τὴ μὴ ἀχρὴ ὡς τὴν ἄλλη...

Τὸ καΐκι εἶνε παλιὸ, γέφυρο, φαγωμένο ἀπ' τίς θάλασσες, κυ-
ματοδαρμένο, χωρὶς τὴν μορφὴν τοῦ ἀρματωσιά, πούχε μιά φορὰ
κ' ἔταν καιρὸ, σὰ νεῖατά του, σὺν ταξείδευσιν καμαρωτὸ — καμα-
ρωτὸ, σὺν πέλαγῳ, μὲ τὴν γαλήνην τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τίς φουρτο-
νὲς τοῦ χειμῶνα...

Τὸ κατὰ εἶνε σπασμένο στὴν κορφή, στραβὴ ἡ ἀντίνα, ὁ φλό-
κος κρέμεται κουρελιασμένος κ' ἀνεμόδαρτος. Ἡ μπουνκαλὸρτες
λεῖπον, τὸ τιμὸν κοίτεται παραχρῆμα σὲ μιά γωνιά, μὲ σπασμένο
τὸ δάκτυλ... Ἐκεῖ καθὼς φουρμανεῖ ὁ ἀνεμὸς κ' οὐρ-
λιάζει καὶ βροντᾶει ἡ τρικυμία, τὸ καΐκι χορεύει πάνου
στὸ νερό, μὴ τὸ βάθους μὴ τοῦ ψήλου... Τρίττει ὁ
λόκληρο, πρὶν — πλώρη, τὸ χοντὸ παλαμάρι πού
τὸ κρατᾶνε δεμένον ἀπ' τὰ σιδερένια κροκέλια τῶν
μπεντενιῶν, τετάρουν καὶ τριχοκοπάνε. Τὸ κύμα πι-
δαί εἰσέρχεται καὶ μανιασμένο ἀπάνου του, σαρώνει τὴν
κουρτέρα, μπαίνει σ' ἄμπαρά. Μὰ ὁ καπετὰν Πανά-
γος μένει πάντα στὴ θέσιν τοῦ ἀνιχνεύοντος, βυθισμένος
στοὺς μηχανισμοὺς τοῦ λογισμοῦ. Μεγάλα, κουρελια-
σμένα σύννεφα τρέχουν σὺν οὐρανῷ...

μαζὺ θαλασσοπνίγησαν σὰ νεῖατά τους...
Ὁ νοῦς τοῦ μαύρου Πανάγου ἀρμενίζει κ' αὐτὸς τώρα σὰ δ-
μορφα καὶ τ' ἀγρίστα τὰ περασμένα...
Σκέφτεται τὴ ζωὴν τοῦ μαύρου Πανάγου, τὴ ζωὴν του, πού
πέρασε καὶ πάει, σάν ἓνα ταξίδι ἀνάμεσα σὲ φουρτοῦνες καὶ
σ' ἀνεμοκαλομῶνες. Σκέφτεται τίς παλιές του τίς ἀγάπες πού τίς
ἔχασε γιὰ πάντα. Λαχτάρα κ' ἀδυναμία του ἡ θάλασσα. Λατρεία
του ἡ γυναίκα του, ἡ Ἀκριβή, ἡ περὶ φανή, πανόρια καπετάνισσα,
πού τοῦ τὴν κλείσανε σὴν μαύρη γῆ...
Ἀπὸ μικρὸς ἀγάπησε τὴ θάλασσα τὴ γαλήνη. Αὐτὴ τοῦ πήρε
πρώτη τὴν καρδιά...
Ὑστερα μοίρασε τὴν ἀγάπην του σὰ δύο. Παντρεύτηκε τὴν
Ἀκριβή, πούχε ἀπὸ τίς πρώτες τοῦ νηιοῦ κοπέλλα φρόνιμη, κ' ἀγ-
γελοῦσιμη. Ἦταν κ' αὐτὴ γαλήνη ὅπως ἡ θάλασσα, γεμάτη γλύ-
κα καὶ καιρὸ. Κ' ὕστερα ἀπ' τὸ γάμο του τρίτωσε ἡ ἀγάπη του,
σὺν ἔφτιασε τὸ καΐκι του πού τὸ βγάλε «Πανώρη», γιὰ νὰ τοῦ
θυμῇ τίς ἄλλες δύο τὸν ἀγάπης.

Μὰ ἔζηλε ὁ οὐρανὸς, θαρρεῖς τὴν εὐτυχία του κ' ἀπάνου στὸν
τρίτο χρόνο τοῦ πέθανε τὸ πρῶτο παιδί τ' ἀπόκτησε μὲ τὴν Ἀ-
κριβή.
Ὑπομῆνε μοι ταῦτα ὁ καπετὰν Πανάγος... Ὁ Θεὸς τοῦ πό-
δωσε, ὁ Θεὸς τοῦ τὸ πήρε, ὡς εἶνε δοξασμένο τ' ὄνομα του!...
Μ' ἀπ' τὴ μέρα αὐτὴ ἡ δυστυχία φώλιασε σὺν σπῆτι του. Μέσα
στὸν ἴδιο χρόνο — συμφορὰ ἀναπάντεχη — ἔχασε καὶ τὴ γυναίκα του.
Ὁ θάνατος τῆς τοῦ στοίχισε ἀκριβὰ. ἔχασε μὲ μιάς ὅλην τὴν
δύναμιν, ὅλην τὴν ἀντοχήν, τὴν πίστιν πούχε σὺν Θεῷ.

Τὴν ὥρην πού τὴν θάρανε σὴν Ἀκριβή, ἔπεσε πάνου στὴν
κάσα τῆς σάν τρελλός, σκούζοντας σπαραχτικὰ καὶ φρενιασμένα...
— Καρδίτσα μου, ψυχούλα μου, πού μ' ἀρίνεις!...
Κ' ὅταν τὴν κατεβάρανε σὺν λάκκῳ τῆς, τὸν κράτησαν γερά γιὰ
νὰ μὴν πέσῃ ὁ ἴδιος μέσα. Ἀκούγοντας τὴν κάσα νὰ χτυπᾷ
στὰ πλάγια τοῦ κιβουριοῦ, ἔτσι φρενιασμένος κ' ἀπόκοτος, καθὼς ἦταν, ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ, νομίζον-
τας πὺς βόσκεται σὺν πέλαῳ καὶ τραχιάσει σὴν ἔρση...
— Βίρα!.. Βίρα σκύλε!..
Ἦταν σάν θεοτρελλός κ' ὅσο κ' ἂν πάσχων
δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν ἀποτραβήξουν ἀπ' τὸ τόπο
τῆς. Δίνο ἄκομα καὶ θάπινε τὸ νεκροῦσιν, σὺν
τὸν εἶδε νὰ οἰκνῇ τὴν πρώτη φτυαριὰ τὸ χῶμα ἀ-
πὸ σὺν φρεσίν. Τρομάσανε γὰ τὸν σπαραχτικόν.
Ὁ Σορόκος εἶχε τρομάσει ἀνάμεσα σὺν σκύλῳ
του καὶ γούλιζε κ' αὐτὸς ἄγρια...
Ἐίδαν κ' ἀπόειδαν πῶς καὶ τὸν παρήσαν σὺν
νεκροταφεῖο μὲ τὸν βοῦτο πούχε σὺν καΐκι, καὶ τὸν
παρήσαν...

Ὅταν ἔφυγε ὁ κόσμος ὁ καπετάνιος ἔπεσε
μπρομῦντα πάνου στὸν τάφο κ' ἄρχισε νὰ δένεται
ἀπελπισμένα. ἔβλεπε τὰ δάκτυλά του σὺν γο-
πὸ χῶμα, κόλαγε τὰ χεῖλιά του πάνου σ' αὐτὸ κ' ἔ-
βλεπε...

έσκουζε με παράπονοι

— Άκριβή!... Άγάπη μου, πού μ' αφήνεις καρδούλα μου!... Έκλαψε και πάλι απ' τη γη που τοῦ σκέπασε τὴ συντροφιά σου τῆς ζωῆς του ὥρες κι' ὥρες. Ὑστερα σηκώθηκε μὲ μιάς, σφουγγίσε τὰ μάτια του καὶ τράβηξε κατὰ τὴν πόλη, περπατώντας μὲ μεγάλες δρασκελιές, ἀμίλητος, ἀφανισμένος. Πίσω του ἀκολουθοῦσε ὁ σκύλος του, λυπημένος κι' αὐτός, μὲ τὴν οὐρά στὰ σκέλια καὶ πεῖσις, ὁ μούτσος, βουβός καὶ φοβισμένος...

Ὁ καπετάν Πανάγος ἔφτασε στὴ λιμάνι, πήδησε στὴν «Πανώρη», πήρε μέσα τὸ Σορόκο, κι' ἔγενε στὸ μούτσο νὰ φύγῃ. Ἐλυσε γρήγορα—γρήγορα τὰ σκιοινιά, ἄπλωσε τὰ πανιά καὶ ἀνοίχτηκε στὸ πέλαο... Πού πήγαινε; Γιά πού ἔβαλε πρῶτη; Κανείς δὲν ἤξερε. Ἡ «Πανώρη» ἔσκισε καμαρωτὴ τὴ θάλασσα καὶ χάθηκε στὸ γαλάζιο βάθος τῆς. Μιά βδομάδα κάνανε νὰ τὸν δοῦνε νὰ γυρῇ πίσω. Κανείς δὲν ἤξερε σὲ ποιὲς θάλασσες ἀρμένιζε. Τὸ πέλαος ἦταν ἄγριο καὶ φουρτουνιασμένο καὶ τὸν εἶχανε γιά χαμένο. Ἀέφανα πάνω στὶς ἑφτά μέρες ξεχώρισαν τὴν «Πανώρη» πέρα, στ' ἀνοιχτά, ν' ἀρμένιζε κατὰ τὴν πόλη. Ὁ καπετάν Πανάγος γύριζε ἀπ' τὸ παράξενο ταξίδι του μ' ἀγνώριστο τὸ καὶ του, μ' ἀγνώριστη τὴν ἴδια του τὴν ψυχή. Ἡ ἀντίπα τῆς «Πανώρης» ἦταν ἀσπασμένη, κουρέλι τὸ πανί της, κομένα τὰ σκιοινιά. Σκασμένη τὸ μπαστούνι τῆς ἀκόμα κι' ὁ φλόκος κρεμόταν κι' αὐτὸς κουρέλι. Ὁ καπετάν Πανάγος εἶχε κι' ὁ ἴδιος ἀγρίωση. Τὰ μάτια του εἶχαν πάρει μιὰ παράξενη λάμψη ἀγριάδας, τὰ γένεια του εἶχαν μεγαλώσει, τὰ ρούχα του ἦταν σὲ χάλη...

Ὁ Σορόκος ὁρθεύς μπρὸς στὴν πρῶτη, μὲ τὴ μούρη ψηλά, γέμιζε τὸν ἀέρα μὲ τὰ γανυσιματά του, χαϊρετώντας ἐστὶ τὸ ξαναγυρισμὸ στὸ γνῶριμο, ἀπάνεμο λιμάνι τοῦ νησιού... Πού θαλασσοδρόνουν τὸ καπετάν Πανάγος τόσες μέρες; Δὲν τῶλε σὲ κανένα. Ἐορξί ἀγκυρα, ἔδωσε τὸ καὶ του σὲ μιὰ ἀκρὴ τοῦ μώλου, σάλταρε ὄσω καὶ τράβηξε βιαστικὸς κι' ἀμίλητος γιά τὸ σπίτι του...

Κατάλαβαν μοιαιαυτὰ στὸ νησί πὺς ἑφτά ὥσπαστ ἡμερόνυχτα χαροπαλέως ἀνάμεσα στὸν κυματοδαρμὸ, ἐστὶ γιά νὰ ξεχάσῃ τὴ λύπη του, χωρὶς νὰ πιάσῃ σὲ λιμάνι, χωρὶς νὰ διαλαρώσῃ σὲ στερεῖα, ἔχοντας μὲ ψωμί ξερό καὶ νεράκι...

Τὴ δευτέρη μέρα τοῦ γυρισμοῦ τοῦ καπετάν Πανάγος ξαναφάνηκε στὸ λιμάνι. Μονάχος του μέσα σὲ μιὰ βάρκα μ' ἓνα μεγάλο πινέλο στὸ χεῖρ, ἔβαφε τὴν ὁλόασπρη πρὶν «Πανώρη» μαύρη!... Πάσχισαν στὴν ἀκρὴ νὰ τὸν ἐμποδίσουν μὰ δὲν πέτυχαν τίποτα. Ὁ καπετάν Πανάγος ἀπαντοῖσε μὲ μουρμουρητά, κουνώντας πάνω—κάτω τὸ κεφάλι του, μὴ καταλαβαίνοντας καλὰ—καλὰ τί τοῦ λένε...

Ἐστὶ βάφτηκε ὁλόμαυρο ἡ «Πανώρη», ποῦτανε πρὶν ὁλόασπρη ἀλμυρὸς γλάρος στὴ θωριά καὶ στὴ σβελετάδα. Μέρες πέρασαν στὸ ἀναμταξὺν αὐτό, χωρὶς νὰ δεῖξῃ ὁ καπετάν Πανάγος τὸ πρῶτο του κέρδι γιά τὴ δουλειά. Εἶχε κλειδάσει πειὰ τὸ σπιτικό του καὶ ζοῦσε μέσα στὸ καὶ του, μὲ τὸν Σορόκο.

Ἐνάμισης μῆνας πέρασε ἀκόμα ὅσο νὰ συνέρθῃ κάπως ὁ καπετάν Πανάγος. Ἐνα πρῶτὸ σήκωσε τὴν ἀγκυρα καὶ τράβηξε γιά τ' ἀνοιχτά. Ξαναῶριζε ἐστὶ μηχανικά τις παλιές του συνήθειες, ξανάβαζε μπρὸς τις δουλειές του, μὰ ἦταν πειὰ ὅλα χαμένα. Ὁ κόσμος τὸν εἶχε πάρει γιά μισότρελλο, κανένας δὲν τοῦ ἐμπιστευότανε φορτίο γιά τὸ καὶ του, οἱ ἐπιβάτες ποῦφρυγαν γιά τις ἀντικρινές στεριές καὶ τὰ κοντινὰ νησιά, δίσταζαν νὰ μπουν στὸ καράβι του, πού ἐστὶ ὁλόμαυρο καὶ θόπος ἦτανε, μὲ τὸ σκύλο ἀπάνω πού οὐλιάζε νυχτομέρος, τοῦς φρόβιζε. Ὁ καπετάν Πανάγος δὲν ἔδειξε νὰ λυπήθηκε ἀπ' αὐτό. Δέχτηκε τὴ μοῖρα, ἐστὶ ὅπως τοῦ ἦρθε. Πεισιμύσωνε κι' ἔδωσε τὸ καὶ του, στὴν πειὰ ἀπόμνη γωνιά τοῦ μώλου. Τὶς ἴδιες μέρες πούλησε καὶ τὸ σπίτι του. Ζοῦσε πειὰ μέσα στὴν «Πανώρη», εἶχε διώξει τὸ μούτσο του, μονάχα ὁ σκύλος του τοῦ κρατοῖσε συντροφιά, στὶς ἀτέλειωτες ὥρες πού τὸν βάραινε ἀβάσταχτη ἡ λύπη του... Εἶχε γεράσει μέσα στὸ λίγο αὐτὸ καιρὸ, τὰ μαλλιά του ἀσπρίσανε, ἡ ρίζη του καμπουρίσασε...

Κι' ὅταν πειὰ, ὕστερα ἀπὸ μῆνες τοῦ σώθηκαν καὶ τὰ τελευταία λεφτά πούχε ἀπ' τὴν πούληση, τοῦ σπιτιοῦ καὶ συντηριοῦταν, ἡ δυστυχία τὸν πλάκωσε φριχτὴ, ἀνυπόφορη...

Στὴν ἀκρὴ οἱ παλαιοὶ του συντρόφοι τοῦ δύνανε, ὅτι μπορούσαν γιά νὰ ψωμοῦν. Μὰ μὲ τὸν καιρὸ τοῦ γύρισαν κι' αὐτοὶ τις πλάτες καὶ δὲν ξαναγνώριστῃσαν γιά τὴ μαύρη καὶ τὴν ἀραχλὴ τὴ ζωὴ του...

Περήφανος, ἀπόκοσμος καὶ πικραμένος καθὼς ἦταν ὁ καπετάν Πανάγος, ἔλυσ' ἓνα πρῶτὸ τὰ παλαμάρια τοῦ καϊκιού, τράβηξε τὴν ἀγκυρα, ξεμυκοῦρισε ἀπ' τὸ μῶλο καὶ πῆγε κι' ἄραξε ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι, κάτου ἀπ' τὰ μισογρεμισμένα, παλιά, βενετσιάνικα μπεντένια... Ξεπούλησε ὅτι μπορούσε νὰ πούλησῃ ἀκόμα ἀπὸ ὅσα ὄριζε κι' ὕστερα πειὰ τὸ νησί. τὸν ἔχασε, λὲς κι' εἶχε πεθάνει...

Ζοῦσε κλεισμένος στὴν «Πανώρη» πού γέρασε κι' αὐτή, θαρρεῖς κι' ἀπόκοις. Νύχτα σὲ νύχτα πηδοῦσε σάν φάντασμα ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα, ἔβαινε ὄσω καὶ πῆγαινε κι' ἀγόραζε ψωμί. Ζοῦσε ἀπ' τὸ ψάρεμα. Μὲ τὴν πετονιά στὸ χεῖρ ξεχνιόταν ὥρες κι' ὥρες κυττάζοντας τὴ θάλασσα...

Τὰ γένεια του εἶχαν μεγαλώσει, κουρελλιάστηκαν τὰ ρούχα του, χλόμιναν ἡ ὀνη του. Ἦταν σάν φάντασμα τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ του, μέσα στὸ ἀφανισμένο καὶ του...

Στὶς μεγάλες τρικυμίες ἀνέβαινε ἀλαφιασμένος ἀπ' τὴ κοκέτα

του, καθότανε κατὰπρῃμα καὶ χαϊροῦταν τὸ κυματοδαρμὸ, τὴ βροντὴ καὶ τὸ σάλαγο τῆς φουρτουνας.

Ἔτσι πέρασαν τὰ χρόνια. Γέρασε πειὰ γιά καλὰ ὁ καπετάν Πανάγος. Στὸ νησί τὸν εἶχαν ὁλότελα ξεχάσει. Δὲν τοῦμενε παρὸ ὁ Σορόκος, γέριος κι' αὐτός, σκελετωμένος, μισοτρεμένος πειὰ... Τὸ σκύλι ἐννοιοῦθε τὸν πόνο καὶ τὴ συμφορὰ τ' ἀφεντικό καὶ στύλωνε πολλές βολές ἀπάνω του μὲ θλίψη τὰ δολὰ του μάτια. Μια νύχτα τὸν ἔχασε καὶ τὸν σύντροφό του αὐτὸν ὁ καπετάν Πανάγος. Κοιμόταν στ' ἀμπάρι ὅταν ξύπνησε ἀέφανα ἀκούοντας τὸ Σορόκο νὰ οὐρλιάζῃ λυπητερά. Τὸ σκύλι πλάγιασε πάντα κουλτορησμένο στὰ πόδια του. Γονάτισε κοντά του καὶ τοῦ μίλησε, χαϊδεύοντάς του τὸ κεφάλι. Ὁ σκύλος σήκωσε τὰ κοκκινισμένα μάτια του καὶ κυττάζε λυπητερά τ' ἀφεντικό του.

— Σορόκο!... τοῦ μίλησε σιγανὰ ὁ καπετάν Πανάγος. Ὁ Σορόκος γρύλισε λυπημένα καὶ ξανακοιμήθηκε τὸ κεφάλι του πάνω στὸ μπροστινὰ του πόδια. Φαινόταν πὺς καὶ εἶχε. Κοντανάινε, ἡ γλώσσα του κρεμόταν ἔξω, ἐφρινέες τρεμοῦλες τάραιαν τὸ κορμί του. Ἐκλεινε τὰ μάτια του καὶ τὰ ξανάνοιγε ἀπότομα στυλόνοντας τὸ δολὸ, λυπημένο βλέμμα του πάνω στ' ἀφεντικό του.

Τὸ καπετάν Πανάγος τοῦ χτύπησε ἡ καρδιά. Κάθισε κάτου καὶ πῆρε τὸ κεφάλι τοῦ σκύλου στὰ γόνατά του. Τὰ λυπημένα μάτια τοῦ καπετάνου στυλῶθηκαν πάνω στὰ θολὰ μάτια τοῦ ζώου. Κυττάζόντουσαν ἐστὶ κάμποση ὥρα. Ὁ καπετάν Πανάγος ἀσπένταξε. Χαίδεσε τὸ κεφάλι τοῦ σκυλιού καὶ τοῦ μίλησε σιγανὰ. — Γέρο μου... Φτωχὸ μου... Μὴ μ' ἀφήσεις... Μὴ μοῦ φύγῃς... Ξέρεις ἐσὺ... Εἶμαι ἐξημέρος στὸν κόσμο...

Τὰ μάτια του βοῦρκωσαν...

Τὸ σκύλι οὐρλιάζε λυπημένα καὶ τοῦγλυψε τὰ χέρια...

Στὰ πλευρὰ τοῦ καϊκιού τὸ νερὸ χτυποῦσε καὶ βρόντανε. Κίλασε γλάρος φωλιασμένους στὶς τρύπες τῶν μπεντενιῶν ἔσκουζε ἔσπινε ἀγρία μέσα στὴν κρύα χεινοποριάτικη νύχτα...

Ἔτσι πέρασαν ἡ ὥρες... Τὴν κοντανυὴ ὁ σκύλος ἄρχισε νὰ φουρτουνοῖ βαρεῖα. Τὰ μάτια του κλείσανε. Τινάζονταν ἀπότομα καὶ τόσο, εἶχε τετῶσει κι' εἶχε μακρύνει παρῶνα...

Ὁ καπετάν Πανάγος τὸν κυττάζε βουβός, λυπητός. Ἀέφανα ὁ σκύλος τινάχτηκε μιὰ ἀκόμα φορὰ ἀπότομα, τέττωσε τὰ πόδια καὶ δὲν σάλεψε πειὰ. Εἶχε ψοφήσει...

Ὁ καπετάν Πανάγος ἔπεσε μπρούμυτα πάνω στὴν κοκέτα του κι' ἀπόμεινε ἐστὶ ὥρες...

Ἦταν πειὰ μονάχος στὸν κόσμο...

Τὸ πρῶτὸ ἀνέβηκε καὶ κάθισε στὴν πρῶτη τοῦ καϊκιού κυττάζοντας λυπημένος τὴ θάλασσα. Εἶχε βάλει ἀέρα καὶ τὸ πέλαο χόρευε πέρα ὡς πέρα...

Ἐμεινε ἐστὶ στὴν ἴδια θέσι ὡς τὸ μεσημέρι. Ὑστερα σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ περπατᾷ πάνω—κάτω στὸ καὶ μὲ τὰ χέρια πίσω καὶ μὲ τὸ κεφάλι γρηστὸ στὴ θῆος... Δὲν ἔφαγε ὅλη μέρα, δὲν ἔβαλε πιασινὰ στὸ στόμα του. Ὅλο τὸ δειλινὸ τὸ πέρασε ἀγανατεύοντας τὴ θάλασσα. Ὅταν ἄρχισε νὰ πέφτῃ τὸ βράδυ κατέβηκε στ' ἀμπάρι. Ὁ σκύλος ἦταν ὁ κῆμα ἐκεῖ, στὴν ἴδια θέσι. Στάθηκε λίγες στιγμὲς καὶ τὸν κυττάζε λυπημένος. Ὑστερα ἀνέβηκε πάλι πάνω, πῆρε ἓνα κομμάτι καροβάτονα καὶ ξανακατῆκε. Γονάτισε μπρὸς τὸ Σορόκο, τὸν δάκλωσε στὸ πανί, τοῦδωσε μαζὺ ἓνα βαρὺ σίδερο, τὸν φορτωμένο καὶ ξαναγύρισε στὴν κοκέτα. Στάθηκε στὴν ἀκρὴ τῆς πλώρης μὲ τὸ φρόντομά του στὰ χέρια. Ὁ ἄερος εἶχε πέσει. Ἡ θάλασσα ἄπλωνότανε μαύρη καὶ βουβὴ γύρω του. Μ' ἓνα ἀπότομο κίνημα πέταξε ἀέφανα τὸ σκύλι στὸ νερὸ. Ἡ θάλασσα ἀναταράχτηκε, ἔνα κῆμα πῆδησε ψηλά, κι' ὕστερα σιγὰ—σιγὰ τὸ νερὸ ἔσπρωξε πάλι μαῦρο καὶ σιωπηλὸ... Ὁ καπετάν Πανάγος ἔμεινε λίγη ὥρα μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ μέρος αὐτὸ πού κατῆκε τὸ μόνον σύντροφό τῆς ζωῆς του. Μὲ ἀργὰ βήματα τράβηξε ὕστερα καὶ κατέβηκε στ' ἀμπάρι του...

Ὁλομόναχος καὶ παντέρημος ἔχει μείνει πειὰ στὸ σκεβρωμένο καὶ του ὁ καπετάν Πανάγος. Ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ὡς τὸ βράδυ καὶ καλὲς φορὲς ὡς τὴ βαθεῖα νύχτα, κάθεται κι' ἀγανατεύει τὸ πέλαος, σάν νὰ μαριμάρωσε. Παράτησε ὁλότελα καὶ τὸ ψάρεμα. Ζῇ σάν τὸ πούλι. Τοῦ φτάνει ἓνα ξεροκόμματο ψωμί καὶ λίγες γουλιές νερὸ... Ἡ ζωὴ του τοῦνε πειὰ βάρος. Πολλὲς φορὲς ἐστὶ καθὼς κυττάει τὴ θάλασσα βαρυναστενάζει, σηκώνει τὸ κεφάλι του κατὰ τὸν οὐρανὸ, καὶ μουρμουρίζει κατὰ ἀνάμεσα στὰ δόντια του. Παραλαλὰ τὸ Θεὸ νὰ τὸν πάρῃ μαζὺ του, νὰ τὸν ἀναπαύῃ...

Ἐχει πιάσει πειὰ χειμῶνας, ἡ θάλασσα εἶνε ἀγριμένη, οἱ ἐνέμοι χαλδὸν τὸν κόσμο, τὰ κύματα τρέχουν ὀρθὰ, σφυρητὰ, ἀφινασμένα καὶ σκάνε πάνω στὴ γέριξη «Πανώρη», πού φρεῖ ὁλόκληρη...

Μιά μέρα ὁ καπετάν Πανάγος ἀρρώσθησε ξαφνικά. Ἐννοιοῦσε τὸ κορμὶ του βαρὺ, τὰ κόκκαλά του πονοῦσαν. Ἐμεινε στὴν κοκέτα του νὰ ἡσυχάζῃ, μὰ πῆγε στὸ χειρότερο. Κοντὰ τὸ μεσημέρι τὸν ἀναψε καὶ τὸν ἔχασε ὁ πνευτός. Ἀρχισε νὰ σπαραχμοῦν καὶ νὰ δρόνεται πάνω στὸ κρεβατοστρώσι τοῦ παρμυλίου, φωνάζοντας βραχνὰ τὴ γυναῖκα του. Διηροῦσε... Ἡ γλώσσα του ἔτανε σάν ἓνα κομμάτι πετρί μέσα στὸ στόμα του. Μὲ σπαραχμοῦν ὑπόκοψη φωνὴ καλοῦσε κάθε τόσο τὴν Ἀκριβή του:

— Ἀκριβή, καρδούλα μου, λίγο νερὸ!...

Νόμιζε μέσα στὸ φλόγισμα τοῦ πνευτοῦ του πὺς ἀκούει τὸ Σο

ρόκο νὰ οὐρλιάζῃ καὶ τὸν φώναζε νὰ σωπάσῃ... Φαντάζονταν πὺς ἀρμένιζε στ' ἀνοιχτά κι' ἡ προσπαγὲς στὸ μούτσο του βγαίνανε ἀπὸ τὸ στόμα του σκουπές, φρενιασμένες:

— Μάινια φλόκο!... Ἀγάντα!...

Κοντὰ τὸ δειλινὸ ἡσυχάσε λιγάκι. Σηκώθηκε τρεκλίζοντας, ἔπινε νερὸ καὶ ξανάπεσε. Βύθισε στὸν ὕπνο ἀμέσως καὶ δὲν ξύπνησε παρὸ ὕστερα ἀπ' τὰ μεσάνυχτα. Εἶχε πάλι πνευτό, τὰ μάτια του ἦσαν κατακόκκινα, ἀνάσινε μὲ δυσκολία, σάν καὶ νὰ τὸν πῆζε στὸ στήθος... Ἀδρήθηκε ὡς τὸ πρῶτὸ πού τὸν ξαναῆρε ὁ ὕπνος... Τρία μερόνυχτα βρισκότανε στὴν ἴδια κατάστασι. Συνεχόταν κάπου—κάπου, σκεφτότανε τὴ θέσι του, μὰ οὔτε στιγμὴ δὲν τόβαλε στὸ μυαλό του νὰ μνησθῇ στὸ νησί πὺς κρεβατωῖτο... Τὴν τέταρτη μέρα ἡ κατάστασι τοῦ ἀπόγινε. Ὁ πνευτός δὲν τοῦπερε πειὰ οὔτε στιγμὴ παρμυλίουσε κι' ἔσκουζε λυπητερά...

Δὲν εἶχε πιά τὴ δύναμη νὰ σηκώνεται κάθε τόσο ἀπὸ τὸ κρεβάτι, βρισκόταν στὰ τελευταία του. Εἶχε πάρει τὸ νερὸ πλάι του γιά νὰ δροσίτῃ τὸ στόμα του, ὅσο πού τοῦ σώθηκε κι' αὐτὸ κι' ἡ ὀνη τὸν βασάνιζε φριχτά...

Ἐνα βράδυ εἶδε μέσα στὸ βύθισμά του πὺς ἀρμένιζε πρῖμα. Ἡ θάλασσα ἦταν ὁλόγυαλη. Φρέσκο, σιγαλινὸ ἀεράκι, φούσκωνε τὰ πανιά τῆς «Πανώρης». Καθὼς στεκότανε στὴ πρῶτην ἀγνάντη ἀέφανα, ἀντίκρισε, σὲ μιὰ γαλανὴ στεριά τὴ γυναῖκα του, τὴν Ἀκριβή, νὰ τοῦ γέγερῃ μὲ τὸ μαρτελὶ νὰ πᾶρ κοντὰ τῆς...

Ὅλη τὴ νύχτα τὸ ἴδιο ὄνειρο τὸν ἔκανε νὰ παρμυλᾷ καὶ νὰ φωνάζῃ. Κατὰ τὸ γλυκογράμα ἀποκοιμήθηκε... Τὸ δειλινὸ τοῦδε μαλακώσε ὁ πνευτός. Ἀνοῖξε τὰ μάτια του καὶ κυττάζε γύρω του. Τὸ ἀμπάρι ἦταν μισοσκοτεινὸ. Ἀπὸ τὴν μπουκαπόρτα εἶδε ψηλά, ἓνα κομμάτι οὐρανοῦ. Ὁ ἥλιος βούλιε. Κατάλιβε καλὰ πὺς δὲν ἔβγαζε τὴ νύχτα του. Ἐννοιοῦθε τὸ θάνατο φωλιασμένον ἐκεῖ κάπου στὶς σκοτεινὲς κόχες τ' ἀμπαραίου. Τὸ αἰδανότανε πὺς θὰ πέβαινε. Δὲν ἐννοιοῦσε μοιαιαυτὰ καμιά ἀγωνία, καμιά ταρὰχῃ κι' αὐτό. Σκεφτότανε τὴ γυναῖκα του. Τώρα πειὰ δὲ πῆγαινε νὰ τὴν ἀγαπήσῃ στὸν ἄλλον κόσμο, ἐκὼς κάπου γαλανὸ ἀκρογιάλι, ἐστὶ ἀπαράλλατα, ὅπως τὸδε στὸν ὕπνο του.

Ἐξάφνα μιὰ σκέψι τοῦ καρφώθηκε στὸ μυαλό. Προσπάθησε ν' ἀνασηκωθῇ καὶ ξανάπεσε. Ἐορξίσε τότε τὰ δόντια του, στειρήχθηκε στὸν ἀγκῶνα του, σούθηξε στὴν ἀκρὴ τῆς κοκέτας του καὶ σωροκλίστηκε στὰ σανίδια. Λαχανιασμένος, μὲ τὸ στόμα ὀρθάνοιχτο, μὲ τὰ μάτια γουρλωμένα, προχώρησε μὲ τὰ τέσσερα ὡς τὴν ἀκρὴ τοῦ ἀμπαραίου, στηρίχτηκε σ' ἓνα δοκάρι καὶ σηκώθηκε ὀρθός. Τὰ γόνατά του τρέμανε. Ἀράχτηκε ὅσποσο ἀπ' τὴν ἀκρὴ τῆς μπουκαπόρτας καὶ μὲ μιὰ δύναμη ἀπίστευτῃ, βῆκε ὄσω καὶ σούθηξε ἀπ' τὴ πρῶτὴ ὡς τὴ πλώρη. Μὲ τὰ νύχια καὶ τὰ δόντια του λυσσομανώνοντας, ἀφρίζοντας μὲ ματωμένα καὶ χεῖλια, πάσχισε νὰ λύσῃ τὰ κοντὰ παλαμάρια πού κρατοῦσαν τὸ καὶ δεμένο ἀπ' τοὺς σιδερόκρικους τῶν μπεντενιῶν. Στὸ τέλος τὸ πέτυχε χτυπώντας τὰ μ' ἓνα σκουριασμένο σκαπάνι πού βρισκόταν παρμυλμένο ἐκεῖ πλάι. Τὰ παλιά παλὰ παλαμάρια κομματιαστήκαν. Ἡ «Πανώρη» ἦταν πειὰ ἐλευτέρη.

Ὅταν αὐτὸς ὁ ἀγῶνας τὸν εἶχε συντρίψει, μιὰ—δυὸ φορὲς, νόμιζε πὺς θάπερε καὶ θὰ ψωφολόγησε ἐκεῖ χάμω. Ὁ οὐρανὸς ἦταν μαῦρος καὶ βουρκομένος, οὔτ' ἓνα ἀστὲρὶ δὲν γλυκοφανε πούθενά. Φυσόσε δυνατός, παγωμένος βορρῆας, ἡ θάλασσα χόρευε φρενιασμένη, μαύρη, κι' ἀπέαυνη...

Ὁ καπετάν Πανάγος ἔσφιξε τὰ δόντια του, ἔκαμε κουράγιο καὶ ξανασηκώθηκε στ' ἀμπάρι. Ἡ γέριξη, οκρεωμένη «Πανώρη», λειότερη πειὰ ἀπ' τὰ χοντροσκόνα πού τὴν κρατοῦσαν σκλάβοι στὸ ἴδιο μέρος χρόνια καὶ χρόνια, στριφογύρισε χορεύοντας μέσα στὴν τρικυμία κι' ἄρχισε νὰ παραδέρνῃ καὶ νὰ θαλασσοχτυπιέται. Τὰ κύματα πού σπᾶγανε πάνω στὰ μπεντενία καὶ γύριζαν πίσω, τὴν ἔμαζαν ἀπ' τὸ μέρος πού βρισκόταν καὶ τὴν τράβηξαν πειὰ ἀνοιχτά.

Ὁ καπετάν Πανάγος κατάλαβε τὸ θαλασσοδαρμὸ τοῦ καϊκιού ἀπ' τὸ κούνημα τ' ἀπότομο. Δὲν μπορούσε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του κι' ἐστὶ γονατιστός, ὅπως ἦταν ἔκαμε τὸ σταυρὸ του κι' ἔπεσε ἐξελιγμένος στὸ κρεβάτι του... Τὸ ἀνέβασμά του στὴν κοκέτα τὸν εἶχε τελέσει. Ἐννοιοῦσε τὰ πόδια του νὰ βυλιάζον, τὰ χέρια του ἦσαν βαρεῖα καὶ κρῖα σάν ἀπὸ σίδερο. Τὸ κοντανάσασμα κι' ὁ ῥόγχος τὸν πᾶσανε πάλι ἀπότομα. Ἦταν ἡ στερεὴ στιγμὴ τῆς ζωῆς του, τῆς πολυβασανισμένης, πέβαινε!... Ἐκλεισε τὰ μάτια πού κι' ἀπόμεινε ἀσάλευτος, μὲ ὀρθάνοιχτο τὸ στόμα. Ἡ μάσκα του κρεμόταν σάν ξεκλιδωτὴ. Τὰ δόντια του φάνταζαν σάν νύχιν μακρύνει ἀπότομα... Εἶχε ἀπομείνει μὲ τὰ σκέλια ἀνοιχτά καὶ τὰ χέρια σταυρωμένα πάνω στὸ στήθος του... Λίγες στιγμὲς ὕστερα ξεψύχησε...

Μέσα στὸ σκοτεινὴ φουρτουνιασμένη νύχτα ἡ «Πανώρη» παρῶθενε στ' ἀνοιχτό, τραβώντας γιά τ' ἀγνωστο ταξίδι τῆς, μονάχη κι' ἀκυβέρνητη στοὺς ἀνέμους καὶ στὰ κύματα...

Χάρης Σταματίου

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Βασιλεῖς... ἐργαστασιάρχαι!

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Κάιζερ Γουλιέλμος ἦτο ἰδιοκτῆτης ἐνὸς μεγάλου ἐργαστασίου τοῦ ὁποῖον ἔκαμε φαρμακία καὶ πιάτα. Ὁ Αὐτοκράτωρ μάλιστα συχνὰ εἰσσεκε τρόπον νὰ ἐπαυῇ τὰ προϊόντα του.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο ὁ μόνος ἡγεμὼν πού προσπαθοῦσε ν' αὐτίση ἐστὶ τὰ ἑσῶτά του. Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος—Γ'—Ιωσήφ, εἶχε πολλὰ ἐργοστάσια, κατὰ ὅποια ἐπίσης ἔφτιαναν πολυτέμια καὶ πολυτελῆ φαρμακία καὶ πιάτα.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Δανίας ἔχει ἐργοστάσιο δικό του, στὸ ὁποῖον κατασκευάζονται παιχνιδιάρχα.

Ὁ Μικᾶδος ἀγοράζει ὅλο τὸν καπνὸ πού καλλιεργοῦν οἱ ὑπὸ ἑαυτοῦ καὶ τὸν πούλαει στὴν τιμὴ πού ὀρέξει ὁ ἴδιος, ὅσο τοῦ καπνίσου...

Στὴν Κίνα ὁ Αὐτοκράτωρ εἰσέπρατε 2 ἑκατομμύρια λίρες τὸ χρόνο ἀπὸ τὰ ἀλάτια.

Παράδεδοι ὀνομασίαι δρόμων

Οἱ Εὐρωπαῖοι πού πῆγαν γιά πρώτη φορὰ στὸ Πεκίνο διάβαζαν μὲ ἐκπληξί τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων δρόμων τῆς πόλεως αὐτῆς. Ὑπόρχει λ.χ. στὸ Πεκίνο ἓνας δρόμος πού τὸνομά του εἶνε: «Ὁδὸς τῶν Εὐτυχῶν Σπουδῶν». Ἄλλος δρόμος ὀνομάζεται: «Ὁδὸς Βαρβαρῶν». Τὸν ὀνόμασαν δὲ ἐστὶ πρὸς τιμὴν τῶν... Εὐρωπαίων! Τὰς παρόδους τὰς ὀνομάζουν: «Νεκρὰς ὁδοῦς» καὶ τὰς πολυσυνάστους: «Ζώας». Ἐπίσης πρωτότυπα ὀνόματα στὴν Κίνα φέρουν καὶ αἱ διάφοροι πύλαι. Στὸ Πεκίνο λ.χ. ὑπάρχει: «Πύλη μὴ ἀνδιδουσα εἰς τὴν διαφθορὴν τῆς παρθενίας». Καὶ ἄλλες καὶ ἄλλες μὲ πού παρόμοιες ὀνομασίες.

Ψάρια... στὴν ξηρὰ

Ἐνα ἀπὸ τὰ παραδόξωτερα ψάρια εἶνε καὶ ὁ «Σολύ», ὁ ὁποῖος μορεῖ μὲν νὰ κολυμπᾷ, ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ περπατᾷ στὴν ξηρὰ. Στὴν Φλωρίδα πολλὲς φορὲς τὸν βλέπουν νὰ σκαρφαλῶν στὶς ῥίγες τῶν δένδρων καὶ νὰ μεταχειρίζεται γιά πόδια, τὰ στυὰ πούχει στὸ στήθος του.

Στὰς Φιλιππῖνας νήσους ὑπάρχει ἓνα ψάρι ὀνομαζόμενο «Πόμο», πού τὸν περισσότερο καιρὸ τοῦ τὸν περναίει στὴν ἄμμο. Ἀν δὲν κατορθώσῃ νὰ βγῇ ἀπ' τὴ θάλασσα, πεθαίνει γρήγορα.

Ἄλλο εἶδος «χερσαίου» ψαριοῦ στὰ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ RENÉ JEANNE

ΕΝΑΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ο ήθοποιος του κινηματογράφου 'Ανδρέας Μοριβάλ ήταν πολύ προφυλακτικός, όταν έπαιζε τους ρόλους του. Την στιγμή που οι άλλοι συνάδελφοί του ανέλαμβαναν με μεγάλη ευκολία και τόν πλο έπικίνδυνο ρόλο, ο Μοριβάλ προσπαθούσε πάντα ν' αποφεύγει τους ρόλους που μπορούσαν να εκθέσουν σε κίνδυνο τη ζωή του.

Πριν νά δεχθῇ ἓνα ρόλο ὁ 'Ανδρέας, μελετοῦσε ἀπὸ πρὶν, μὲ μεγάλη προσοχὴ τὸ σενάριο καὶ ρωτοῦσε ἐπανεπιλημμένως τὸ σκηνοθέτη του γιὰ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς σχετικῆς μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς ταινίας, δὲν δεχότανε δὲ ποτὲ τὸν νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπο τοῦ ἥρωος ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ὤφειλε, στὸ γυρίσμα τῆς ταινίας νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ πέμπτο πάτωμα ἑνὸς σπιτιοῦ στὸ δρόμο, νὰ πηδήσῃ ἀπὸ ἓνα τραῖνο πὺν ἔτρεχε μὲ μεγάλη ταχύτητα ἢ νὰ μῇ σ' ἓνα αὐτοκίνητο τὸ ὁποῖο ὤφειλε νὰ περάσῃ τρέχοντας δαιμονιωδῶς μιά ἐτοιμορροπὴ γέφυρα ἢ ἓνα ἀπόκρημνο δρόμο!

— Τί τὰ θέλετε! ἔλεγε ὁ Μοριβάλ στοὺς ἄλλους ἡθοποιούς τοῦ κινηματογράφου, ὅταν τὸν κοροῖδευαν καμιὰ φορὰ γιὰ τὴν δειλία του. Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ κάνω τὸν ἥρωα! Εἶμαι ἓνας φτωχὸς οἰκογενειάρχης!

Καὶ δὲν εἶχε διόλου ἄδικο ὁ 'Ανδρέας ὅταν μιλοῦσε ἔτσι. Ήταν πολὺ λεπτοκαμωμένος, ἀδύνατος καὶ ὀχρὸς, μὲ στενοὺς ὤμους. "Εδινε τὴν ἐντύπωση ἑνὸς ἀρρώστου νέου, πὺν μόλις καὶ μετὰ βίας κατάρθωνε νὰ ζῇ χάρις στὴν περιποίησιν πὺν εἶχε ἀπὸ τὸ σπῖτι του.

Μέσα σὲ τρία χρόνια ὁ 'Ανδρέας Μοριβάλ κατάρθωνε χάρις στὴν ἐξυπατάδα του καὶ στὴ μορφωσὴ του νὰ γείνῃ ἓνας πολὺ καλὸς ἡθοποιὸς κινηματογράφου καὶ νὰ κερδίζῃ ἀρκετὰ χρήματα ὅστε νὰ μποροῦν νὰ ζοῦν ἀνετα ἡ χήρα ἀδελφῆ του, μὲ τὰ τρία παιδιά της, πὺν ἀποτελοῦσαν γιὰ τὸν 'Ανδρέα τὰ μόνια προσφιλῆ πρόσωπα στὸν κόσμο.

Μὰ ἡ μικρὴ αὐτὴ εὐτυχία του δὲν διήρκεσε καὶ πολὺ. Ἐπεστρατεύθη ἓν τῷ μεταξὺ καὶ πῆγε στὸν πόλεμο. Κι' ὅταν γύρισε, ἦταν ἀρρώστος, φυματικός! Δὲν μποροῦσε πιά ν' ἀναλάβῃ τοὺς τραγικοὺς καὶ δραματικοὺς ρόλους πὺν ἔπαιζε μὲ τόση ἐπιτυχία, πρὶν ἀπ' τὸν Αὐγὺν τοῦ 1914...

Κάθε ἡμέρα πὺν περνοῦσε αἰσθανόμενος τὴν ἀρρώστειάν του νὰ χειροτερεύῃ ὅλοκα περισσότερο κι' ὅμως δὲν ἔλεγε σὲ κανένα τίποτε. Ἐξακολοῦθονε νὰ παίξῃ μερικὸς βοηθητικοὺς ρόλους καὶ νὰ κερδίζῃ τ' ἀναγκαζία γιὰ τὴ συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του.

Τὴν τελευταία φορὰ πὺν τὸν εἶδα εἶχε καταβληθεὶ πολὺ. Φαινόταν πὺς ὑπέφερε, ὑπέφερε πολὺ. Ἐκρυβε μέσα του κάποιο μυστικὸ πόνο πὺν δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἐξομολογήθῃ σὲ κανένα. Πολλὲς φορές, ἐκεῖ πὺν μιλοῦσαμε τὸν ἔβλεπα νὰ ἀφαιρῆται καὶ νὰ σκέπτεται κατὶ πὺν τοῦ βασάνιζε ἀπὸ πολὺ καιρὸ τὸ μυαλό του. Ὅσες φορές ἐπήγαινα σὲ τὸ σπῖτι του νὰ τὸν ἰδῶ μοῦ ἔλεγαν ὅτι ἦταν κλεισμένος σὲ δωμάτιό του καὶ δὲν δεχότανε κανένα.

Εἶχα ἀποφασίσῃ χίλιες φορές νὰ τὸν ρωτήσω νὰ μοῦ πῇ τί ἔχει, μὰ τὴν τελευταία στιγμὴ μετανοοῦσα πάντοτε, φοβούμενος μήπως τοῦ γίνω ἐνοχλητικός.

Ἐνα βράδυ ὅμως πὺν πῆγαινα πάλι σπῖτι του γιὰ νὰ μάθω τί γινότανε, ὁ 'Ανδρέας μὲ δέχτηκε μὲ τόση εὐθυμία, πὺν μ' ἔκανε νὰ τὰ χάσω.

— Ζέρεις; μοῦπε χαμογελώντας δέχομαι συγχαρητήρια! Μ' ἔξετησαν ἓνα ἑκατομμύριο! Ἀκούς; Ἐνα ἑκατομμύριο σοῦ λέω! Δέχτηκα νὰ παίξω στὴν ταινία «τὸ ἐγκλημα τοῦ Λόρδου 'Αρθούρου Σαβίλ» τοῦ 'Οσκά Οὐάιλδ! Χθὲς ἦδη σὲ τὸ σπῖτι μου ὁ κ. Φάβεργκερ, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγάλης Κινηματογραφικῆς ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου «Ζεγκάντιν-Φίλμ-Κόμπαν» καὶ συνεννοήθηκα...

— Καὶ ποῦ ρόλο θ' ἀναλάβῃς; τὸν ρώτησα.
— Τὸ ρόλο τοῦ Λόρδου Σαβίλ.
— Τοῦ Λόρδου Σαβίλ; ρώτησα ἐκπληκτός.
— Ναι! Ναι! Μὴ παραξενεῖσαι! Τὸ ξέρω θὰ σ' ἐπέτρεψαι ἐκείνη τὴν τελευταία ἐπικίνδυνη σκηνὴ τῆς πάλης στὸν ποταμὸ μὲ τὸν Πέγγερς, ἔ;... Μὰ ἐγὼ σου, φίλε μου! Τὰ πράγματα καλονίστηκαν κατὰ τὸν καλλίτερο τρόπο! Ὁ ἀντιπρόσωπος κ. Φάβεργκερ πὺν εἶνε πολὺ φίλος μου καὶ μ' ἔχτις πολὺ, μοῦ ὑποσχέ-

θηκε νὰ μὲ ἀποζημιώσῃ ἐὰν μοῦ συμβῇ κανένα δυστύχημα. Γι' αὐτὸ σοῦ εἶπα πρὶν πὺς μὲ ἐξετήρησαν ἓνα ἑκατομμύριο. Τὸ συμβῆναι πὺν ὑπέγραψα χθὲς ἔχει ὡς πρῶτο ὄρο τὴν καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς εἰς λίρας Ἀγγλίας, εὐθὺς ὡς μοῦ συμβῇ κανένα δυστύχημα...

Ἐως ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω γιὰ τὴν ὅρα πὺν μοῦ ἔλεγε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ φίλος μου αἰσθανόμενος τὸ δυνατό ρίγος σ' ὅλο μου τὸ σῶμα...

Τώρα ὅμως τὸ ξέρω καλὰ τὸ γιὰτί, τώρα τὰ καταλαβαίνω ὅλα, ὅλα!

Σὲ τρεῖς ἡμέρες ὁ 'Ανδρέας Μοριβάλ θὰ ἔφευγε γιὰ τὸ Λονδὶν καὶ πῆγα νὰ τὸν συνοδεύσω ἔως τὸ σταθμὸ. Λίγες στιγμὲς πρὶν χωρισθῶμε ἀφοῦ μ' ἐκύτταξε συγκινημένος στὰ μάτια, μ' ἔβλεπε τρυφερὰ καὶ μοῦ εἶπε, δείχνοντάς μου μὲ τὸ χέρι τὸν ἀδελφῆ του καὶ τὰ τρία ὄρφανὰ τῆς:

— Θὰ τοὺς συνοδεύσῃς, σὲ παρακαλῶ, ὡς τὸ σπῖτι, ἔ; Τοῦ εἶπα νὰ μείνῃ ἡσυχος καὶ τοῦ εὐχήθηκα καλὴ ἐπιτυχία. Τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ τραῖνο ἐκίνησε καὶ χάθηκε μέσα σ' ἓνα σινεφὸ μαύρου καπνοῦ.

Πέρασαν δέκα ἡμέρες χωρὶς νὰ μ' ἔβλεπε καμιὰ εἰδηση ἀπὸ τὸ φίλο μου ὅταν ἓνα πρωτὸ ὁ γραμματοκομιστὴς μοῦ ἔφερε τὸ ἑξῆς γράμμα του:

Ἀγαπητέ μου φίλε,
Ὅταν θὰ λάβῃς αὐτὸ τὸ γράμμα μου θὰ εἶμαι νεκρός. Ὅταν σοῦ ἀγγηλιάσει τὸ βράδυ διὰ τὴν ἐπικίνδυνη κατὰλαβὴ βέβαια, διὰ καὶ μ' ὁσπῶν ν' ἀναλάβω αὐτὸν τὸν ἐπικίνδυνο ρόλο, δὲν μποροῦσα φίλε μου, νὰ κάνω ἄλλως.

Ἀκού πὺς ἔχουν τὰ πράγματα! Τελειοτάτα εἶχα ἰδεῖ τὸ γιὰτρό μου, ὁ ὁποῖός μοῦ εἶπε καθαρὰ πὺς ἡ ἀρρώστειά μου δὲ θεραπεύεται πιά, καὶ διὰ λίγων μηνῶν ζοῖ μόνιμη. Ἀφ' ἡρὰ εἶναι πῶς μου περνοῦσε φτωχὲς ἐπάρσεις σὲ ἔλας πρὸ θεοῦ! Τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ κάνω! Νὰ πεθάνω ἐξασφαλίζοντας μὲ τὸ θάνατό μου τὴν ζωὴν τοῦ, τὴν εὐτυχίαν τοῦ. ἔτσι καὶ ἔκανα. Θὰ μὲ δικαιολογήσῃς λοιπὸν τώρα πὺν πεθαίνω ἀσφαλισμένος μ' ἓνα ποσὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἐπιτρέψῃς στὴν ἀπογένειά μου νὰ ζῇσῃ ἀνετα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο! Πὺν θὰ εὐρίσκα ἄλλῃ ἐνδομῇ νὰ σοῦσὸ τὸ σπῖτι μου; Ἡδὲν νὰ μ' ἔδωκεν ἑνὸς μόνον διὰ τὴν ἀλήθειάν, γιὰ τὴν οἰκογενείάν μου δὲν πρέπει ποτὶ νὰ μῇ τὴν πραγματικὴν αἰτίαν τοῦ θανάτου μου. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μαντέψῃ βέβαια τὴν αὐτοκτονίαν μου! Γιὰτί ἄλλοιὸς ἐγὼ χαμένος! Ἐγὼ ἐμπιστοσύνη σ' ἑσένα. Συχώρεσέ με! Ὁ θάνατός δὲν μὲ τρεμάει!

Σὲ φίλος
'Ανδρέας

Τρέμοντας ἀπὸ τὴν ταραχὴν πὺν ἔτρεξα ἀμέσως σὲ τὸ σπῖτι μου. Μόλις μῆλκα μέσα εἶδα τὰ τρία ὄρφανὰ πεσμένα στὰ γόνατα τῆς μητέρας τοῦ θεοῦ τους. Ἡ χήρα ἀδελφῆ του, χωρὶς νὰ μοῦ μιλῇσῃ καθόλου, μοῦ ἔδωσε ἓνα τηλεγράφημα τὸ ὁποῖον ἔλεγε:

Ὁ Μοριβάλ πνίγηκε τυχαίως, καθὼς ἔπαιζε στὴ τελευταία σκηνὴ τῆς ταινίας τοῦ Λόρδου Σαβίλ. Μεταφέρωμεν σῶμα του. Συλλυπητήρια!

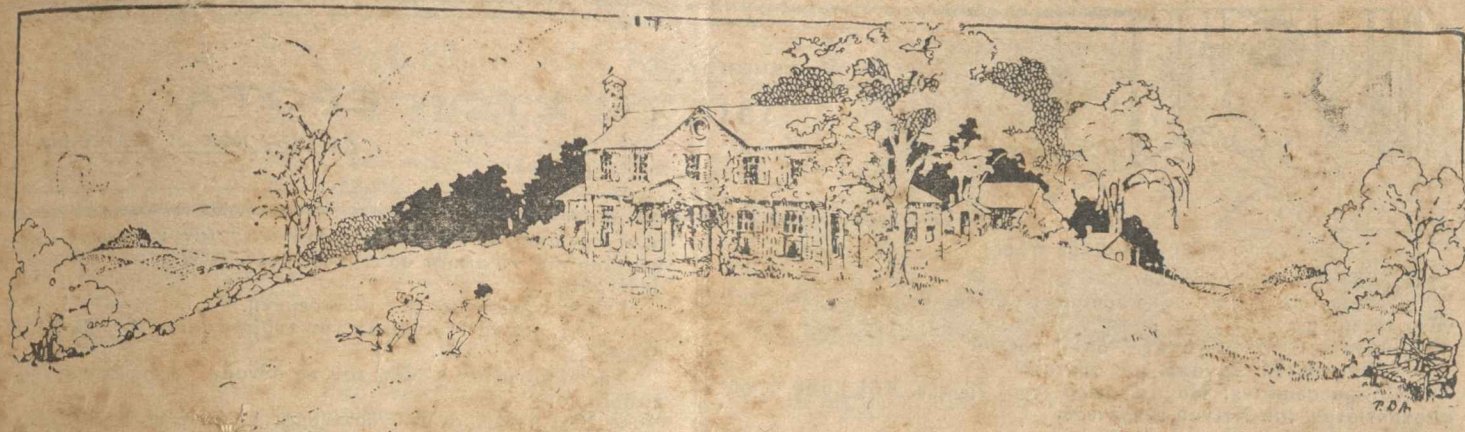
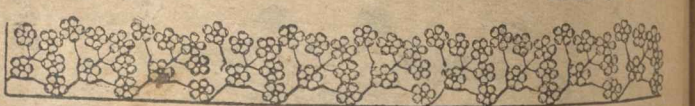
Φάβεργκερ

Χωρὶς νὰ θέλω ἔβαλα τὸ χέρι μου στὴν τσέπη καὶ ἐξόρῃς τὸ μυστικὸ ἐκείνο γράμμα τοῦ φίλου μου!

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ ἐφημερίδες ἀνέγραψαν μὲ μεγάλα γράμματα τὴν εἰδησὴν τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ δυστυχήματος καὶ προσπαθοῦσε ἡ κάθε μιά μὲ τὴν δικὴ τῆς ἀποψη νὰ δώσῃ τὸ πρόσωπο ἐκείνης, πὺν τυχαιὸ αὐτὸν πνιγμὸ τοῦ δυστυχικοῦ ἡθοποιοῦ...

Μὰ ἐγὼ, ἐγὼ μόνον ἤξερα τὴν φριχτὴ, τὴν τραγικὴν ἀλήθειαν!

René Jeanne

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - ΕΦΑΜΙΛΙΟΝ ΤΟΥ ΒΕΡΘΕΡΟΥ

ΤΟΥ ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Τὸ μυαλό μου πιά, φίλε μου, ἔχει σκοτισθεῖ, ἡ ψυχὴ μου δὲν ἔχει πιά οὔτε τὴν παραμικρὴ δύναμιν νὰ ζήσῃ σὲ χαυνωμένο σῶμα μου καὶ δὲν περιμένω πιά τίποτα ἄλλο πὺν νὰ μοῖρῃ νὰ μὲ σώσῃ ἀπὸ τὸ θάνατο πὺν αἰσθάνομαι ὅτι ἔρχεται. σιγά — σιγά νὰ μὲ πᾶρῃ ἀπὸ τὸν μάταιο αὐτὸν κόσμο...

Ναι! Ναι! Τὸ ξέρω. Λορέντζε, ὅτι ὅλοι οἱ δυστυχεῖς ἀνθρώποι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἐλπίδα μιᾶς ἄλλης ζωῆς καὶ πὺς ὅλες τὶς ἐλπίδες τοὺς τίς ἔχουν στὴ θεοσεκία. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ, γιὰς μῆλκα σ' ἓνα ἐρημοκλήσι καὶ ἔπειτα κάτω στὰ γόνατα γιὰ νὰ προσευχηθῶ σὲ τὸ μεγάλο θεό.

Δὲν πιστεύω νὰ μὲ νομίσῃς μικρόψυχος, Λορέντζε; Ἐδῶμαι νὰ μὴ σὲ κάνῃ ποτὲ ὁ θεὸς τόσο δυστυχὴ σὰν κι' ἐμένα. Ἐδῶμαι νὰ μὴ βρεθῇ ποτὲ στὴν ἀνάγκη νὰ ἰδῇς καὶ σὺ σὰν κι' ἐμένα, ὅτι πολλὲς φορές ἡ ζωὴ δὲν περνάει, χωρὶς δάκρυα, χωρὶς ἐρημωσὴ, χωρὶς προσευχὴ σὲ τὸ μεγάλο καὶ παντοδύναμο θεό.

Ἦρα 2.

Εἶνε νύχτα. Φυσάει δυνατὰ καὶ ἀστράγτει πὺν καὶ πὺν πρὸς τὴν ἀνατολή. Ὁ οὐρανὸς εἶνε συννεφιασμένος καὶ τὸ φεγγάρι φαίνεται νὰ κυλᾷ μέσα ἀπ' τὰ σύννεφα δειλὸ καὶ τρομαγμένο...

Χαράματα

Λορέντζε, Λορέντζε, δὲν ἀκούς; Ἐγὼ, ἐγὼ, ὁ φίλος σου, σὲ φωνάζω ἀπόψε!... Θεέ μου! Θεέ μου! Τί ὕπνος ἦταν αὐτὸς σήμερα! Καὶ νά! τώρα σιγὰ σιγὰ ἀνατέλλει ἡ ἡμέρα πὺν ἴσως νὰ μὲ κάνῃ νὰ βασανισθῶ περισσότερο, πὺν ἴσως νὰ μὲ φέρῃ σὲ νέους πόνους, σὲ καινούργιες ὀδύνες...

Ὁ θεὸς ὅμως δὲν μ' ἀκούει, φίλε μου! ἀπεναντίας βλέπω, ὅτι κάθε στιγμὴ μὲ καταδικάζει σὲ νέες ἀγωνίες θανάτου καὶ μὲ κάνει ἔτσι νὰ καταριέμαι τὴν ὥρα καὶ τὴν στιγμὴ πὺν γεννιήθηκα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο!

Καὶ ὅμως, γιὰτί, γιὰτί νὰ μὲ βασανίζῃ ἔτσι; Μήπως ἔκανα λοιπὸν κανένα ἐγκλημα; Ὁχι! Θεέ μου! Δὲν αἰσθάνομαι τίποτα τὸ ἐνοχο μέσο μου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀγάπησα, ἀγάπησα πολὺ τὴν Θηρεσία τὴν οὐράνιαν αὐτὴν κόρη τῆς ἀγάπης.

Ἄν αὐτὸ εἶνε τόσο μεγάλο σφάλμα, θεέ μου, τότε βασανίσέ με, τιμώρησέ με, καταδικάσε με.

Μ' ἄλλοιμονο! Λορέντζε! Δὲν βλέπω πιά νὰ ὑπάρχῃ καμιὰ ἐλπίδα ἀπὸ πούθεν...

Κάθε ἡμέρα οἶχνο τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ ὤψωνο ἐκεῖ πρὸς τὸν θεὸ παρακλητικὰ τὰ χέρια μου...

Κυττάω ψηλὰ τὰ σύννεφα, κυττάω τὸ χάος καὶ τὸν αἰώνιο οὐρανὸ, μὰ ὅλα, ὅλα Λορέντζε, μοῦ φαίνονται μὴδέν, ὅλα μοῦ φαίνονται ἀκατανόητα καὶ σκοτεινὰ καὶ μονάχα τὸ πρόσωπο ἐκείνης, μόνον τὰ μάτια τῆς ἀγάπης μου, τὰ μάτια τῆς Θηρεσίας, παρουσιάζονται ζωηρὰ καὶ ἐκφραστικὰ μπροστά μου.

(Στὸ ὁμιεῖο αὐτὸ σταματοῦν αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ὁ Λορέντζος ἄλδε-όνης περιγράφει τὴν περιπέτειαν τοῦ ἔρωτος τοῦ Ἰακώβου πρὸς τὴν Θηρεσίαν καὶ τὰς περιτάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας δὲν μπόρεσε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐνωσις των).

Τὶς ἡμέρες αὐτῆς ὁ Ὁρτις ἔπρεπε ἀρρώστος. Ὁ κ. Κ. Τ. ὁ πατέρας τῆς Θηρεσίας, τὸν ἐπεσκέφθηκε καὶ τὸν συνεβούλευσε ἀπὸ τοὺς λόγους Εὐδγκάνεϋ. Ὁ Ὁρτις ὅμως δὲν ἐδέχθη. Ὅπως μοῦ ἔλεγε ἀργότερα ὁ κ. Κ. Τ. ἐκτιμούσε πολὺ τὸν Ὁρ-

τις καὶ εὐχαρίστας θὰ τοῦ ἔδινε τὴ Θηρεσίαν γιὰ γυναῖκα του. Δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ τὸ κάνῃ, γιὰτί εἶχε δώσει τὸ λόγο του στὸν Ὁδάρδο, ὁ ὁποῖος καὶ πλούσιος ἦταν καὶ πανίσχυρος τὴν ἐποχὴ αὐτῇ.

Τὰ ἴδια αὐτὰ λόγια τὰ εἶπε ὁ κ. Κ. Τ. καὶ στὸν ἴδιο τὸν Ἰακώβου Ὁρτις. Ὁ Ἰακώβος ὅμως τοῦ ἀπήντησε ὑπερήφανα:

— Προτιμῶ νὰ ταφῶ ζωντανός, παρὰ νὰ σοῦ ζήτησω τὴ κόρη σου γιὰ γυναῖκα μου. Εἶμαι δυστυχισμένος ἀλλὰ ὄχι καὶ χαμερτής. Δὲν θέλω νὰ χρεωστῶ τὴν τύχη μου στὴν προίκα τῆς συζύγου μου. Ἡ κόρη σου ἄλλωστε εἶνε ἀρραβωνιασμένη.

— Καὶ ὅμως τὴν ἀγαπᾷς, φτωχὴ μου φίλε, τοῦ εἶπε ὁ κ. Κ. Τ. Στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα τῆς Θηρεσίας ὁ Ἰακώβος σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε:

— Ἀγαπημένη μου Θηρεσία! Πόσο εἶσαι καὶ σὺ δυστυχισμένη.

— Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ σένα τὴν ἔκανε δυστυχισμένη; τὸν ρώτησε ὁ κ. Κ. Τ. Ἄν δὲν ὑπῆρχες σὺ θὰ εἶχε γίνει ὁ γάμος τῆς καὶ θὰ εἶχε συμφιλιωθῇ ἴσως καὶ μὲ τὴν συζυγὸν μου. Ἄν καὶ τὴν ἀγαπᾷς τόσο θερμὰ καὶ τόσο εὐγενικά, ὅπως λές, ἐν τούτοις γίνεσαι αἰτία τῆς δυστυχίας ὁλων μας. Σ' ἀγαποῦμε σὰν παιδί μας. Ἄν μ' ἀγαπᾷς καὶ σὺ, ἂν ἀγαπᾷς τὴν Θηρεσίαν, φύγε, ταξίδεψε ὀλίγο καιρὸν. Λυτήσου μας, σκέψου τὴν ὑπόληψιν τῆς Θηρεσίας. Ἡ ὁμορφιά τῆς καὶ ἡ ὑγεία τῆς διαρκῶς μοραίνονται πρὸς χάριν σου. Σ' ἐξορκίζω ἀπὸ ὄνομα τῆς Θηρεσίας, ἀναχώρησε. Ὁμοσίως τὸ πάθος σου γιὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς, μὴ θέλῃς νὰ μὲ καταστήσῃς τὸν ἀθλιότερο τὸν πατέρα σου.

Ὁ Ἰακώβος ἔπασσε τρομερὰ ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ. Δὲν εἶπε λέξιν. Σὲ λίγες ἡμέρες ἡ κατάσταση του χειροτέρευσε.

Ἐπειδὴ φοβόμουν γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Ἰακώβου, συμβούλευσα καὶ τὴν μητέρα του ν' ἀλλάξῃ τόπο διαμονῆς. Ἡ μητέρα του τοῦ ἔστειλε ἐπιστολὴν καὶ χρήματα γιὰ τὸ ταξίδι. Ὅταν ὁ Ἰακώβος ἔλαβε τὸ γράμμα τῆς ὁ πατέρα τῆς Θηρεσίας ἦταν κοντὰ του. Τὸ εἰδίβασε χωρὶς νὰ πῇ λέξιν καὶ τὴν ἄλλη ἡμέρα σηκώθηκε καὶ πῆγε ν' ἀποχωρήσῃ τὴν Θηρεσία. Στὸ σπῖτι ὅμως βόηκε μόνον τὴν Ἰσραβελίνα. Τὴν ἐγείμισε φίλια καὶ ἔφυγε. Σὲ μιὰ ὥρα ξαναγύρισε πάλι, ἔπρεπε τὴν Ἰσραβελίνα στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν φιλῇ κατασυγκινημένος, βοῶντάς τὴν μὲ τὰ δάκρυά του. Ἐκείνησε ἔπειτα νὰ γράψῃ, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε. Ἐσχίσε διάφορα φύλλα χαρτιοῦ καὶ κατέβηκε στὸν κήπο, ὅπου πλανήθηκε ἀρκετὲς ὥρες λιπημένος καὶ μελαγχολικός.

Ὅταν γύρισε σπῖτι του, ἔγραψε στὴ μητέρα του, ὅτι ἀναγκαστὴ τὸ πρωτὸ. Διέταξε μάλιστα νὰ τοῦ ἐτοιμάσουν ἄλογα. Πρὶν πλαγιάσῃ ἔγραψε στὴ Θηρεσία τὸ παρακάτω γράμμα:

Τὸ πρωτὸ ἀνεχώρησε ἀφοῦ εἶδε γιὰ τελευταία φορὰ τοὺς φίλους του.

Πρὸς τὴν Θηρεσίαν

Ἦρα 9

Συχώρησέ με Θηρεσία. Συχώρησέ με! Ποτέ μου δὲν φανταζόμουν ὅτι θὰ γίνω ἐνὸς ἡμέρας τόσο ὀδυνηρὰ ταλαιωμένος, ποτέ μου δὲν πίστευα, ὅτι θὰ προξενούσα τέτοια ἀναστάτωση στὴν οἰκογενειακὴ σου εἰρήνη.

Τώρα πιά ὅμως φεύγω. Ναι, φεύγω! Δὲν μπορῶ πιά νὰ ζήσω, ὕστερα ἀπὸ τόσες τύψεις πὺν νοιώθω στὴν ψυχὴ μου.

(Ἀκολουθεῖ)

(Συνέχεια και τέλος)

Και πρόσθετε με χαμόγελο :
— «Επειτα, τί λέει κι' η παροιμία ; αριά-αριά και το φίλι, για να χ'ν νουσιμάδα !

— Είπε πού δεν μάγαπας... όπως πρώτα.

— «Ε, φτάνει ! Σάγαπώ μ'α νυστάζω.

Η Δώρα σώπαινε. Μά από μέσα της έβραζε. Και κάθε φορά παροξινιόταν του Ντίνου πιο πολύ.

Μιά μέρα τόλμησε να του πη :

— «Ο Νίκος μάγαποσε περισσότερο !

— Μά γι' αυτό και σ' τον αγιάζεις καλά ! της αποκρίθηκε νευριασμένος.

— Χμ ! αυτό θά σου αξίζει σένα !... μουρμούρισε σιγά η Δώρα. Μά ο Ντίνος τάκουσε, το μάντεψε. Και στη στιγμή της άστραψε ένα μπάτο. — Σου άρεσε ;

Μιλιά η Δώρα. Ούτε δεν έκλαψε. Μόνο είπε μέσα της πως έκαμε τη μεγαλύτερη άνοησία της ζωής της να χωρίσει κείνον τον «άγγελό» που είχε, για να πάρη αυτόν τον «τύραννο»...

Κι' όμως δεν τόλγε με την καρδιά της ! Μ' δλ' αυτά, τον Ντίνου τον άγαπούσε, τον έλάτρευε. Κι' ίσως μάλιστα περισσότερο, από την ημέρα που της έδωσε το μπάτο.

Φυσικά, το μετάνιωσκε, την καλόπισσε, φάνηκε μαζί της, για κάμποσες ημέρες, όσο πιο τρυφερός μπορούσε. Μά την πρώτη πάλι φορά που η Δώρα του μίλησε άσχημα, την χτύπησε.

Αυτή τη ζωή έκανε τώρα το ταιριαστό αντίδοτο.

Λίγα φιλιά και πολύ ξύλο.

Μά σ'α να της άρεσε κι' αυτό άκόμα απ' το Ντίνου, η Δώρα δεν έπαυε να του δίνει άφορη για να την καταχειρίση.

Ήταν μαζί του αβγάδισσα, γλωσσού, πεισματάρα. Και δεν ήσυχάζε, δεν εώπαινε, παρά μόνο αφού τις έτρωγε.

Ο κόσμος, που δεν ήξερε τίποτα απ' αυτά, ένόμιζε πως ζούσαν με τη μεγαλύτερη άγάπη κι' άρμονία. Γιατί έξω έβλεπαν μιά Δώρα αλλοιότιμη, κρεμασμένη πάντα απ' το μπράτσο κι' απ' το στόμα του άντρός της, συμμαζεμένη, ταπεινή, να μ'ην κοιτάξη και να μ'ην προσέχη κανένα άλλον από εκείνον.

Απορούσαν μάλιστα κι' εθαύμαζαν όλοι πως έγινε, πως «φρονιμέψε» έτσι η Δώρα. Κι' ο πατέρας της έλεγε του Ντίνου :

— Μορέ μπράβο ! εσύ τόπες και τόκαμες. Της έβαλες τ'α δύο της πόδια σ' ένα παπούτσι !

— «Όχι παίζουμε ! άπαντούσε ο Ντίνος. Κι' ο Νίκος, που άκουγε η έβλεπε με τ'α μάτια του αυτή την άλλαγή της πρώτης του γυναίκας, — στην ίδια πόλη ζούσαν, βλέπονταν καμιά φορά χωρίς να θέλουν, — έσκαζε κι' έλεγε μέσα του :

— Είχε δίκιο. Αυτόν μόνο άγάπησε στη ζωή της. Αυτός ήταν ο άντρας που της ταιρίαζε...

ΕΠΙΔΟΧΟΣ

Οί όροι είχαν αντίστροφοι. «Ό,τι ήταν στο πρώτο άντρώγυνο η Δώρα, στο δεύτερο ήταν ο Ντίνος. Αυτός είχε την έπιβολή και την έξουσία. Αυτός άγαλιόταν χωρίς ν' αγαπ'α τόσο πολύ. Κι' αυτός, ύστερ' από δυό τρία χρόνια, άρχισε να κάνει της γυναίκας του άπιστίες και μικρές και μεγάλες.

Η Δώρα άργησε πολύ να το καταλάβη. Έπιτέλους το κατάλαβε. Κι' άρχισε να κάνει του Ντίνου σκηνές και... να τρώη ξύλο καθημέρα.

Πρώτα ήταν ένα τρελοκόριτσο, μιά όμορφη δακτυλογράφισσα της Έταιρείας, που ξετρελάθηκε με τον προϊστάμενό της και την τρέλανε.

— Για να σου πω ! του έλεγε η Δώρα. Θέλεις να σ' αφήσω, να πάρης την Άγλατα ;

— Μακάρι να τόκανες ! της άπαντούσε άψήφιστα. Μπορείς να φύγης όποτε θέλεις. Ο γέρο - Πετρόπουλος είν' έτοιμος να σε δεχ'η πάλι, όπως σε δέχθηκε και τότε.

Μά πού να το κουνήση η Δώρα !

Δεν θάφηνε ούτε με κλωστές απ' το σπ'ίτι του άντρός που την έδερε. Κι' όπως τότε ο Νίκος τη δική της, συγχωρούσε τώρα κι

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

αυτή την άπιστία του Ντίνου, την άνεχόταν και περίμενε πότε να χορτάση πιά τη μικρή δακτυλογράφισσα, για να τον έχη άκ'ερο αυτήν...

— Ύστερα ήταν για μιά παντρεμένη.

— «Αχ, Ντίνου ! άγαπήσε την κυρία Φωτίκη !... Το έβρα !... βλέπω !...

Της τό άρνιόταν μ' όλη του τη δύναμη. «Ακριβώς γιατί ήταν κι' εγώ σοβαρό :

— «Όχι !... Δώρα, σου όρκίζομαι !... Αυτή τη φορά βλέπεις φαντάσματα !...

Μά τα πάντα έπειθαν τη Δώρα πως ο άντρας της ήταν έρωτας μόνος με την κυρία Φωτίκη. Το ψιθύριζε κι' ο κόσμος. Της πλάγαν κι' οί δικές της φιληνάδες «για να προσέχη»...

«Α, τί ζήλεος η Δώρα, τί λύσσα ! Τώρα έβλεπε κι' αυτή τη γλ'α και, τώρα τραβούσε κι' αυτή τ'α μαρτύρια που είχε τραβήξει άλλοτε μαζί της ο Νίκος. Κι' ήταν στιγμές που το άναγνώριζε :

«Αυτό μου άξιζε, έλεγε μέσα της. «Ήθελα τ'αμια πιστή που έρωτα κι' άπιστη στον έρωσή. Καλά να πάθω, καλά να πάθω !

«Αλλά η άναγνώριση δεν λυόστανε το κακό της. Η κυρία Φωτίκη είχε γίνει ο κακός της δαίμονας, ο βροχάς της. Ήταν με γυναίκα, ψηλή, γεμάτη, κάτασπρη σαν τ'ο νι και τετράζανθη σαν τον ήλιο. Και δεν ήταν παρά εικοσιπέντε μόλις χρονών. «Α, τί τρέλα που θάχε μαζί της ο Ντίνος ! Ούτε τόλμησε Δώρα ; αυτή τη φορά, να του πη πως ήταν έρωτα μ'η να τον χωρίση για την κυρία Φωτίκη. Έπο βέβαιη πως θά την έδιωχνε, πως θά τόκανε.

Έπιτέλους, απ' το κακό της, η Δώρα άφ'ηστανε. Τη λυπήθηκε τότε ο Ντίνος, της άμυγλισσε τα πάντα και της όρκισθηκε πως τάδεσαν : δεν είχε πιά σχέσεις με τη κυρία Φωτίκη. Τη χόρτασε, τη σιγάθηκε. Τώρα πάλι ήταν άφοσιωμένος στη γυναίκα του που την άγαπούσε. Της φίλησε μάλιστα και το χέρι. «Ω, καλά !

«Αμέσως η Δώρα έγινε καλά. «Αλλά δεν πέρασε πολύς καιρός και πάλι βε πως ο άντρας της ξανάχασε τ'α ίδια. Πήγε να πάλι στης κυρίας Φωτίκη σε ώρες που ο άντρας της, — ένας άσχημος κι' ήλικιωμένος ηρπεζίτης, — έλειπε. Τον κακοθύγα !...

Του τό έλεπε. Της τό άρνήθηκε. «Η Δώρα έμεινε. «Ο Ντίνος της όρκισθηκε... φέμματα.

Και τότε εκείνη αποφάσισε να τον παρη. «Απαράλλαχτα όπως τότε ο Νίκος με τη Εύαγγελάρη.

«Ενα δειλινό, με μιά πρόφαση, ο άντρας της της έφυγε.

«Έκει π'εί !» συλλογίσθηκε η Δώρα. «Έτρεξε έξω από του, πήρε το τράμ των Ιεραπόλων και κατέβηκε στη στάση όπου άργ'α ένας δρόμος γνωστός της. Σ' αυτόν, λίγο μακριά από πάνω, ήταν το σπίτι της κυρίας Φωτίκη, ένα μικρό άσπρο μέγαρο, ανάμεσα σ' άλλες σινάδες...

«Η Δώρα στέκεται στην άντικρινή μάντρα κι' άπο περιμένει.

«Έτσι, έτσι και τότε περίμενε στην άντικρινή μάντρα κι' ο Νίκος...

Βέβαιη πως ο άντρας της ήταν άπάνω κι' άπελπισμένη κι' αυτή να τον περιμένη ως πού θάβγαινε, σουλατσάριζε νευρικά πάνω στο άστρωτο πεζοδρόμιο κι' άλαφιαζόταν κάθε πού άκουγε βήματα κρότο πόρτας ή παραθύρου...

«Αλλά δεν έλογάριαζε καλά.

«Ο Ντίνος δεν είχε π'εί κι' εύθειαν στης κυρίας Φωτίκη. Είχε πρώτα κάποιον έρωτα άλλο.

Και νά, τώρα μόλις κατεβαίνει απ' το κατοπινό τράμ...

Είπε πιά σκοτεινά. «Ανύποπτος, τρέχει ίσια στην πόρτα σπιτιού και, χωρίς να ιδ'η καθόλου τη Δώρα, χτυπ'α το κουδούνι.

Μά η Δώρα τον βλέπει καλά.

Το κουδούνισμα άντχει ως έξω. Του άνοίγει άμέσως. Μιά σ'ημη, η πόρτα χύνει στο δρόμο ένα ζοηρό φως και ξανακλείνει. Ο Ντίνος έχει μ'η. Κι' η Δώρα άπομένει μονάχη σ'α σκοτεινά...

Τη στιγμή που κουδούνιζε κείνος, της ήρθε να του φωνάξη «Ντίνου, Ντίνου !» Μά δεν βρήκε τη δύναμη. Ένας φόβος άλλος της έπνιξε τη φωνή στο λαρύγγι.

Νά τώρα τί νάκανε ;

«Κουδούνιζε κι' αυτή, να μ'η στο σπίτι, να τ'α κάνει θέλει...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Έχει υπολογισθεί ότι τα τηλεγραφικά σύρματα που υπάρχουν εις όλον τ'ο Λονδίνο μπορούν να περιτυλίξουν όλην την γ'η τέσσερες φορές !...

— Τα έργοστάσια κατασκευής πεννών καταναλίσκουν την μεγαλύτεραν ποσότητα χάλυβος απ' όλα γενικώς τ' άλλα έργοστάσια.

— Απ'ό έναν τόνον χάλυβος κατασκευάζονται 10,000 πέννες.

— Η παιδ έπικινδυνή εργασία είναι η των άνδρακεργατών. Τα δυστηχήματα που συμβαίνουν εις τα μεταλεία είναι κατά τ'ο έν τρίτον θανάσιμα. Δηλαδή υπάρχει η ίδια αναλογία με τα δυστηχήματα του πολέμου. Εκ των 1000 άνδρακεργατών 23 φονεύονται κάθε χρόνο κατά την έκτέλεσιν της εργασίας των.

— Στο Λονδίνο ζούν 1200 Κινέζοι, στο Παρίσι 2500, και στο Βερολίνο 3.400.

— Σύμφωνα με μίαν επιστημονικήν παρατήρησιν ενός Άγγλου καθηγητού, τα κορίτσια μέχρι της ηλικίας των 14 έτών έχουν μεγαλυτέραν άντοχ'ην στην εργασία από τ' άγόρια.

— Η Ίταλία είναι ο τόπος απ' όπου βγαίνουν οί περισσότεροι άναρχοί.

— Σ'ας νήσιος Χαβ'άι τ' άλλαγα και τα βώδια δεν πίνουν καθόλου νερό καθ' όλην την διάρκεια της ζωής των ! 'Ως αιλία του άπιστεύου αυτού φαινομένου φέρεται ένα ειδικόν φυτόν που τρώει αυτά τα ζώα, το πολούν τους κάνει άνεπαίδητη την άνάγκη της δίψας.

— Στην Άμερική τα φέρετρα κατασκευάζονται από άλουμίνιο. Ένοείται ότι είναι πανάκριβα και τα προτιμούν μόνον οί πλούσιοι.

— Τέ κέρη του Ρομφέλεο κάθε ώρα άνέχονται σε 136 λίρες !

— Ο Σαρδού στην έποχή της δόξης του εισέπρατε τα περισσότερα ποσοτά από τα θεατρικά του έργα.

— Το Λονδίνο ξεδεύει για την εκπαίδευση εκάστου νεαρού αγγλόπουλου 28 λίρες το χρόνο.

— Ένα ύπερκοκάνειο το πολούν τρέχει με την μεγαλυτέρα ταχύτητα δεν μπορεί να σταματήσει άπότομα εάν δεν παρέλθουν τουλάχιστον τρία-λεπτά της ώρας. Στο χρονικό αυτό διάστημα όμως διανύει άπόσταση μισού μιλίου απ' την εκκτεμένη ταχύτητα που έχει.

— Στην Αυστραλία τα ψάρια καιτό κρέας κοσείζουν όσο σ'ε ΎΕ-λάδα το αλάτι.

— Η Ύναγιά που ζυγίζει τον χουσόν της Άγγλικής Τραπεζής είναι τόσον πολύ ευαίσθητη ώστε έαν τοποθετηθή επάνω της ένα γραμματόσημο σημειώνει δυό ίντσες !

— «Η να τον περιμένη εκεί ως να β'η, και να τον άρπάξη ; Ότε το ένα τολμούσε, οτε το άλλο της άρεσε.

Αισθανόταν σ'α μιά εκμηδένισιν, και συλλογίζόταν πως όλα πιά ήταν περ'ιτά.

«Ό,τι, ότι, και νάκανε, αυτή θάταν η χαμένη, αυτή την είχε πάει πιά, όπως τότε ο Νίκος.

Κι' ήταν νικημένη, τελειωμένη, πτόμα.

«Έτσι μου άξιζε, συλλογίσθηκε πάλι, κι' έτσι την έπαθα !»

Και με μιά εφηνική άποφασ'η, έτρεξε ως την πόση του τράμ.

Το περίμενε. Ήταν το ίδιο που την είχε φέρει. Κάθησε στην ίδια θέση και ξαναγύρισε.

Κατέβηκε σ'α Χαν-τ'α, μ'ηκε σ'ένα γνωστό της φαμακείο και ζήτησε με γέλια λίγες παστίλιες σουπλιμ'η.

Την εγνώριζαν και μ' έμπιστούνη, της έδωσαν χωρίς συνταγή. Είχε κι' άλλες στο σπίτι της, που τις μεταχειριζόταν γι' άντισηπτική.

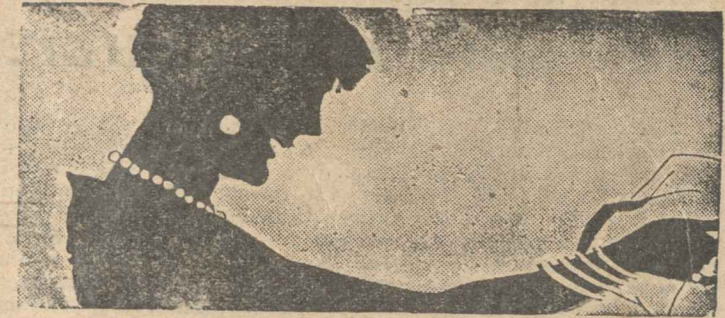
Τις πήρε όλες.

Κι' όταν γύρισε ο άντρας της από της κυρίας Φωτίκη, τη βρήκε έτοιμοθάνατη.

Πέθανε χωρίς να του πη λέξη, λέξη.

«Έτσι τελείωσε την έρωτική της ζωή και «Πιστή στον Έρωτα...»

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΩΡΙΑΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΥΪΖΑΣ ΛΑΜΠΕ

«Αν τον ξανάβλεπα...

«Αλλοίμονο ! γιατί την ημέρα εκείνη, να τύχη να τον δω, αφού τ'α μάτια του θ' ανάραν στην ψυχή μου, μιάν άσβεστη φωτιά ; Πρέπει λοιπόν, Άγάπη μου, αυτή η φωτιά σου, να κάνει πόνο τη χαρά μου, να κάνει την ευτυχία που μου δίνει θλίψην άβάσταχτη ;

«Ω αν ήξερε κανείς με τί πληρώνει, με πόσα δάχρυα, με πόσα παράπονα, με πόσους στεναγμούς, όλίγην ευτυχία, ω αν ήξερε κανείς απ' το πρωί, το τέλος της ημέρας, ποτέ, ποτέ δε θ' άγαπούσα εκείνον που άγαπώ.

«Ω έρωτα ! αν ήξερα την τρομερή και όλεθρία σου δύναμη, θά-φηνε απ' την πρώτη στιγμή που τον άντίκρουσα τα μάτια μου, θάφηνε, κι' ίσως τότε να γιαιτρεύονταν, αυτή η πληγή που τώρα με σκοτώνει.

«Όμως τί λέγω, τί ; «Ω αν μπορούσα να ξαναγεννηθώ, άκόμη μιά φορά, η μέρα εκείνη που τον γνώρισα, η γλυκειά μέρα, πρώτη φορά που έπρόβαλε μπροστά μου, όλα θά τα ξεχνούσα εύθης και θά-τρεχα να πέσω πάλιν μες στην άγκαλιά του !

Πού είσαι ψυχή μου ;...

Κάθε πράγμα έμψυχο πεθαίνει, όταν η ψυχή μας απ' το κορμί μας φύγη. Έγώ είμαι το κορμί, κι' έτσι, ό,τι καλλίτερο έχω, Πού είσαι λοιπόν ψυχή μου άγαπημένη ;

«Ω μη μ' αφήνεις τόσον καιρό να λυώνω μακριά σου απ' τον καιρό μου. Άνδ' έρω, θες τώρα να με σώσης ύστερα θάνατι πολύ άργά. Είμαι το σώμα σου, ψυχή, πως δεν με νοιάζεσαι, πως μ' έχεις έτσι άφημένη ;

Κάνε όμως, τίλε μου να μην είναι επικίνδυνη ούτε μικρή για μένα αυτή η θροτική μας ξανατάμωση.

Μη μου φανής σ'αν άλλοτε αυτός και κακός, αλλά καλός και γλυκομιλητός, έτσι που η όμορφιά που άλλοτε μου έφάνηκε σκληρή να μου φανή τώρα σαν ένα ούρανο δάφνη.

Μήτρες Παπακωνσταντίνου

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

Εκείνη την εποχή η Αμερική δεν είχε αποκτήσει την ανεξαρτησία της, ήταν ακόμη αποικία της Αγγλίας, η οποία αντί να προσπαθή να κατευνάξη τον πατριωτικό φανατισμό των Αμερικανών τον εξηρέθιζε με διάφορα άστοχα και τυραννικά μέτρα. Όταν έσπασε η επανάστασις των Αμερικανών κατά της Αγγλίας, ένας από τους πρώτους που έτρεξε να υπηρετήσει την πατρίδα του, ήταν και ο Γουλιέλμος Μακέρι, νέος γνωστός σ' όλη την περιοχή της μικρής επαρχίας του Κλούν, για τα φιλελεύθερά του αισθήματα. Ο Γουλιέλμος, γεννημένος θαλασσινός, άπλωσε μερικά ελαφρά πλοία και μ' αυτά έκανε τέτοια θραύση στους Αγγλους, ώστε δεν άργησε ν' αποκτήσει φήμη μεγάλη.

Μια νύχτα, ενώ βγαίνει στην στεριά, ένας απ' τους ναύτες του τον έπλησιασε και του έδωσε ένα γράμμα.

— Από που έρχεσαι αυτή την ώρα; τον ρώτησε ο Γουλιέλμος.

— Απ' το Κλούν, απεκρίθηκε ο ναύτης.

— Όπως είπαμε και παραπάνω ο Γουλιέλμος είχε γεννηθί στο Κλούν, όπου είχε και την οικογένειά του.

— Και τί είδησεις φέρεις απ' κει; ξαναρώτησε τον ναύτη.

— Οι Αγγλοι μπήκαν στο χωριό με κατεργαριά, άπάντησε αυτός, και σφάζανε τους περισσότερους κατοίκους. Λίγες γυναίκες μόνον σώθηκαν αφού όμως υπέστησαν κάτι χειρότερο απ' τον θάνατο, την ατίμωσή!

— Και ποιος σούδωσε αυτό το γράμμα;

— Η αδελφή σου, η οποία σ' περιμένει για να την εκδικηθείτε για όσα υπέστη απ' τον Έρνέστο, τον άρχοντα του στρατού.

— Τον Έρνέστο; φώναξε ο Γουλιέλμος γεμάτος μανία.

Και άμέσως άφησε τον ναύτη ν' έτρεξε στο κατάλυμά του. Έζηττας και του έφεραν μιά στολή ψαρά, την έφόρεσε κ' έστράφη για το χωριό του. Εκεί έμαθε πως ο Αγγλος στρατηγός αφού έλεηλάτησε τα περίχωρα, είχε αποσυρθεί σε μιά από τις πόλεις που λίγο πριν είχαν κυριεύσει οι συμπατριώτες του.

Ο Γουλιέλμος δεν έδίστασε. Έφυγε για την πόλη αυτή, αποφασιζόμενος να τον συναντήσει και να εκδικηθί.

Περιπλανήθηκε αρκετές ημέρες και στο τέλος μιά νύχτα, είδε τον στρατηγό να βγαίνει από το σπίτι του και η καρδιά του χτύπησε δυνατά.

— Σε κρατώ στά χέρια μου κακούργε, έμοιχμούρισε και παρακολούθησε τον στρατηγό.

Ο Έρνέστος αφού έριξε μιά ματιά στον σκοτεινό ουρανό τυλίχτηκε καλά στον μανδύα του και πήγε προς το λιμάνι. Είχε αποφασίσει να κινή ένα περιπάτο με τη βάρκα, ως το άνοιγμα νησι, αν και η θάλασσα ήταν πολύ ταραγμένη. Η παραλία ήταν έρημη. Η τρικυμία είχε σκορπίσει τους ψαράδες και τους ναύτες. Ο άνεμος έφερε άγρια τά άραγμένα πλοία και τα κύματα έσπαζαν φρενασμένα στα μουράγια...

Ο Έρνέστος είχε κιάλα άρχισι ν' απειλείται αν θαύρισε κανέναν να τον περάσει στο νησί που ήθελε, όταν άξαφνα άκουσε μιά βραχνή φωνή να του λέγει:

— Αν θέλετε να πάτε στο άνοιγμα νησι, σ' ας πηγαίνω εγώ, σε μιάν ώρα, μ' όλη την φουρτούνα.

Ο Έρνέστος γύρισε το κεφάλι του. Πίσω του στέκοταν ένας άγνωστος ντυμένος θαλασσινά. Το κεφάλι του ήταν σκεπασμένο, η φωνή του χοντρή, κ' άπότομη. Ένα μακρύ μαχαίρι και ένα τσεκούρι γυαλοκοποσαν στη ζώνη του.

— Αν καταφέρω να κινή αυτό που μου λές θα σου δώσω δέκα δολάρια. Που είναι η βάρκα σου; Είπε ο Έρνέστος.

— Νά την! είπεν ο Γουλιέλμος, γιατί αυτός ήταν πράγματι, λύνοντας το σκονί μιάς βάρκας και καλώντας τον Έρνέστο να μπη μέσα.

— Υπάρχει κίνδυνος; ρώτησε ο στρατηγός.

— Μπιά! που τέτοιο πράμα! άποκρίθηκε ο ναύτης χαμογελώντας ειρωνικά.

— Παντός υπάρχει κίνδυνος για όσους δεν έχουν ήσυχη τη συνείδησή τους, είπε ο ψαράς, γιατί όλα στον κόσμο αυτόν πληρώνονται.

— Τι έχουν να κάνουν αυτά με όσα σου λέω; ξανάπε ο στρατηγός που τότε τάρσε ο μυστηριώδης, και άσύστηρος τρόπος με τον όποιον είχαν επιπαθή τα τελευταία αυτά λόγια.

— Θέλετε να σ' ας δείξω τι σχέσι έχουν; είπε ο Γουλιέλμος. Κολά. Θα σ' διηγηθώ, τότε κάτι, αλλά αφού μου ύποσε-

θήκε προηγουμένως, ότι θα μ' άκούσετε απ' την άρχή ως το τέλος χωρίς να με διακόψετε. Και λέγοντας αυτά τα λόγια, έφρεσε με τρομερή ματιά στον Έρνέστο, ο όποιος καθότανε στην πρώτη της βάρκας.

— Σ' άκούω, του είπε ο στρατηγός, παίζοντας ήσυχα με τα χέρια κρόσια του σπαθιού του.

Η βάρκα βρισκότανε την στιγμή αυτή μισό σχεδόν μίλι μακριά απ' την παραλία, και ο κρότος των κυμάτων έσπασε τον σιωπηλό θόρυβο της άπέναντι πόλεως. Οι δύο άνθρωποι άλλάζοντα κάθηναν, ο Αγγλος ήσυχος και σοβαρός, ο Αμερικανός ειρηνικός και άπειλητικός.

— Νά τι πρέπει, είπε ο ψαράς ύστερα από λίγων στιγμών σιωπής. Λίγο μετά την άφιξη του Αγγλικού στρατού υπό τον γερμανό στρατηγό Χίλλ, κάποιος άνώτερος αξιωματικός, άοιστοχρήστ, όποιος τον συνώδενε στην έκστρατεία, άγάπησε μιά κοπέλα της οπού έμενε σε κάποια πόλη. Η διαφορά των τάσεων και του γένους, ότι ο φίλος της νέας ήτανε έχθρος της πατρίδας της, έμποδίζον έρωτά τους και όχι μόνον αυτό, αλλά ενέπνευσαν στη κοπέλα μίσος και άποστροφή προς τον άγγλο αξιωματικό. Η διαφορά που συναντούσε ο αξιωματικός, που ήταν και παντρεμένος, νά η ικανοποίησή τους σκοπούς του, αύξησαν άκόμη περισσότερο την έπιθυμία του προς έκπληρωσιν του πάθους του.

Ο πόλεμος εν τω μεταξύ εξακολουθούσε όλο και πιο άγριας μοιλονότι ο άγγλικός στρατός τραβούσε τα πάνθηνα απ' τις πολιορκίες των μαχόν, ως τόσο ο έλεονικός έκείνος πάντοτε συλλογιστανε με ποιά μέσο θα μπορούσε να διαπράξη το έγκλημά του.

Εν τω μεταξύ, προχώρησε μιά μέρα με τον στρατό του άναγνώριον του κατακτηθέντος τόπου και αφού άνάγκασε ένα μικρό έχθρικό σώμα να ύποχωρήσει εισήλθε στη πόλη, όπου ζούσε η νέα, την έλασφυραγώνησε και έπραγματοποίησε και το έρωτά του σχέδιο!

— Δεν είναι παράξενα αυτά που λές, είπε ο Έρνέστος και με λιστα για στρατιωτή; έγώ ο ίδιος στην Νεάπολι...

— Άκούστε με ως το τέλος, επανέλαβε ο ψαράς. Η άτιμωσία νέα είχε άδελφό, που ο μόνος σκοπός του ήταν η έξολόθρευση των τυράννων της πατρίδας του. Φανταστήτε λοιπόν πόσο ηρώοιζε το μίσος του η άθλια διαγωγή του αξιωματικού...

— Άλλ' ό τί έθελαν να τιμωρηθί ο ένοχος για το άνοστο αυτό κακούργημα; τον έρωσε στα χέρια του άδελφού, ο όποιος ζήτησε την απλή ευκαιρία για να εκδικηθί...

Στο άκουσμα των λόγων αυτών ο Έρνέστος σήκωθηκε με τα χέρια στη λαβή του σπαθιού του, και ο ψαράς άφώνησε να τον πιά και σταυρώνοντας τα χέρια του, του έρωσε μιά πύρινη ματιά γεμάτη μίσος...

Στάθηκαν λίγα λεπτά σ' αυτή τη θέση, χωρίς να προφέρουν ούτε λέξη. Η νύχτα ήτανε σκοτεινή και τα σύννεφα είχαν παύσει άκόμη περισσότερο, σαν να ήθελαν να κρύψουν την φωνή σσηνή που θα έλάμβανε χώραν σε λίγα λεπτά στην βάρκα έπειτα...

— Λοιπόν, έσυνέχισε ο Γουλιέλμος, καθώς σ' ας έλεγα, η κοπέλα είχε άδελφό, ο όποιος μόλις έμαθε την ντροπή της, άφώνησε τον κίνδυνο που κρεμότανε άπάνω του και ήλθε στην πόλη, όπου κατώρθωσε μιά σκοτεινή και συννεφιασμένη νύχτα να παραστή τον κακούργο στη μέση της θάλασσας. Ο άδελφός αυτός έμαθε έγώ!...

Ο στρατηγός, χλωμός και τρέποντας απ' τον φόβο του, τραβή το σπαθί του για να άμυνθί.

— Τρέμεις άνδρε; φώναξε ο ψαράς με φωνή βαρεία.

— Το χέρι μου θα σου δείξω αν είμαι άνδρας, άποκρίθηκε Έρνέστος, πέφτοντας άπάνω στον Γουλιέλμο, ο όποιος άπέναντην πληγή, βάτοντας μπρός του τη χοντρή παραδίχη κάπα του.

Το κίνημα του Έρνέστου ήταν τόσο βίαιο, όστε έπειδή το χέρι του δεν βρήκε όση αντίσταση ύπελόγιζε, έχασε σχεδόν την ίσχύ πια του. Ο Γουλιέλμος πέφτοντας άπάνω του και σφίγγοντάς τον το λαμό δυνατά με το δεξί του χέρι, τον χτύπησε με το αριστερό τόσο γερά όποτε η βάρκα έφυγε προς το ένα μέρος. Μέσα σε λίγα λεπτά διεξήχθη μεταξύ τους μιά τρομαχτική πάλη. Ο άγγλος χανε τόσο αίμα όστε κατάλαβε τις δυνάμεις του να τον άρπάξει και παράτησε το σπαθί του.

— Συχώρησε με! φώναξε έξαφνα με όρμητική φωνή στον Γουλιέλμο.

— Και αν η ίδια μητέρα μου έβγαζε τον άφο της και μάλιστα να σ' έσπλαχνιστεί, δεν θα σ' έσπλαχνιστεί μουν!

Και βγάζοντας άπ' το στήθος του το γράμμα του άδελφού του, το έβαλε στο στόμα του Αγγλου, όποιος είχε κιάλα έρωτα χήσει! Έκοψε ύστερα...

— Έκτοτε...

— Έκτοτε...

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ε. Σ.

Η φυσιογνωμία της άμοιρικής, το σύνολόν της καλλιτεχνικών, α' τουαλέττας της μελετημένα δημιουργήματα Παριζιάνικης προελεύσεως. Το σπίτι της μουσειον υπό έποψιν συλλογής και συναρμο- λογισμω εικώνων, επίπλων, καλλιτεχνημάτων, κομμοτεχνημάτων, κρησών ή βυζαντινού ρυθμού αιδουσά της, κινεί θανμασμόν και ένδιαφέρον άνυπολόγιστον. Είνε μανιώδης συλλέκτρια καλλιτεχνικών εικών και ίδιος βυζαντινών. Ίσως η φροντίς αυτή συντελέσει εις τήν άποτυπώθην στην φυσιογνωμία της κάτι άπόκοσμον που σπτελει σ' σχετική άκίνησις—λόγω έκφράσεως—όμιλει, βλέπει, άκούει χωρίς προθυμίαν. Αι έμφανίσεις της στον κόμον λάν διακοσμηκά, πάντως όπως λίγο άτοναι, ίσως σ' αυτό συντελεί έπηρε- ζμένη κάπως δόσις ανομιλίου.

Η Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Από τις πλέον πολυπληθείς δεξιότητες της εποχής η δοθείσα την παρελθούσαν Τρίτην εις την Αμερικανικήν Πρεσβείαν, παρά τω Πρεσβυτη της Αμερικής και τη κ. Σκίννερ ήτις έφερον γκρι—άο- νη τουαλέττα συνδυαζομένη άμοιρική με την άσημνία κόμην της.

— Όλοι αι αιδουσαι ήσαν εν άπαρτί, παρούσαι όλοι αι κο- σμικαί Αθήναι συγχρόνως δε άπειρος έξενος κόσμος, πολλές Αμε- ρικανίδες που έπικύλλαν ευχάριστα το μωσαϊκόν των γνωστών φυσιογνωμιών.

— Πρεσβήσαν κ. Παύλου Κουντουριώτη, ο Πρέσβυς του Βελ- γίου και η Βαρόνη Γκιγιώ με κομφοτάτην τουαλέττα από μπέζ— σάτεν, Πρέσβυς Ρουμανίας και κ. Ρασκάνο με μαύρα, Πρέσβυς Γα- λτίας και κ. Αρλόττα, Γενικός Πρόξενος της Αυστρίας και κ. Βάλερ με βιέ—ρόζ και καπέλλο μαύρο, κ. Α. Μιχαλακοπούλου, κ. Ταλάδρη, κ. Παπαναστασίου, Στρατηγός και κ. Φραντζή με γκρι— άρζην, Στρατηγός Ζιράρ, κ. και κ. Ιμελεν, κ. Αθ. Ρομάνου, κ. και κ. Αλ. Διαλέττου—ώραία εμφάνισις—με μπρονζώ, Ναταρχος και κ. Χατζηκυριάκου, κ. και Δις Ν. Μακκά πολύ έλκυστική φυσιο- γνομία με τουαλέττα μπλε—κοπενάγκ, κ. και κ. Γ. Πανά, κ. και κ. Αλεξάνδρη, κ. και κ. Λεοντοπούλου, κ. και κ. Ψύλλα, κ. και κ. Αλεπί με τουαλέττα έμπρημέ, κ. και κ. Δανγκλουά, κ. Καποδι- στρια, κ. και κ. Ιαν. Λαμαλά, κ. και κ. Ι. Στεφάνου, κ. και κ. Ν. Πασιάνη, κ. και κ. Ταιγιόρ με μαύρα.

— Δύο ξένα κυρίες, κ. Κράν πολύ νόστιμη με μπλε μαρέν—θυ- γατή του Διεσθοντού της Έταιρείας Γιούλεν, Δις Κήγκ χαριτω- μένη με πράσινα.

— Θραύστατον το θέαμα των Αμερικανών αξιωματικών του Ναυτικού με τις χρυσοστόλιτες στολές των και τα παρδισμά- των, με τον Ναυάρχον επί κεφαλής.

— Μιά από τις θραιότερες εμφάνίσεις η κ. Δ. Βερενίκη με μαύ- ρο βελούδο.

— Κομφοτάτη η τουαλέττα της κ. ντέ Κομνένς με άπόχρωσιν βιολε ντέ πάρι, με φράνζ.

— Επίσης παρέστησαν κ. και κ. Μάνδρα, κ. και κ. Κ. Στεφά- νου, Δις Π. Γουλάρη, Δις Μαίρη Στεφάνου με μπέζ σαφών ντεγ- γισμένων κεφάλι του κ' έρωσε το σώμα στη θάλασσα.

Ύστερα από μιά ώρα ένας άνθρωπος ντυμένος ναυτικά ζη- τούσε, έμπρός στη θύρα ενός σπιτιού, την γυ- ναίκα του στρατηγού Έρνέστου Κίντον.

— Άδστε άμέσως στην κυρία αυτό το πολύ- τιμο δέμα, είπε. Κάποιος μου τώδωσε να της το φέρω.

Η γυναίκα του Κίντον άνοιξε το δέμα, είδε μέσα το κεφάλι του άνδρός της κ' άφησε μιά σπασμαχτική κραυγή. Οι ύπηρεταί που τρέξανε κατελήφθησαν από φόβη! Η γυναίκα του Έρνέστου τραβήθηκε!...

Την άλλη μέρα το πρωί έφθανε στο Κλούν ένας άνθρωπος σκονισμένος. Μπήκε σ' ένα σπίτι και άνακαίλιζοντας μιά κοπέλλα που έκλαιγε της είπε:

— Μην κλάις. Την άτιμία σου την έσβυσε το αίμα. Ο Αγγλος αξιωματικός βρισκεται στο βαθύ της θάλασσας και μαζί μ' αυτόν και το έγκλημά του...

Ο άνθρωπος έκείνος ήταν ο Γουλιέλμος...

κραντέ, Δις Τσικαλιώτη με μπλε μαρέν ζωζέττ.

— Και οι κ. κ. Καντατζόγλου, Άλεξ. Πάλλης, Λαγουδάκης, Δέλης, Σαλταφέρης, Ρωμάνος, Άντωνόπουλος, Άργυρόπουλος κ.ά.

— Συναγεσμός στους κοσμικούς κύκλους διά την προετοιμασίαν των κοστουμιών του μπλά—μασέ παρά τω κ. και τη κ. Δ. Δο- βέρδου, ο όποιος όριστικά ήτο ο θανμασιώτερος χορός που μπορεί να φαντασθί κανείς. Ο διάκοσμος των αιδουσών, Βενετσιάνικος με κοίτσες και γονδολιέρες Βενετσιάνικες, άπέδιδεν έντύπωσις παραμυθιοδ ζωντανεμένου με τον μπλε βαθύ φωτισμό και το πολυτελές πλαίσιον.

— Η οικοδόσποινα έμφυχη αναπαράστασις ιδανικής Δόγησης με άυθεντικόν βενέτικον κοστούμι, από μικροκά και άληθινές δαν- τέλλες.

— Τι νά πρωτοθί κανείς και τί νά πρωτοθαυμάση. Απ' εδώ κάτω Βενετσιάνες ολόχρυσες από λαμ φαντακτερά και δαντέλλες χρυσές της όνειρώδους καλαισθησίας κοστούμια και διακρίνομεν κ. Μαλαμίδη που φαντάζει τόσο η ξανθή όμορφιά της, η κ. Μι- χαλοπούλου.

— Επίσης με την ίδια άμφεσιαν δις Μαλαμίδη και κ. Ηλίσκου. Δύο γονδολιέροι άκαταγώνιστοι οι κ. κ. Μαλαμίδης και Μιχαλό- πουλος.

— Δύο χαριτωμένες εμφάνίσεις με πλούσια κοστούμια κόν- τε—όφραν—άπό άσπρο ταφτά, και στολισμένα με μαργαριτάρια, πολλά και μικρά καπέλλα μαργαριταρένια. Ήσαν αι κ. κ. Γ. Νι- κολαΐδη και Άφεντούλη.

— Βενετσιάνες πάρα πολλές και τα κοστούμια τους πράγματι μπορούσαν να συναγωνισθόν σε χλιδήν και χάριν, Αλλά καλλονή Βενετσιάνικη με μάτια βελουδένια η κ. Ν. Κυριακού ήτο άσυναγώ- νιστη, με κοστούμι πλούσιο από ταφτά πράσινο με πελώρια παννιέ από ταφτά και χρυσές δαντέλλες. Έμφύχωςσις τελεία, μ' ιγναριτάριον σπάνιον η κ. Έλένη Σταΐκου. Θανμασία ρωσικής χωρικής η κ. Πα- πύγου. Ένα γκρουπ από Τσοπανίδες τρισαχαριτωμένες κ. κ. Στ. Πεσματζόγλου, Νίνα Φωτιάδη, Σοφία Καμπάνη. Ίδανική ρωσική κόν-τε—όφραν η δις Στέλλα Καϊνάρου με φόρεμα από λευκή ζωζέ- ττ με βελούδινο μπολερο λευκό και βροχή μαργαριταρών. Έξαιρε- τικά ευμορφη Μπερζέρ η κ. Λούση Κυριακού με λευκήν περούκα που ταυριάζη στο κομικίστικο πρόσωπό της, από ροζ ταφτά «changeant» πελώρια παννιέ, και φοδτα λενζέρι, καπέλλο Μπερ- ζέρ με βελουδίνες «μπρίντες».

— Αι περισσότεραι κεκλημέναι προσήρχοντο κατόπιν συνηνοή- σεως καθ' όμάδες, με κοστούμι «άσσορτι», μιά εξ αυτών έφερε βα- ρύτιμες ένδυμασιές Όθωνος και Αμαλίας.

— Μιά ζωντανή κούκλα ήτο η δις Δώρα Λάμπρου ως «Μπερ- ζέρ» με την κομικίστικη σιλουέττα της και την άφραστη χρυσή κό- μην της, το κοστούμι της το διέκρινεν μιά έξαιρετική λεπτότης γούστου, από ταφτά μπλε—κοπενάγκ εν συνδυασμώ ροζ, τα «παν- νιέ» μπλε μονόχρωμα και κορσελέ βελούδινο μαύρο, καπέλι γαρι- ριμένο με κοκκάδα από λουλούδια λεπτά μπλε και ροζ, και «μπρίντες» βελουδίνες στον ίδιο τόνο.

— Με Μακεδονικό κοστούμι πολυτελέστατο η κ. Ναννίν Σχλή- μαν ήτο θραιοτάτη. Τι θαύμα όμορφιάς η δις Έλένη Λιάμη με κοστούμι ύπέρροχον Ατοκράτειρας Εγγενίας. Δαμονισμένη ca- chet είχε το κοστούμι της κ. Ρ. Α. Μεγαλοπρεπές, τιμαλφές το κο- στούμι της κ. Άντ. Σταθάτου και Περαΐδες όχι όλίγαι με το γα- ρφικό και μαργαριτοστόλιτο κοστούμι, η θραιότερα όμως όρισμέ- νως ήτο η δις Άξελού.

— Τα άξεσουά του Κοτινίου θαύματα κομφοτήτος και θραιό- τητος.

— Την παρελθούσαν Γετάρτη χορευτική έσπερις παρά τω κ. και τη κ. Γ. Ψακί. Παρεσβήσαν κ. και δις Αρλόττα, κ. Α. Μι- χαλακοπούλου, κ. και κ. Μ. Μεταξά, κ. Νίκα Φωτιάδη, κ. και κ. Ζαρίφη πολύ ευμορφη με κόκκινα, κ. και κ. Τσιροπιά με μπέζ, κ. και κ. Λιβιεράτου με πράσινα, κ. και κ. Ι. Μελά με μαύρα, κ. και κ. Απεργη γκρι άρζην, κ. και κ. Γ. Μακκά με μαύρα, κ. και κ. Στ. Πεσματζόγλου κόκκινα, κ. και δις Κάκαρη με πράσινα, κ. και δις Β. Μελά με κόκκινα, κ. και κ. Πετρίση με βιέ πάρι, κ. και κ. Λακουρέζου με μπλε, κ. και κ. Σιωϊώτη με μπέζ, κ. και κ. Στ. Σταΐκου με μαύρα, δις Μίκα Σκουφέ κόκκινα.

— Την παρελθούσαν Πέμπτην χορευτικόν ά- πόγευμα παρά τω κ. και τη κ. Βουλούρη. Ό- λαι αι κομψαί Αθηναΐαι Μπάκ—φες παρούσαι, τουαλέττες αΐθριες, ροζ, μπλε, λευκές, φράτζ, κίτρινες, αι αιδουσαι άπέδιδον έντύπωσις μα- γευτικού άνδρώους.

— Μια πρώτη εμφάνισις που έγινε άφορητή λίαν θανμασιώδης κοίσεσιν ήτο η δις Άλίκη Αιλιανόπουλου, τύπος θραιός κορσολής, με φόρεμα από μοισσελίνα ροζ κοραλλίου.

Η Μονταίν

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ

“ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ”

που κυκλοφορεί το Σάββατο με θαυμασίας τριχρώμους εικόνες έξω- φύλλου, άρχίζουν δημοσιεύμεναι

“Η ΑΓΡΥΠΙΝΙΣ”

ή περίφημη έρωτική ιστορία του μεγάλου ποιητού ΤΟΥΡΚΟΥΤΟΥ ΤΑΖΟΥ.

Επίσης εις το αυτό φύλλο της “Οι- κογενείας” δημοσιεύονται: “Η Ζωή και ο θάνατος του Δαντόν”, “Η Έκ- δόσις της Ισπανίδας” διήγημα του Μωτρού, “Οι πύλ’ Αργεφφύλες της γης”, “Η Ζωή του Έδμόνδου Ροστάν”, “Η Έλυσσάβερ της Ούγγαρίας”, “Δολοφο- νικές άπόπειρες”, “Ένα αίματηρό έθι- μο των Ιαπωνών” κ.λ.π. κ.λ.π.

ΠΡΟΣΕΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλείται η θεοπαις Μαρινίδου διευ- νύτρια της επί της οδού Εβροΐδου 2 Λογι- στικής Ακαδημίας όπως διέλθη εκ των Γρα- φείων μας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΝΩΣΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

ΤΟ ΠΕΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Ο Μέγας Ναπολέων και ο ναύαρχος Μπουτζί. — Μία φοβερή σκηνή μεταξύ Αυτοκράτορος και ναυάρχου. — Η δάλασσα μουγγρίζει έξω από τη Βουλώνη... — Η συμφορά του Γαλλικού στόλου. — Όπου το τρίκωχο καπέλλο του νικητού του Μαρέγκο ναυαγεί οίκτρώς. — Ένα πείσμα που προκαλεί μία τρήμερη καταστροφή.

Το Φεβρουάριο του 1809 ο Μ. Ναπολέων έφτασε με την ακολουθία του στη Βουλώνη για να επιθεωρήσει το γαλλικό στόλο. Διέταξε άμεσα όπως όλος ο στόλος εγκαταλείψει το άγκυροβόλιο του και ανοιχθεί στο πέλαγος όπου θα τον επιθεωρούσε.

Όταν ο άρχηγός του Γαλλικού στόλου ναύαρχος Μπουτζί έλαβε τη διαταγή αυτή του Αυτοκράτορος απάντησε με αταραξία ότι «λυπείται πολύ, αλλά η επιθεώρησις αυτή δεν θα γείνη σήμερα». Και επομένως κανένα σκάφος του Γαλλικού στόλου δεν κινήθηκε από το άγκυροβόλιο του.

Ο Ναπολέων, γυρίζοντας από τον περιπάτο του συνήνησε το Ναύαρχο και άμεσα άρχισε μία τρομερή σκηνή μεταξύ τους.

— Κύριε Ναύαρχε, λέει ο Αυτοκράτορ με ταραγμένη φωνή, γιατί δεν έβγαλες τις διαταγές μου!

Ο Μπουτζί εξαίρετη με σεβασμό και απάντησε:

— Μεγαλειότατε, από ώρα, σε ώρα θα ξεσπάσει φοβερή θύελλα στο πέλαγος... Η Ύμετέρα Μεγαλειότης το βλέπει, βέβαια... Θέλετε να εκθέσετε σε φανερό κίνδυνο τη ζωή τόσων γενναίων ανδρών; Και πράγματι, η πυκνότης της ατμοσφαιρας και τα ύψος των μουγγρητά που ακούγονταν από μακριά, εδικαιολογούσαν έντελως τους φόβους του πεπειραμένου Ναυάρχου.

— Κύριε, απάντησε ο Ναπολέων περισσότερο ώργισμένος, επαναλαμβάνω τις διαταγές μου και απαιτώ να τις εκτελέσετε άμεσα, χωρίς αντίλογα! Η συνέπειες, αποβλέπουν μόνον έμένα. Υπακούσατε!

— Μεγαλειότατε, δεν θα υπακούσω.

— Ναύαρχε, είπατε αυθάδης!

Και ο Αυτοκράτορ, τρέμοντας από θυμό, με το μαστίγιο του στο χέρι, επροχώρησε προς το Ναύαρχο απειλητικός. Το μαστίγιο υψώθηκε στον αέρα. Ο Ναύαρχος έκανε ένα βήμα πίσω, έβαλε το χέρι του στη λαβή του έφρους και είπε:

— Μεγαλειότατε, φυλαχθήτε!

Το πρόσωπο του Ναυάρχου Μπουτζί ήταν χλωμό, αλλά η φωνή του σταθερή. Όλοι οι παριστάμενοι είχαν παγώσει από το φόβο τους.

Ο Ναπολέων ακίνητος και με το χέρι υψωμένο, εκάρφωσε τα μάτια του στο Ναύαρχο, που διατηρούσε ακόμη την απειλητική του στάση.

Τέλος έριξε χάρμον το μαστίγιό του, ο Ναύαρχος Μπουτζί, άφησε τη λαβή του έφρους του, και βγάζοντας το καπέλλο του στάθηκε σε προσοχή περιμένοντας να ξεσπάσει η όργη του Ναπολέοντος, ο οποίος έστράφη προς τον παριστάμενο ύπωναύαρχο Μαγκών και είπε:

— Κύριε ύπωναύαρχε, να εκτελέσετε άμεσα την κίνησι του στόλου που διέταξα!

Και ξαναρχίζοντας τα βλέμματά του στο Ναύαρχο Μπουτζί, επρόσθεσε:

— Σεις, κύριε, να εγκαταλείψετε τη Βουλώνη εντός 24 ώρων, και ν' αποσυρθείτε στην Όλλανδία... Πηγαίνετε!

Και ο Αυτοκράτορ έγυρισε τη σάχη και άπεμακρύνθη άμεσα. Ακολούθησε λιγόστιγη σιωπή και αίσθησις. Έπειτα μερικοί αξιωματικοί έσφισαν το χέρι του Ναυάρχου που τους άποχαιρούσε, πηγαίνοντας στην έξοδα.

Ο ύπωναύαρχος Μαγκών, που ανέλαβε από τη στιγμή εκείνη τη διοίκηση του Στόλου, έξετέλεσε την διαταχθείσαν κίνησιν.

Τα πράγματα όμως συνέβησαν όπως τα προέβλεπε ο πεπειραμένος Μπουτζί. Η θύελλα εξέσπασε σε λίγο τρομερή. Τα κύματα θύωθηκαν τεράστια. Περισσότερες από είκοσι κανονιοφόροι του στόλου γεμάτες ναύτες έναυαγησαν. Από την ξηρά άκουγαν τις άπελπιστικές φωνές των πνιγμένων, αλλά δεν μπορούσαν να τους δώσουν βοήθεια. Ποτέ άλλοτε δεν είχε γίνει τόσο μεγάλη καταστροφή στα μέρη εκείνα.

Ο Ναπολέων βλέποντας την καταστροφή έτρεξε με την ακολουθία του στην παραλία. Εκεί είδε άπειρο πλήθος κατοίκων συναθροισμένο στους άποκρημνιστους βράχους να κοιτάζει τους ναυαγούς και να κλαίει. Άρχεται από τους πνιγμένους ναύτες ήσαν παιδιά της Βουλώνης. Ο Αυτοκράτορ άκουγε τους θρήνους και τις κατάρες των γυναικών που τις έφερνε ο άγέρας σε αυτά του. Είπε ακόμη τους αλμικούς και τους στατηγούς που τον επερίστοιχι-

ζαν, να χλωμαίνουν από το φόβο τους. Τότε εκάταλαβε το λάθος στο όποιο τον είχε οδηγήσει το παράλογο πείσμα του και θέλησε να δώσει ένα παράδειγμα αυταπαρνήσεως. Επροχώρησε λοιπόν σε μία ναυαγοσωστική βάρκα, που την έσπασαν για να την ρίξουν στη θάλασσα μερικοί ναυτικοί άποφασισμένοι να πηδήσουν μέσα.

Ένας αλμικός τόλμησε να τον έμποδισή λέγοντας:

— Μεγαλειότατε, συλλογισθήτε τον κίνδυνο...

— Αφήστε με! Αφήστε με! Εφώναξε. Πρέπει με κάθε θυσία να σώσουμε τους ναυαγούς...

Λέγοντας αυτά τα λόγια επήδησε μέσα στη βάρκα. Άμέσως όμως η βάρκα έγέμισε νερό. Το κύματα έσποδσαν πάνω της και ο Αυτοκράτορ σκεπάστηκε από τα νερά.

Ένα κύμα, δυνατότερο από τ' άλλα, έριξε τον Αυτοκράτορ σάν άχυρο, στους βράχους. Ο Ναπολέων χύπησε στο πέλαγος και στο άριστο χέρι. Το τρίκωχο καπέλλο του παρασύρθηκε από τα κύματα και εξαφανίστηκε.

Άλλα το θάρος αυτό ήλκτρισε τους παριστάμενους αξιωματικούς, ναύτες και πολίτες, και όλοι άρχισαν να μαινούν στις βάρκες για να σώσουν τους ναυαγούς.

Μολαταύτα η καταστροφή ήταν μεγάλη. Λίγους μόνο άντρες τους κατόρθωσαν να σώσουν με πηλούς άγώνες και κινήσεις.

Την άλλη μέρα η θάλασσα έβγαλε στην παραλία 230 πτώματα και το τρίκωχο καπέλλο του νικητού της μάχης του Μαρέγκο.

Πένθος γενικό είχε άπλωθεί στη Βουλώνη. Τα όποια μαθηγρητά των ανδρών, εναντίον του Αυτοκράτορος, έσημειαν με τις θρήνους και τις κατάρες των μανάδων και των έδελφών. Κλεισμένος σ' ένα δωμάτιο ο Ναπολέων δάγκωνε τα χείλη από τη λύσσα του, και δε δέχτανε κανένα. Τέλος διέταξε να μοιράσουν χρηματικά βοηθήματα στις οικογένειες των ναυαγών και έφυγε νύχτα και ντροπισμένος από τη νικητική αυτή πόλη, στην όποια έφερε—όπως παλαιά απ' όπου πέρασε—τη συμφορά και την καταστροφή...

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΓΕΛΑΣΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ

Ο Γιάννης κι' ο Μάρκος ήταν έμποροι κι' ο δυο και φίλοι.

Τα έμπορικά τους γειτόνευαν και βλέποντας συχνά. Περνούσαν την ώρα τους φλυαρώντας.

Μία βροχερή χειμωνιάτικη μέρα ο Μάρκος μπήκε στο έμπορικό του φίλου του κι' έκατσε κοντά στη θερμάστρα. Σε λίγο μπήκε μέσα και μία κυρία άριστοκρατικά ντυμένη, σωστή άρχοντισσα, ζώντας έφρανο για τα όρφανα παιδάκια κάποιου ασύλου. Ο Γιάννης για να την ξεφορτωθή και να γελήσει με την άμνηχανία του φίλου του της είπε:

— Κυρία, εγώ είμαι υπάλληλος του καταστήματος, ζήτησε από τον καταστηματούχο που στέκεται κοντά στη θερμάστρα.

Η κυρία πλησίασε στο Μάρκο. Εκείνος είχε άκούσει τη συνμίλια τους και τη ρώτησε ευγενικά:

— Και τι σας δίνουν οι έμποροι, κυρία μου;

— Μισή λίρα ο καθένας, αλλά δεχόμαστε και μικρότερη ποσά.

Τότε ο Μάρκος γύρισε προς το μέρος του Γιάννη ο όποιος ήλυνσε μέσα του με το πάθημα του φίλου του και το έλεος του βαρά:

— Γιάννη, δώσε στην κυρία μία λίρα από το σουτάρι.

Και άπεκρυφτόμενος στην κυρία, επρόσθεσε:

— Πηγαίνετε, παρακαλώ, να πληρωθείτε από τον υπάλληλό μου.

Ο καλός ο Γιάννης έβλεπε να γά στη να να πληρωθεί στραβοπατώντας τον υπάλληλό του που τον πληρωγόσε τώρα κατ' ανάγκη για το παιγνίδι που του υπαίθε.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΥΡΥΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Φλορεστάν άνοιξε την πόρτα του εξώστη και βγήκε έξω. Η νύχτα ήταν σκοτεινή ώστε ο ύποκομης δε μπορούσε να διακρίνη τίποτε στο δρόμο. Άπεναντίας αυτόν τον έβλεπαν καθαρότατα από κάτω, έπειδή όλο το φως του δωματίου έπεφτε άπάνω του.

— Λογαρέ Ταγιερέρ! Ψιθύρισε ο Φλορεστάν με φωνή τρεμάμενη. Είπατε σεις.

— Μάλιστα, ύψηλότατε! Απάντησαν από κάτω.

Να τα κλειδιά, είπε ο ύποκομης.

— Και έριξε κάτω τα κλειδιά του Αγίου Κεντίνου, τα όποια άνήκαναν χτυπώντας άπάνω στις πλάκες.

Στην άρχή επεκράτησε βαθεία σιωπή. Μα σε λίγο άκούστηκε η φωνή του άρχηγού των μισθοφόρων ο όποιος είπε:

— Μοϋ το είχαν πη και δεν ήθελα να το πιστέψω... Πολύ καλά, εύχαριστώ, ύψηλότατε...

Ο Φλορεστάν δεν άκουσε αυτά τα λόγια, γιατί είχε βιαστή να γυρίσει μέσα στο δωμάτιο. Έκει μέσα δεν είδε κανέναν. Μα δε νοιαστηκε διόλου γι' αυτό και σά μανιασμένος ώρμησε προς το διάδρομο ο όποιος έφερε στα διαμερίσματα της κομήςσης. Η δολοφία είχε πλავήσει, καθώς φαινόταν από την ήσυχία που έπικρατούσε στο διαμερίσμα της.

Καθώς όμως παραμέρισε το παραπέτασμα, στάθηκε σάν όπο- λισμένης.

Μπροστά του στεκόταν ένας άντρας ψηλός με το σπαθί στα χέρια.

Δεν ήταν πιά ο ψευτομαρκήσιος Βονά Βουρδόν, γιατί τα μαλλιά του κι' η λευκή του γενειάδα είχαν εξαφανισθεί.

Ήταν ένας άντρας με πελιδνό πρόσωπο, με άγρια φρυγγονωμία, με μάτια φειδιού. Ήταν εκείνος με τον όποιο ο Φλορεστάν είχε συναντηθεί και μία άλλη φορά στους κήπους του μεγάρου της Θούνης. Ήταν ο Άδων Διάς Διάς, ο Έξοδελφος του Διαβόλου με την πραγματική του μορφή.

— Ύποκομης, είπε ο Διάς Διάς άπαθής, θα σας πω μία λέξη για να ήγησθε. Άγαπώ τη Δολοφία και τη ζήλωση.

Ο Φλορεστάν κουνήθηκε και θέλησε να τον διακόψει, μα εκείνος έξακολούθησε:

— Μη με διακόπτετε! Ο ρόλος σας τέλειωσε πιά! Σας έχρησιμοποιήσα για όργανό μου. Μα τώρα μου είστε πιά άνωφελης και συνεπώς επικίνδυνος... Γι' αυτό κι' εγώ σας συνιρίβω.

Από γλωμς που ήταν ο Φλορεστάν έγινε κατακόκκινος. Ο Άδων Διάς εκάγχασε.

Ο δυστυχής ύποκομης έπληξε να τραβήξω το σπαθί του, μα τη στιγμή που το άγγιξε ένας ύποκομος γογγυμός βγήκε από το λάφυγγά του και σωρίστηκε κάτω κεραυνόπληκτος.

Ο Άδων Διάς έγέλασε και πάλι.

Είπε δώσε στον ύποκομης, από το ίδιο ναρκωτικό με το όποιο είχε κομμένη και τον κόμητα της Θούνης.

Βαθεία σιωπή επακολούθησε.

Ο Άδων Διάς ξανάβαλε το σπαθί του στη θήκη του, έκλεισε το παράθυρο, έσβησε όλα τα φώτα και σηκώνοντας στα χέρια του το άδρανέ σώμα του ύποκομης, κατέβηκε στην αίθουσα των σωματοφύλων.

Από την ίδια καταπακτή από την όποια είχε έρθει, έφυγε σε μία στιγμή μαζί με το φορτίο του.

Ο κόμης της Θούνης βρισκόταν ακόμα άναίσθητος έπάνω στο κρεβάτι του.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΟ ΔΡΟΣΚΟΠΙΟ

I

Στο σπίτι της Φρέας

Άς ξαναπαίμε μία τελευταία φορά στο σπίτι της μαγίσσης Φρέας.

Η ώρα είχε δυό μετά τα μεσάνυχτα. Έξω ο άνεμος σφυρίζει μανιασμένος. Μέσα, στην αίθουσα του ίσογειου κάθονται η Φρέα

κι' η αχμάλωτός της η Μαγδαληνή, η άρραβωνιαστική του Πλουσέτ.

Η γορή μαζεμένη σε μία γωνιά πολεμάει να ξεσταθή στο μαγάκι. Κάθε τόσο σηκώνεται τρέχει προς την πόρτα και κοιτάζει τον ουρανό για να δει μήπως άρχισε να φέγγει. Μα οι νύχτες εινε μεγάλες το Νοέμβριο.

Η Μαγδαληνή, μαζεμένη κι' αυτή απ' το κρηό, δεν προσέχει στην άνησυχία που κατέχει την τύραννό της. Κάθεται πλάι σ' ένα τραπέζι και γνέθει.

Το πρόσωπό της εινε τρομερά ώχρο, τα χείλη της σβυσμένα και τα μάτια της φαντάζουν τεράστια από την αδυναμία της. Η Φρέα εινε από άπροσεξία, είτε έπειδή ο καπνός του μαγκαλιού την ένοχλούσε, έχει άφήσει την πόρτα άνοιχτή και μέσ' απ' αυτή την πόρτα η Μαγδαληνή βλέπει όλη τη σκοτεινή πεδιάδα. Δεν έχει παρά να κάνει τρία βήματα και να βγύ έξω. Στην γορή θα ήταν άδύνατο να την κινήσει.

Γιατί λοιπόν η Μαγδαληνή δε φεύγει; Γιατί μία σιδερένια άλυσίδα δεμένη στη μία άκρη από το γοφό της και στην άλλη από το πόδι του τραπέζιού της άπαγορεύει να κάνει και την παραμικρή κίνησι.

Έτσι η δυστυχισμένη αυτή νέα δεν είχε πιά καμιά έλπίδα να έλευθερωθή...

Όστόσο έγκατερούσε μέσα στη δυστυχία της. Κανένα παρό- πονο δεν έβγαине ποτέ από τα χείλη της, τα δάκρυα είχαν στερέψει στα μάτια της.

Έξαφνα η Φρέα την έπλησιασε και της είπε άπότομα:

— Φτάνει πιά η δουλειά!.. Άφησε τη ρόκα σου και διασκεδάσε με, γιατί είμαι στενοχωρημένη πολύ...

Μιά ανατριχίλα πέρασε από το κορμι της Μαγδαληνής, αλλά δεν απήντησε τίποτε.

— Α! να πάρη ο Διαβόλος! Ξαναφώναξε η γορή. Δεν μ' άκούεις, παληκό- ρισσο; Πές μου γρήγορα ένα παραμύθι... Τραγουδήσε μου! Γέλασε λίγο, θέλω να ξεκάσω...

— Είμαι κουρασμένη, κυρία, πολύ κουρασμένη! στέναξε η φτωχή Μαγδαληνή.

Τεμπέλα! φώναξε η γορή... Δε θέλεις να μου τραγουδήσεις... Καλά θα σου δείξω κι' εγώ... Θα κάνω άμεσα τώρα εκείνο που από καιρό τώρα σκε- διάζω. Άκουσε με να δής τι θα πείθω. Εγώ κι' ο Ματθαίος, ο γυιός μου, είμαστε άναγκασμένοι να φύγουμε από δω... Εσύ είσαι η αίτια γι' αυτό... η παρουσία σου στο σπίτι μας μας άναγκάζει να φύγουμε... Από την ημέρα που πάτησες το πόδι σου έδω, η χαρμονία μας κατατράπηκε... Δε ατίας σου ο γυιός μου δε βγάσει πεντάρα πιά και κούρεται μερόνυχτα τα χατήριά του δεν ειναι πιά έξασφαλισμένα, ούτε ύπνο ή- συχο έχουμε πιά ούτε άνάπαυση κι' όλων αυτών η αίτια ειναι σύ... Γι' αυτό άποφασίσαμε πιά να φύγουμε... Αλλά μη νομίζεις ότι φεύγοντας θα σ' αφή- σουμε έδω... Όχι, θα σε πάρουμε μαζί μας. Μονάχα έπειδή το πρό- σωπό σου, μπορεί να μας προδώσει στο δρόμο, γι' αυτό κι' εγώ άποφάσισα να σου το αλλάξω... Είσαι μία πολύ όμορφη κοπέλα... Εγώ θα σε κάνω ένα μικρό άσχημο άγόοι.

Η Μαγδαληνή κοιτούσε τη γορή, ξαφνιασμένη και τρομαγμένη.

Δεν καταλαβαίνει, είπε η μαγίσσα. Καλά θα σου τα εξη- γήσω άμεσα... Πρώτα πρώτα μ' αυτό έδω το φαλλίδι, θα σου κόψω τα ξανθά σου μαλλιά... έπειτα θα βρέξω ένα σφυγγάρι μέσα στο διαβρωτικό αυτό νερό και μ' αυτό θ' άλείψω το πρόσωπό σου.

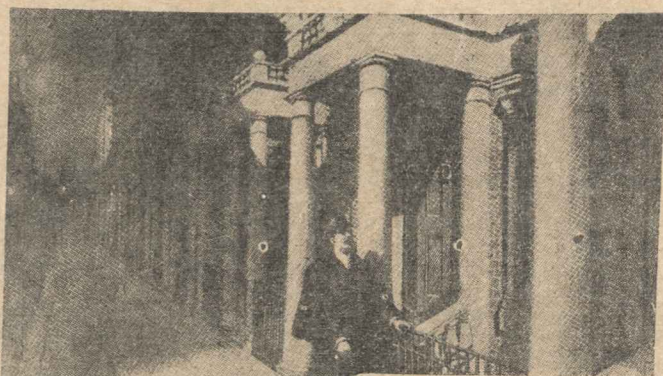
Η Μαγδαληνή πνάχτηκε όλοκληρη από τη ρώτη της.

— Ω, με καταλαβαίνεις λοιπόν τώρα; είπε η γορή... Όταν γεμίση το γλυκό σου πρόσωπο με κίτρινες πληγές, όταν η μακή σου μύτη φαγωθή, όταν τα χοροάλλενια σου χείλη προανίσουν και πριστούν, όταν τα μαγουλά σου θα γίνουν σάν αυτό το σφυγγάρι και τα φρύδια σου θα καούν, τότε κι' ο διαβόλος ο ίδιος δεν θα σ' άναγνωρίζει πιά... Ε, πώς σου φαίνεται τώρα η ιδέα μου... Εμπρός λοιπόν, γέλασε λίγο...

Η Μαγδαληνή άρχισε να τρέμη σπασμωδικά.

— Και δεν εινε μονάχα αυτά, εξακολούθησε η Φρέα. Γιατί μπο- ρείς να πης δυό λέξεις με τις όποιες να μας προδώσεις και να μας κρεμάσουν. Γι' αυτό άποφάσισα να σε κάνω να μη μπορείς να μιλήσης πιά... Το βλέπεις αυτό έδω;

(Ακολουθεί)

Ι
Μέσα στα σκοτάδια και
κοντά στο θάνατο.

«Περπατούσα πιασμένος από τα
γκλιδωμάτα των σπιτιών».

Μπορούσα να λογίζομαι άρκετά πλούσιος. Από είκοσι χρόνων παιδί είμουν ανεξάρτητος και έκανα ότι ήθελα. Όσοι ήσαν γιά μένα ένα αδιάκοπο κι' ατελείωτο μαρτύριο. Γιατί αυτό; Μήπως κανένας από τους αγαπημένους μου είχε πεθάνει και ο θάνατός του με είχε κάνει δυστυχισμένο; Όχι. Τα μόνα πρόσωπα που αγάπησα σ' αυτό τον κόσμο, ο πατέρας μου κι' η μητέρα μου, είχαν πεθάνει από καιρό. Μήπως κανένας άτυχής έξωσ εΐταν ή αιτία της δυστυχίας μου; Όχι. Ούτε ο θάνατος, ούτε ο έρως με είχαν κάνει δυστυχί.

Είμουν, τὸ ξαναλέω, νέος, πλούσιος, ελεύθερος να κάνω ότι θέλω. Μπορούσα όποτεδήποτε να φύγω από την Αγγλία και να ταξιδέψω στα όμορρα μέρη του κόσμου. Μά είξερα ότι και αν έπηγαινα σ' αυτά τα μέρη, δεν θα τὰ έβλεπα καθόλου κι' αυτό το πράγμα μ' έκανε να στεναίω με πόνο.

Είμουν ύγιέστατος. Μπορούσα ν' άντέχω στο κρύο, στην κούραση, μπορούσα ακόμα να συναγωνιστώ με τους καλλιτέρες πεζογράφους και με τους πιο ταλαιπούς δρομείς. Στο κυνήγι, στο πορτ και στις σωματικές ασκήσεις είμουν από τους πρώτους. Σφιγγόντας με τὸ άριστό μου χέρι τὸ δεξι μου μπράτσο ένοιώθα την έξαιρετική δύναμη των μυώνων μου. Κι' όμως τί τὰ θέλετε, είμουν ένα πλάσμα που δε θα μπορούσε σέ δεδομένη περίπτωση να υπερασπιστώ τον έαυτό μου, γι α τ ι ε ί μ ο υ ν τ υ φ λ ό ς !

Τυφλός, μάλιστα! Ποιός θα μπορούσε, έκτος από τους τυφλούς τοίς ίδιους να περιγράψη τὸ μέγεθος αυτής της δυστυχίας. Εγὼ θά προτιμούσα να είχα πεθάνει, παρά πού τυφλώθηκα!

Απ' τὸν καιρό που ήμουν παιδί μου είχαν παρουσιαστεί οί πρώτες εκδηλώσεις της τυφλώσεως ή όποια δεν άρχισε να γίνη ολοκληρωτική. Κατέφυγα τότε στους καλλίτερους οφθαλμολόγους του Λονδίνου και τὸ Παρισιού, μά δε μπόρεσαν να μου κάνουν τίποτε. Είπε αδύνατο να σάς περιγράψω έδώ την αγωνία των πρώτων εβδομάδων της τυφλώσεώς μου. Ούτε να φάω μπορούσα, ούτε να κοιμηθώ. Είχα φτάσει σέ τέτοιο σημείο άπελπισίας, ώστε άνήθηκα κάθε χειρουργική επέμβαση. Οί γνωστοί μου προσπαθούσαν γά με παρηγορήσουν λέγοντάς μου ότι ήπληθραν έλπίδες να θεραπευθώ.

Τὸ μόνο πρόσωπο που είχα στο σπίτι μου εκείνη την εποχή, εΐταν ή Σούζη Νερόν, μιά παλιά υπηρέτρια της μητέρας μου ή όποια μ' αγαπούσε σάν παιδί της και κοίταζε να ίκανοποιή και την πιο ελάχιστη επιθυμία μου.

Ένα βράδυ είχα πλαγιάσει στο κρεβάτι μου χωρίς να μπορώ όμως να κοιμηθώ. Μιά αγωνία με πίεζε. Η Σούζη κοιμόταν στο διπλανό δωμάτιο σ' ένα κρεβάτι πλαί στην πόρτα που χώριζε την κάμαρή μου από τὸ σαλόνι. Είταν ένα καταθλιπτικό Αγγλοσυσταίκο βράδι. Ο βαρύς άέρας που έμπαινε από τὸ άνοιχτό παράθυρο δε μου έφερε καμιά δροσιά. Είχα πλαγιάσει από νωρίς μά τὸ κακό παιδεύομαι να κοιμηθώ,

— Πίστε ! με πρόσταξε ή φωνή.
— Νέ θέλω ! απάντησα. Αυτό τόσο είνε δηλητήριο...

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΩΝ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

ΤΟΥ HUGH CONWAY

Αν και ή ώρα εΐταν μιά μετά τὰ μεσάνυχτα. Άναστέναξα διαρκώς και στριφογύριζα άπάνω στα ρούχα μου.

Έξωφρα μου ήρθε μιά άλλόκοτη επιθυμία να βγώ έξω. Οί όρμιοι έπρεπε να είνε σχεδόν έρμιοι την ώρα εκείνη κι' ύπληξε ένα πλατύ πεζοδρόμιο μπρός από τη σειρά των σπιτιών, μεταξύ των οποίων ήταν και τὸ δικό μου. Μπορούσα λοιπόν να κάνω έναν μικρό περίπατο εν πλήρει άσφαλεία κι' εΐτσι ν' άναπνεύσω λίγο.

Αυτή ή επιθυμία ήταν τόσο ζωηρή ώστε παρ' όλίγο να ξεπηδήσει γρήγα Σούζη και να της την πω. Μά, ξέροντας ότι κοιμόταν βαθιά έδίστασα. Την είχα κουράσει τη δυστυχισμένη δλη την ημέρα τόσο, ώστε τη λυπήθηκα. Γιατί εξ' άλλων να την άνησυχήσω;

Πήδηξα λοιπόν σιγά σιγά απ' τὸ κρεβάτι μου και ντύθηκα παρακολουθώντας την άναπνοή της Σούζης. Με χίλιες προσφυλές τράβηξα προς την πόρτα, που οδηγούσε από την κάμαρή μου στο διάδρομο της έξόδου. Την άνοιξα άδρόμια, βγήκα έξω κι' άκουμπώντας στον τοίχο, έφτασα ως τη σκάλα. Την κατέβηκα, βασάντας με τὸ χέρι μου τὸ κάγκελο και έφτασα ως την έξοδο.

Στάθηκα μιά στιγμή άναποφάσιτος, σχεδόν τρέμοντας από τὸ φόβο μου. Ήταν ή πρώτη φορά άπό τὸν τυφλώθηκα, που θά έβγαινα από τὸ σπίτι μου. Όσοοο ήξερα ότι δεν ήπληξε κανείς, άδως γιά να φοβούμαι : ο δρόμος ήταν έρημος, τὸ πεζοδρόμιο πολύ πλατύ και μπορούσα να περπατῶ χτυπώντας με τὸ μπαστούνι μου την άκρη τὸν πεζοδρομίου ή πιασμένος από τὰ γκλιδωμάτα των σπιτιών.

Έβγήκα λοιπόν έξω κι' άρχισα να περπατῶ μετρώοντας τὰ βήματά μου, γιά να μπορέσω κατόπι να ξαναγυρίσω στο σπίτι μου.

Αυτός ο νυκτερινός περίπατος μου έκανε άρκετά καλό. Ίσως γι α τ ι κατ'άλλα ότι μπορούσα να κάνω κάτι και μόνος μου. Ίσως γι α τ ι δεν ξέρω γι α τ ι, μου έφερε και κάποιαν έλπίδα ότι ίσως ή τυφλώσή μου θα μπορούσε να θεραπευθί. Είχα ένδοξασθεί τόσο, ώστε σπώνοντας τὸ κεφάλι μου είχα άρχισει να διαβίω με ήμια σταθερό και γρήγορο, λησιμονώντας σχεδόν την τυφλώσή μου. Έπαψα μάλιστα να μετρώ και τὰ βήματά μου. Ξεχνώντας όλα, είχα βυθισθεί σ' ένα σφοδρό συλλογισμόν σχεδόν εϋθυμους. Συνήγαγε μόνον όταν έσκούνταφα σέ κάποιον διαβίω που τον άκουσα να φθονεί «ήλιθι !...» και νά άπομακρύνεται γρήγορα γρήγορα, άφηνοντάς με άκίνητο στο μέρος όπου είχαμε χτυπήσει, χωρίς να ξέρω πού ακριβώς βρισκόμουν.

Τὸν κάποιον προσάθησα, μόλις συνήλθα νά προσανατολισθώ. Δεν ήξερα ούτε τί ώρα ήταν.

Επειδή δε μπορούσα να κάνω τίποτε, άποφάσισα να σταθώ τὸ μέρος όπου βρισκόμουν, περιμένοντας νά περάση κανένας πλίσμιαν ή κανένας καθυστερημένος διαβάτης. Άκουμπισμένος σ' έναν τοίχο περίμενα ύπομονετικά.

Σέ λίγο ένα βήμα άντήχησε, μά ένα βήμα τόσο άκανόνιστο, τόσο άτακτο, ώστε ήταν εύκολο να μαντέψω κανείς την κατάσταση εκείνου που πλησίαζε. Θάταν κανένας μεθυσμένος.

Καλλιτέρα θα είνε, σκέφθηκα, να τὸν άφήσω να περάση και νά περμίνω κανέναν άλλον.

Μά τὰ βήματα τὸ άγνώστου σταμάτησαν μπροστά μου κι' άκουσα μιά φωνή νά μου λέη εύθυμα :

«Α ! νά ένας συντροφος που βρέσκειαι σέ πιο κακό χάλι από μένα ! Αυτός δε μπορεί να περπατήσει καθόλου. Έτσι δεν είνε φίλε ;

Μπορείτε να μου δείξετε την όδὸ Βαλπόλ ; τὸν άπήνησα όρθώνοντας τὸ κορμί μου γιά να τὸν δείξω ότι δεν είμουν μεθυσμένος.

Την όδὸ Βαλπόλ ;... Βέβαια !. Εΐν' έδώ κοντά... Ο τρίτος δρόμος άριστερά.

Αν πηγαίνετε προς τὰ εκεί έχετε την καλωσύνη να με οδηγήσετε κι' έμένα. Είμαι τυφλός, ξερετε, κι' έχω χάσει τὸ δρόμο μου...

Τυφλός, διάβολε !. Πάμε !. Έσύ θα μου δανείσης τὰ πόδια σου κι' εγὼ τὰ μάτια μου κι' εΐτσι θα μπορούμε νά περπατήσουμε. Έμπρός, πάμε !.

Με πήρε από τὸ μπράτσο κι' άρχισαμε νά περπατάμε. Σέ λίγο στάθηκα. Η όδὸς Βαλπόλ εΐν' έδώ ! μου εΐπε πε βήχοντας. Θέλετε τὸ σάς πῶς εΐναι τὸ σπίτι σας ;

«Όχι, εύχαριστῶ ! τὸν άπάντησα.

Αδέρφε μόνο την καλωσύνη να βάλετε τὸ χέρι μου στο γκλιδωμά του γυναικού σπιτιού κι' εΐτσι θα μπορέσω να βρω τὸ σπίτι μου, γι α τ ι έχω μετρώσει την άπόσταση.

Τὸν έκαληνύγισα, εύχαριστώντας τον και χωρίζομαι.

Είξερα ότι απ' τη γωνιά της όδου Βαλπόλ γιά νά πάω στο σπίτι μου έπρεπε να κάνω εξήντα ως εξήνταπέντε βήματα. Άρχισα νά περπατῶ μετρώοντας τὰ βήματά μου κι' όταν έφθασα στα εξήνταπέντε στάθηκα ψάχνοντας να βρω την είσοδο τὸν σπιτιού μου. Επειδή δεν την εύρισκα προχώρησα ένα δυὸ βήματα και τη βρήκα.

Γιά μιά στιγμή φοβήθηκα μήπως είχα γελαστεί, μά ο φόβος μου διαλύθησαν όταν πέρασα τὸ κλειδί μου στην κλειδωνιά της πόρτας και την άνοιξα. Είμουν εύχαριστημένος γι α τ ι είχα βρει τὸ σπίτι μου.

Είπα στο κάγκελλο της σκάλας κι' άρχισα ν' ανεβαίνω, μά δε ήρθε γι α τ ι τὸ σπίτι μου δεν μου φαινόταν γνώριμο. Η σκάλα που ανεβαινα δεν έμοιαζε με τη δική μου, τὸ ταπέτο εΐταν σά διαφαντικό. Είχε γοϊστο να είχα μπή σέ κανένα άλλο σπίτι ; Πολύς φορὸς κανείς μ' ένα κλειδί άνοίγει διάφορες πόρτες... Άν είχα μπει στο σπίτι κανενος γείτονός μου ; Στάθηκα, ο ιδρώτας άρχισε νά τρέψη τὸ μέτωπό μου καθώς σκεφτόμουν τη δυσάρεστη θέση στην οποία βρισκόμουν αν τὰ πράγματα είχαν εΐτσι... Γιά μιά στιγμή άποφάσισα να γυρίσω πίσω... Μά δεν είμουν και βέβαιος ότι είχα γελαστεί.

Τότε θυμήθηκα ότι στο σπίτι που έμενα εκεί που τελείωνε ή σκάλα υπήρχε μιά κονσόλα μ' ένα άγάλμα επάνω. Είξερα ακριβώς τη θέση της επειδή πολλές φορὸς πού την είχαν δείξει γιά να την άπορρύνω και νά μη σπάσω τὸ κεφάλι μου σ' αυτή. Μπορούσα να θυλώσω τις άμφιβολίες μου αν την εύρισκα και προχώρησα.

Άρχισα νά πασπατεύω με τὰ δάχτυλά μου τὸν τοίχον, μά δεν εύρισκα κανένα εμπόδιο. Άντι της κονσόλας συνάντησα έξωφρα μιά πόρτα... Τότε βεβαιώθηκα ότι βρισκόμουν σέ έξω σπιτί. Τὸ μόνο που είχα να κάνω εΐταν νά φύγω εΐτσι γρήγορα όπως είχα έλπει και νά κοιτάξω, βγαίνοντας έξω, μήπως τὸ σπίτι μου εΐταν τὸ διπλανό. Καθὸς όμως έκανα πίσω, άκουσα έξωφρα ένα ύποπτο ψήθυρο. Άν και ή ώρα εΐταν περασμένη πολλά πρόσωπα συζητούσαν μέσα στη κάμαρη της όποιας είχα άγγίξει την πόρτα.

Δε μπορούσα νά ξεχωρίσω τί έλεγαν. Μά είμουν βέβαιος ότι ήταν άνδρες φωνές. Είχα σταθεί άναποφάσιτος. Δε θα εΐταν καλλιτέρα να τους χτυπήσω την πόρτα. Θα μπορούσα εξαίρετα νά διαπιστώσω αν παρεξηγήση μου, έπειδή είμουν τυφλός και άσπληνός, κάποιος θα έλάβαινε την καλωσύνη νά μ' οδηγήση στο σπίτι μου. Χωρίς άλλο, αυτή εΐταν ή καλλιτέρα λύσις. Δεν μπορούσα βέβαια νά εξακολουθήσω νά μπαίνω εΐτσι μέσα σέ ξένα σπιτία σάν κάποιος.

Μά ακριβώς τη στιγμή που σήκωνα τὸ χέρι μου γιά νά χτυπήσω την πόρτα, άκουσα μιά άλλη φωνή, μιά φωνή γυναικεία. Αυτή φαινόταν νάχεται από κάποις μακρύτερα. Τραγουδούσε ενώ κάποιος τη συνοδεύε στο πιάνο. Στάθηκα πάλι κι' άπορχάστηκα.

Ξέρεσα νά σάς πῶ ότι μέσα στη δυστυχία μου ή μόνη παρηγοριά που μου έμενε ήταν ή μουσική. Άκούγοντας τὸ τραγούδι, ένα τραγούδι από μιά καινούργια όπερα που ήταν μόλις γνωστό στην Αγγλία, αὐτό τὸ τραγούδι λίγοι έρασιτέχνες δε μπορούσαν νά τὸ εκτελέσουν.

Έκείνη πού τραγουδούσε τώρα τὸ έλεγε σιγά. Όσοοο ήταν εύκολο νά καταλάβη κανείς τὸ πλούσιο φωνητικό της τάλαντο και νά φαντασθί τί θάταν ή φωνή της αν ήγαντε ολόκληρη. Είμουν καταρτυπημένος. Η πρώτη μου σκέψις ήταν πως είχα πέσει σέ κανένα σπίν κ καλλιτεχνών, οί όποιοι τελείωναν άργά από τη δουλειά τους. Αὐτο ήταν εύχάριστο γιά μένα γι α τ ι οί καλλιτέχναι είνε πάντα καλοί άνθρώποι.

Τὸ τραγούδι εξακολουθούσε. Είχα κολήσει τὸ αὐτί μου στην πόρτα γιά ν' άκούσω την κάθε νότα του. Είμουν περίεργος ν' άκούσω πως θ' άπεδίδετο τὸ τέλος πού ήταν πῶς δύσκολο όταν τρεμερή άντίθετος με τίς γλυκές και τρυφερές τραγουδιές—έκουσα ένα ρόγχο, ένα παραμελημένο στεναγμό εξακολουθώντας πού έβγαιναν τὸ αίμα μου νά πε βήχοντας. Θέλετε τὸ σάς πῶς εΐναι τὸ σπίτι σας ;

«Όχι, εύχαριστῶ ! τὸν άπάντησα.

Η άπελπισία μου μ' έκανε νάμνηθώ κάθε χειρουργική επέμβαση.

φωνή, ή διαπεραστική φωνή μιάς γυναικός άντήχησε, δείχνοντας την άποτομή μεταβολή της μελωδίας σέ μιά σκληρή φωνή.

Δεν μπορούσα πῶ νά κρατηθώ ! Κατάλαβα ότι ένα τρομακτικό έγκλημα είχε συντελεσθεί σέ λίγων βημάτων άπόστασή από μένα. Η καρδιά μου κόντευε νά σπάση από τὸς χτύπους της. Μέσα στόν ύπερθεϊσμό που βρισκόμουν είχα ξεχάσει ότι δεν είμουν σάν τους άλλους κι' ότι ή σωματικές μου δυνάμεις και τὸ θάρρος μου δε μου χρησίμευαν σέ τίποτε. Τά λησμονήσα όλα έκτος από την επιθυμία νά έμποδίσω νά άποτελειωθί ένα έγκλημα, από την επιθυμία νά εκτελέσω τὸ καθήκον μου ως άνθρωπος, βοηθώντας αὐτούς που κινδύνευαν ίσως.

Άνοιξα άπότομα την πόρτα και δόμησα μέσα στην κάμαρη... Τότε μόνο, καθώς ένοιώσα έξωφρα τὸ φῶς, ένα φῶς όμως πού δέμου επέτρεπε νά ξεχωρίσω τίποτε, κατάλαβα ότι είχα κάνει μιά τρέλλα. Κατάλαβα ότι μπαίνοντας μέσα σ' αυτή την κάμαρη, όποιο, τυφλός και άνίσχυρος όπως είμουν, ήταν τὸ ίδιο σά να είχα δόμηση προς τὸ θάνατό μου.

Άκουσα μιά βλαστήμια κι' ένα επίφωνημα εκπλήξεως. Άκουσα πάλι τη γυναικεία φωνή, μά άδυνατισμένη αυτή τη φορά, σά νά έσβυνε. Άν και είμουν ανίκανος νά σώσω τὸ θύμα, σφοδράκα από ένα ένστικτο προς τη διεύθυνση από την όποία έρχόταν ή φωνή και έκανα δυὸ βήματα έμπρός. Μά τὸ πόδι μου περδέρτηκε κάτω και σοριάστηκα άπάνω στο σώμα ενός ανθρώπου. Άνατρίχιασα νιώθοντας ότι τὸ χέρι μου μουςχευόταν σ' ένα θερμό υγρό που κυλούσε άργά άπάνω στο πάτωμα.

Πριν ακόμα μπορέσω νά σηκωθώ, κάποια χέρια δυνατά και νευρώδη έπιασαν από τὸ λαιμό μ' έσπρωξαν ως τη στιγμή που άκουσα σέ δυὸ βήματα άπόσταση τὸ τράβηγμα της σκανδάλης ενός πιστολιού που τὸ γέμιζαν. «Ω ! πως θα ήθελα εκείνη τη στιγμή νά ξαναβρίσκα γιά μιά στιγμή μόνο τὸ φῶς ! ήθελα νά δω αὐτούς που δά μ' έσκότωναν, ήθελα νά δω, από τη διεύθυνση τὸν όπλο σέ ποίό μέρος τὸ σώματός μου θα με χτυπούσαν. Και εγὼ πού λίγες ώρες προηγουμένως, στενακά άπάνω στο κρεβάτι μου έπιθυμώνας τὸ θάνατο, ένοιώθα έκείνη τη στιγμή ότι ή ζωή ή ζωή μάλιστα χωρίς τὸ φῶς, εΐταν τὸ πολυτιμότερο πράγμα στόν κόσμο. Φώναζα κι' ή ίδια μου ή φωνή άντήχησε σάν ξένη στα αὐτιά μου :

Μη με σκοτώνετε ! Είμαι τυφλός ! τυφλός !

II

Μέση ή όνειρο :

Τὰ χέρια πού με κρατούσαν καρφωμένο κάτω στο πάτωμα δε μ' άφηνον ούτε στιγμή. Σ' αυτή την κατάσταση πού βρισκόμουν, τὸ καλλίτερο πού είχα νά κάνω εΐταν νά σταθώ άκίνητος, βεβαιώνοντας εΐτσι τὸς μακρύνους περί της άδυναμίας μου. Μ' αὐτό δεν είχα νά χάσω τίποτε.

(Άκολουθεί)

Τὸ πόδι μου σκούνησε κάτω και σοριάστηκα άπάνω στο σώμα ενός ανθρώπου.

ΕΥΦΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΑΠΙΓΙΟΝ ΚΑΙ ΚΟΚΕΜΠΟΥ'ΙΣ

ΕΙΝΕ λίγος καιρός πού η τοπική φυλακή της Μπρίβ-λν-Μαλίζκν ελγε για διευθυντή ή μάλλον για αρχιφυλάκα, ένα παλαιό άνθρακα πασιστή του 'Αποικιακού στρατού, όνόματι Παπιγιόν, ό οποίος βοηθούμενος και από τη γυναίκα του έκανε καλά τη δουλειά του, γιατί και η φυλακή δεν ελγε παρά έναν μονάχα κρατούμενο, κάποιον Κοκεμπους, τον όποιον είχαν φέρει πρό καιρού ένα βράδυ οί χωροφύλακες, κατηγορούμενο για ένα πολύπλοκο αδίκημα, απόπειρα κλοπής, προσβολή της δημοσίας αιδούς κ.λ.π. 'Ο Κοκεμπους ήταν ένα καλοκάγαθο παλιγκάρι, όχι πολύ έξυπνο, χωρίς φιλοδοξίες, χωρίς κανένα ώρισμένο σκοπό της ζωής του. Καθώς βρέθηκε εκεί μέσα και καθώς ετρεφόταν και εστεγαζόταν δωρεάν δεν μιλούσε ποτέ για τη λήξη της ποινής του και για την αποφυλάκιση του. Τί θάκανε αν έβγαине έξω; Θά έψαχνε να βρη δουλειά, δεν θάβρισκε, θ' αναγκαζόταν πάλι να κλέψη και θά τον κουβαλούσαν ξανά μέσα. Τί αυτό ό Κοκεμπους πού του άρρεσε τό ραχατζήκι της φυλακής; ήταν φρόνιμος, ύπομονετικός και δεν σκεφτόταν να δραπετεύση.

Έξ άλλου ούτε ό Παπιγιόν ελγε συμφέρον να άνακινήση ζήτημα άποφυλάκισώς του κρατούμενου του. 'Αν έφαιγε κι' έξινος ήταν ένδεχομένο να τον μεταφέρουν σε καμιά άλλη φυλακή πού θά ελγε προτιμότερος κι' ύψισταίμενος, εύθνης, φασαρίες και σκοποφύλας. 'Ενώ έδω αιδός ήταν τό πάν: Διευθυντής, αρχιφύλαξ, δεσμοφύλας, φρουρός και τά λοιπά.

Διευθυντής, διευθόντρια και κρατούμενος, έξοσαν ειρηνικά, φιλικά σχεδόν, σάν νάταν μία οικογένεια. Μόνο την νύχτα ό Κοκεμπους έπληγαν στο κελλί του για να κοιμηθί. 'Όλη την άλλη μέρα βοηθούσε στο νοικοκυριό και στην κουζίνα, έπαιζε μελότα με τον Παπιγιόν, και έγύριζε όταν δεν ελγε τί να κάνει έδω κι' εκεί έλευθερός.

Στις άρχές ελγε επιτειρησει να κορτάση την διευθόντρια της φυλακής, την ώραία 'Ορτανσία με αυτή τον έβαλε απ' την πρώτη στιγμή στη θέσι του.

Ένα απόγευμα του Αδ-γουάστου πού έκανε ζεστή τρομερή ό Παπιγιόν ελγε πετάξει τό πλίκιο και τό άμπέχωνό του σε κάποια γωνία και σκαρφαλωμένος σε μία καρέκλα έβρασε με τό πινέλο την κορνίζα της πόρτας του γραφείου του. Στην άλλη γωνία κοντά στην πόρτα ή 'Ορτανσία και ό Κοκεμπους καθισμένοι γύρω από ένα τραπέζι έκαθάρizan φρέσκα φασολάκια.

Την στιγμή εκείνη χτύπησε δυνατά τό κουδούνι της έξώπορτας.

— Θά εινε ό χαράτης, ελγε ή 'Ορτανσία.

— Κοκεμπους! έφώναξε ό Παπιγιόν από την θέσι του, δεν μπορώ ν' άρση τις μπογιές και τό πινέλο. Πάρε τό πλίκιο και τό άμπέχωνό μου, φέρσε τα και πήγαινε ν' άνοίξης.

Έτσι και έγινε. 'Ο Κοκεμπους φέρσε τό ρούχα του... διευθυν-τού της φυλακής κι' έπήγε κι' άνοίξε. Ένας άγνωστος παρου-σίστηκε μπρός του.

— 'Ο Παπιγιόν και ή γυναίκα του, καθένas απ' την θέσι τους ελ-δαν τον κρατούμενο να βγάξη τό πλίκιο με σεβασμό, ν' άνοίγη διάπλατα την πόρτα και να οδηγί μέσα τον ξένο με χίλιες δυό ρε-βερέντσες. Ήταν ένας κύριος με μαύρη ρεντιγκότα και ψηλό κα-πέλο και με ροζέτα της Λεγώνος της τιμής στην μπουτονιέρα του.

— 'Ο κύριος επιθεωρητής των φυλακών! άνήγγειλε ό Κοκε-μπους με την χονδρή φωνή του, πού έτρεμε λιγάκι. 'Ο κύριος επι-θεωρητής ήρθε για επιθεώρησι!

— 'Η 'Ορτανσία ελγε σηκωθεί όρθια και τίναξε απ' την ποδιά της τά φασόλια. 'Ο Παπιγιόν σάν μαγνητισμένος έπροχωρούσε με τό πινέλο στο χέρι όταν άπότομα με ύψος άσθηρό ό κύριος επιθεω-ρητής του ελπε:

— Έξακολουθήστε τη δουλειά σας, σάς παρακαλώ.

Έπειτα γυρίζοντας στον Κοκεμπους, πού άκόμη έκρατούσε τό πλίκιο στα χέρια του, τον ρώτησε δείχνοντας τον Παπιγιόν.

— Εινε κρατούμενος βέβαια αυτός; Δεν είν' έτσι;

— Μάλιστα, κύριε επιθεωρητά, άπότησε άμέσως ό Κοκεμπους, χωρίς να τά χάσει.

— Για πές με, εινε φρόνιμοι οί τρώ-φιμοί σας κύριε... Πα-πιγιόν, αν δεν άπα-τώμαι. Αυτό δεν εινε τ' όνομά σας;

— Μάλιστα, Παπι-γιόν, στας διαταγές σας, ελπε κάνοντας μία

αδέξια ύπόκλισι ό Κοκεμπους, ενώ ό Παπιγιόν άμίλητος ελγε να νεβεί επάνω στην καρέκλα και έβρασε την κορνίζα της πόρ-τας του.

— Λοιπόν; εινε φρόνιμοι οί κρατούμενοί σας; Ξανάπε ό επι-θεωρητής.

— 'Α! 'Όσο γι' αυτό, έννοια σας. Είμαι καλός, δεν λέω, αλλά δεν τους αφήνω να μου πάρουν και τον άέρα. Έχω χέρι ασπίδων. Βλέπετε αυτόν εκεί πού γυρίζει έλευθερός; — και έδειξε τον Πα-πιγιόν. — Εινε ή ώρα τις άναπαύσεώς του. Έσσερσε ώρες την ήμε-ρά, δύο τό πρωί και δυό τό βράδυ, όπως όρίζει ό κανονισμός. Αί, λοι-πόν αυτές τις ώρες της άναπαύσεώς του έγώ τον βάζω να κάνει διάφορες δουλειές, έξωραϊστικές λόγου χάριν. Γιατί, έσπετε, ήτη την γνώμη ότι ή άργία εινε κακό πράγμα.

— Μπράβο, κύριε Παπιγιόν. Βλέπω έξωριστός ότι έχετε πρό-της τάξεως σφραγιστικές άντιλήψεις, ελπε ό κ. 'Επιθεωρητής.

— 'Η καλωσύνη σας, κύριε διευθυντά, μουμοίρσε ό παπής Κοκεμπους.

Και για να άποδείξη ότι όσα ελπε πριν ήσαν σωστά έπληρώ-τον Παπιγιόν:

— Αί, καλόπαιδο! του ελπε. 'Αρχικά έπηρες τον άέρα σου. 'Εμπρός! Ούστ! Τράβα στο κελλί σου.

— Πώς; στο κελλί μου; έτραυλίσε ό Παπιγιόν.

— Ναι, στο κελλί σου, όχι στο δικό μου, βέβαια. 'Εμπρός! Τέ-στέκσαι και με κυττάς σάν χάχας;... Αί!... 'Εμπρός, ελπε! Μή-πως έχεις όρεξι για καμιά τιμωρία; 'Η μήπως θέλεις να κάν-τον κύριο επιθεωρητή να νομίση πως σάς έχουμε άπολυμένους έδω μέσα; Πώς; 'Εμπρός μάς λο-πόν!... Και τούτοκας με στο σβέρκο!...

— 'Ο δυστυχισμένος ό δεσμο-φύλαξ δεν ελπε λέξι. Έπαρε-ζώταν να τραβήξη για τό κελ-τό Κοκεμπους, όταν σ' έβλε-μπους του φώναζε πάλι.

— Στάσου, μη φεύγεις. Στά-σου λοιπόν κτήνος!...

Έμπηκε μέσα στο γραφεί-ο κι' σε λίγο βγήκε κρατώντας στα χέρια του ένα ζευγάρι ρο-ροπέδες.

Τις έφέρασε στα χέρια του Παπιγιόν και έπειτα τον πή-μονος του σε ένα από τά κελιά, τον έβαλε μέσα και τον έκα-δωσε καλά όποτε δεν ήρ-κλειδώσει ό Παπιγιόν πάλι το ίδιο... 'Υστερα βγήκε και έπα-πληρώσε τον επιθεωρητή.

— 'Η κυρία από δώ εινε γυναίκα σας; ρώτησε πάλι ό κ. επι-θεωρητής δείχνοντας του την 'Ορτανσία πού τάχε χάσει.

— Ναι, ναι, ελπε ό Κοκεμπους κοκκινίζοντας.

— Θά έλτε άγαπημένα βέβαια;

— Θέλει και ρώτημα κ. 'Επιθεωρητά;

Και συγχρόνως άγκάλιασε την 'Ορτανσία πού τριζε τό δάκρυ-της από τη λύσσα της... Και καθώς ό κ. 'Επιθεωρητής γύρισε πού φύγη της έσκασε ένα φιλή στο μάγουλο, λέγοντας:

— Έτσι δεν εινε γυναίκα; Ζούμε σάν τά πιστόνια ε;... Νά σου δώσω ένα φιλάκι άκόμα άγάπη μου!... 'Ελα... κατεργα-μή ντρέπεσαι!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

— 'Ο 'Αρίστιππος και ή γυναίκες

Έρωτοδους κάποιος τον 'Αρίστιππο τι είδους γυναίκα τον σκε-βούλενε να πάρη.

— Άγνοώ, άπήτηνσεν ό φιλόσοφος. 'Αν εινε ώραία θά σε άπα-τήση, αν εινε άσχημη θά σε δυσχερεστή, αν εινε πλουσία θά σε τυραννή και αν εινε φτωχή θά σε κατατρέψη!

— 'Ο 'Ερρίκος Δ' άπήτηνσε κάποτε μέσα σ' 'Ανάκτορα έναν άν-θρωπο τον όποιον δεν εγνώριζε. Τον έσταμάτησε και τον έφρα-σε ποιόν άνήκε.

— Στον έαυτό μου, άπήτηνσεν ύπερηφάνος αυτός.

— Σε λυποῖται φί-λου, του ελπε τότε ό έρ-σουλός. 'Έχει πολύ άνη-τον άφέντη!

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Εκ της άνεκδότου συλλογής της δίδος ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΙΑ φορά κ' έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς και μία βασίλισσα πού δεν έκαναν παιδιά. Μία μέρα εκεί πού ό βασιλιάς και ή βασίλισσα έκαθόντουσαν στο τραπέζι κι' έτρωγαν πιλάφι, παρου-σίστηκε ένας ζητιάνος και τους γύρεψε λίγο φαί. 'Ο βασιλιάς του έδωσε τότε μία κουταλιά πιλάφι. 'Αλλά καθώς του τόνισε, τό πιλάφι χύθηκε κάτω και ό βασιλιάς πήγε να του δώση μία δεύ-τερη κουταλιά. Κι' αυτή όμως χύθηκε κάτω. Τότε του ελπε ό ζη-τιάνος:

— 'Ασε, βασιλιά μου, μη μου δίνεις, γιατί έτσι όπως πάμε θά σάς κάνω σήμερα να μη φάτε.

— 'Όχι, λέει ό βασιλιάς, θά φάς.

Και τον έβαλε στο τραπέζι και του έδωσε να φάη. Σάν έφαγε ό ζητιάνος τους λέει:

— Τι θέλετε να σάς κάνω γι' αυτό πού μου κάνατε;

— 'Αμ τι μπορείς εσύ ένας ζητιάνος να κάνης σ' εμάς; 'Εμείς δεν έχουμε παιδιά και παρακαλούμε τον Θεό να μάς δώση ένα και δεν μάς δίνει, δαδωμένο νάνε τ'όνομά του. Και θά μάς δώσης εσύ;

— Έγώ είμαι ό άφέντης ό Χριστός και μπορώ να σάς κάνω ό, τι θέλετε, τους ελπε τότε ό ζητιάνος. Κ' έχω ντυθεί ζητιάνος για να είδα ποιόν άνθρωπο εινε καλός. Λοιπόν θά σάς δώσω ένα παιδάκι αν μου γίσετε μία εκκλησιά. Και τό παιδί αυτό θά μπορέη να κάνει ό, τι θέλει μόλις παρακαλέσει τό Θεό.

Τά ελπε αυτά και χάθηκε από μπρός τους.

Πέρασε ένας χρόνος και ή βασίλισσα γέννησε ένα κοριτσάκι τόσο όμορφο, μ' τόσο όμορφο πού δεν ελγε ξαναγίνει άλλο σάν κι' αυτό. Την εκκλησία όμως ό βασιλιάς δεν την έζησε και κάθε μέρα ή βασίλισσα του έλεγε:

— Άντρα μου, χίστε την εκκλησιά πού έπαξες στο Χριστό. Πέρασε τόσος καιρός και δεν την κάναμε θά μάς εύρη κανένα καλό.

— Ναι, δική σου, αύριο θά στείλω μαστόρους, έλεγε ό βασιλιάς κάθε μέρα αλλά ποτέ δεν έκανε τίποτα.

Πήγε τέλος πάντων ή βασίλοπούλα δεκάξι χρονών κι' ό βασιλιάς άκόμη δεν ελγε χίσει την εκκλησιά, πού ελγε τά-ξει, άσπου ό Θεός για να τον τιμωρήση τον έγένισε λέπρα. Κανένas γιατρός δεν μπορούσε να τον κάνει καλά.

— Ένας γιατρός όμως του ελπε.

— 'Αν θέλεις να γίνης καλά ν' άλοιφής όλο με τό αίμα του βασιλοπούλου πού κάθεται απ' την άλλη μεριά της θάλασσας.

Έτσιε τότε άμέσως ό βασιλιάς ένα καράβι με ανθρώπους του για να πιάσουν τό βασιλόπουλο και να του τό φέρουν. Έφανε λοι-πόν τό καράβι και σάν έφτασε στον τόπο του βασιλόπουλου, τό βρη-αν σε μία βάρκα να νταφύη.

Τό έπιασαν λοιπόν και τό έπληγαν στο βασιλιά. Έκείνος τό έβλεπε σε μία κάμαρα και τό έτρεφε σάντα μέρες με κουκουναρί για να παχύνη. 'Η βασίλοπούλα όμως δεν ήθελε να σφάξουν τό βα-σιλόπουλο και μία μέρα του άνοιξε την πόρτα και έφυγε μαζί του.

Όταν ό βασιλιάς έτσιε να σφάξουν τό βασιλόπουλο άνακάλυψαν τη φυγή του και είδαν πως ούτε κι' ή βασίλοπούλα ήταν στο πα-λάτι. Κατάλαβαν τότε πως θά ελγε φύγη μαζί του.

Η βασίλισσα πρόσταξε ένα μαύρο σύννεφο να τρέξη να τους πιάση. Σάν όμως τους κόντευε, ή βασίλοπούλα παρακάλεσε τον Θεό και έγινε τό βασιλόπουλο λίμνη κι' αυτή μία πάπια πού κολιμάγε μέσα. Γύρισε λοιπόν τό σύννεφο χωρίς να τους βρη.

Την άλλη μέρα τό ζανάστειλε ή βασίλισσα. Όταν όμως εκείνο κόντευε να τους πιάση ή βασίλοπούλα γίνθηκε εκκλησιά και τό βα-σιλόπουλο παπάς και λειτουργός. Γύριξε ξανά τό σύννεφο χωρίς να κάνει τίποτα.

— Δεν τους βρήκα, ελπε της βασίλισσας.

Πήγε τότε ή βασίλισσα να τους βρη μοναχή της. Σάν έφτασε στην εκκλησιά ρώτησε τον παπά:

— Μήπως πέρασαν από δώ δυό βασιλό-πούλα;

— 'Όχι, δεν είδα τίποτα, λέει εκείνος.

Κάθισε τότε ή βα-σίλισσα να ξεκουραστή, αλλά ή εκκλησιά γρο-μίστησε και παρουσιά-στηκε ή βασίλοπούλα κι' άρχισε να τρέχη. 'Η βασίλισσα τους πήρε τό κατόπι αλλά σάν κόντευε να τους πιά-ση, τό βασιλόπουλο έ-γινε κληματαριά και ή βασίλοπούλα ένα στα-μνι σταφύλι.

Πήγε τότε ή βασίλισσα να κόψη τό σταφύλι άλλ' εκείνο έγενε βελόνα και της τοίμησε τά δάχτυλα.

— 'Η βασίλισσα ελπε τότε αυτή την κατάρα:

— Όπως με κάνατε να τρέχω να σάς βρώ έτσι, να τρέχη τό βασιλόπουλο να βρη την βασίλοπούλα αν την δη στο πρόσωπο την ήμερα πού θά παντρευτούν.

Και γύρισε πίσω στην πολιτεία. 'Ο βασιλιάς όμως ελγε πεθάνει απ' την λέπρα και δεν μπορούσαν να του κάνουν πιά τίποτε για να ζωντανέψη.

Τό βασιλόπουλο με την βασίλοπούλα εξακολουθούσαν τό δρόμο τους και σάν έφτασαν στη χώρα του βασιλόπουλου στεφανώθηκαν.

Η βασίλοπούλα ελγε σκεπάσει την ήμερα του γάμου, τό πρόσωπό της μ' ένα μαντήλι για να μη την ιδί τό βασιλόπουλο. Έκείνος όμως δεν μπόρεσε να κρατηθί, της έβγαλε τό μαντήλι και τότε εκείνη χάθηκε από μπρός του. Τό βασιλόπουλο έψαχνε να την βρη δυό χρόνια, αλλά τον τρίτο χρόνο την έξήσασε κι' άρχισε να πηγαίνει κυνηγι με τους φίλους του.

Μία μέρα κει πού κυνηγούσαν έφτασαν σ' ένα δάσος πού μέσα σ' αυτό ήταν ή βασίλοπούλα κι' ελγε ένα ξενοδοχείο.

Τό πρώτο λοιπόν βράδυ πήγε ό ένας φίλος του βασιλόπουλου να κοιμηθί. Του ελπε όμως ή βασίλοπούλα:

— Έγώ δεν θέλω πληρωμή, αλλά πριν φύγεις θά σου δώσω πε-νήντα ξυλίες.

— Καλά, άπάντησε αυτός.

Έκατσε, έφαγε, ήπие, κοιμήθηκε και τό άλλο πρωί σηκώθηκε να φύγη. Σάν κατέβαινε την σκάλα, τον έπιασαν και του έδωσαν πενήντα ξυλίες, αλλά τέτοιες πού έμαύρι-σε ή πλάτη του. Πήγε λοιπόν σ' ένα φίλο του και του ελπε:

— Δεν ξέρεις τί ώραία πού πέρασα χθές τό βράδυ. Νά πιάς και σύ και θά ιδής τί ώραία πού θά περάσης.

Πάει κι' ό άλλος φίλος του στο ξενο-δοχείο. Ελπε τότε και σ' αυτόν ή βασι-λοπούλα:

— Έγώ δεν θέλω πληρωμή, αλλά πριν φύγεις θά σου δώσω εκατό ξυλίες. Εκείνος όμως δεν τον ένοιωσε διόλου και κήθηκε κι' έφαγε, ήπие, κοιμήθηκε και τό άλλο πρωί πήγε να φύγη. Τον έπιασαν όμως τον καλό σου στην σκάλα και του έδωσαν εκατό ξυλίες πού τον κάναν τ' αλάτι.

Πάει τότε εκείνος στο βασιλόπουλο και του λέει:

— Τι ώραία πού πέρασα χθές τό βράδυ σ' εκείνο τό ξενοδοχείο, βασιλόπουλό μου, να πιάς και σύ και θά με θυμηθής.

Πάει και τό βασιλόπουλο στο ξενοδοχείο. Δεν παρουσιάστηκε όμως μπροστά του ή βασίλοπούλα, αλλά μία υπηρέτρια και του ελπε:

— Πληρωμή δεν θέλουμε, αλλά όταν φύγεις θά σου δώσουμε διακόσιες ξυλίες.

— Καλά, λέει τό βασιλόπουλο και κήθηκε έφαγε, ήπие, κοιμή-θηκε και τό άλλο πρωί σηκώθηκε να φύγη.

Στη σκάλα όμως τον πιάσαν και του δίνουν διακόσιες ξυλίες με κάτι ραβδιά πού τον πατάσανε.

Πάει τότε κοντά του ή βασίλοπούλα και του λέει:

— Είσαι δυσχερετιμένος με ρούτα και μένα αν ήμουν εύχαρι-στημένη πού όχι μόνο με είδες στους γάμους μας και μ' έχασες, αλλά με λημονήσες κι' όλας κι' ούτε έψαξες να με βρης.

Τότε τό βασιλόπουλο της έζησε συγχώρησι και την πήρε μαζί του στην πολιτεία και έζησαν αυτοί καλά κι' εμείς άκόμη καλύτερα.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΕ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΘΗΛΥΚΑ

Τό σπάνιο αυτό φαινόμενο παρουσιάστηκε σ' ένα μικρό άγγλικό χωριό, όνομαζόμενο Τοπφλιντ. Στο σχολείο του χωριού φοιτούν 28 κορίτσια και 10 μόνον άγόρια. Τί αυτό τό Κοινωτικό Συμβούλιο άπο-φάσισε ν' άντικαταστήση τό δημοδιδάσκαλο με μία δασκάλα. Οί

κατοικοί εινε στενο-χωρημένοι γιατί προ-βλεπουν ότι εάν εξα-κολουθήσει αυτή ή υπερ-πληθώρα τών θηλυκών, σε λίγον καιρό θά λεί-ψουν τά άναγκαία έρ-γατικά χέρια και ή γε-ωργική κίνησις θά στα-ματήση. 'Ο γιατρός του χωριού δεν μπορεί να εξηγήση τό φαινόμολο-γικό αυτό φαινόμενο, αλ-λά κάποιος άλλος συ-νάδελφος του έέερεσε την γνώμη του ότι τό γεγονός αυτό ίσως να όφείλεται στο... νερό!

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

«Ο νέος υπάλληλος του ανδρός μου, ο κύριος 'Αλέξανδρος, είναι ένα ψηλό καλληγάρι δεκαεννιά χρόνων με όμορφο μονογάκι, και με φερόματα ευγενικά και δειλά. Καθισμένοι και οι δύο, εκείνος κι' εγώ, σ' ένα μικρό δωμάτιο με τζαμένια θύρα όπου υπάρχει ένα γραφείο με δυο θέσεις περνούμε την μέρα ολόκληρη ο ένας αντίκρυ στον άλλον, και όταν μου μένει καιρός, τον κοιτάζω λίγο. Ο κ. 'Αλέξανδρος, συντάσσει τις φατοχές και τους λογαριασμούς του καταστήματος. 'Αλλά έχει τάχα τον νου του σε ότι φτιάχνει; Στην τσέπη του βρίσκεται πάντα ένας τόμος ποιήματα. Το απόγευμα ερχεται λίγος κόσμος στο γραφείο και ως επί το πλείστον είμαστε μόνοι. Ο άντρας μου εκείνη την ώρα επισκέπτεται το έργοστασιό του. Κατά τις τέσσερες περνά στην μικρή τραπεζαρία την λίγο σκοτεινή που βρίσκεται πίσω απ' το κατάστημα και προσκαλώ τον κύριο 'Αλέξανδρο να πάρουμε το τσάι. Τον μεταχειρίζομαι λιγάκι σαν μητέρα γιατί θα μπορούσα να έχω ένα γυιό της ηλικίας του.

«Ενα γυιό της ηλικίας του;»
«Οχι άκριβώς τόσο. Γιατί το κάτω-κάτω δεν είμαι παρά τριανταεσσάρων χρόνων μόνον. Συχνά μάλιστα τυμβάινει μερικοί τελάτες να μ' ονομάζουν ακόμη δεσποινίδα. Και έπειτα κυτάζονται καλά το πρωί στον καθρέφτη. Την ώρα εκείνη δεν χωράνε άπάντες, από τις τσέπες με τις ποίτες συνθηρίζουν οι γυναίκες να ξεγελούν τους άντρες, και αισθάνονται συχνά μία πραγματική ευχαρίστηση να βλέπω πόσο νέα διατηρούμαι ακόμη. Και αν άμφεβαλλα άλλωστε γι' αυτό θα μου έφτανε να είδα τις ματιές που μου ρίχνει κρυφά ο κ. 'Αλέξανδρος. Ο μικρός αυτός μπερμπαντάκος δεν ξεγελιέται. Θα σκέπτεται βλέποντας τον χοντρό, τον φουσκωμένο απ' την ηλικία (διάβολε, κοντεύει τα πενήντα!) άντρα μου, πως αποτελούμε ένα ζευγάρι άρεστά άταίριαστο. 'Αλλοίμονο! αυτό συμβαίνει με πολλά άντρώγινα. Και να γιατί τόσες νέες ακόμη γυναίκες ποθούν την έρωτική περιπέτεια που θα κάνει να ξαναβίση λίγο την μουχλιασμένη τους ζωή, να γιατί μας φαίνεται σαν ήρωες μυθιοτορήματος ένας υπάλληλος που διαβάζει ποιήματα!

Μιά μέρα που έστειλα τον κ. 'Αλέξανδρο σ' έναν πελάτη μας για να του κανονίσω κάποιο λογαριασμό, με έπιασε η περιέργεια να άνοιξω το συρτάκι του. Ήταν γεμάτο από εικόνες διαφόρων ωραίων γυναικών που τις είχε κόψει απ' την «Vie Parisienne» και άλλα περιοδικά εικονογραφημένα. Κύταξε τις εικόνες αυτές. Μά την πίστη μου, εκτός από μερικές μικρές λεπτομέρειες, δεν είμαι και γω λιγότερο ωραία απ' όλες αυτές τις γυναίκες. Ο κ. 'Αλέξανδρος το έχει αντιληφθεί, το ξέρω. Μά έλα που είναι δειλός. Όταν το γέρι μου κατά τύχην άγγίζει το δικό του, κοκινίζει άδένια και ταράζεται τόσο που νομίζεις πως θα ήθελε να τον καταπιεί η γη. Ποτέ ο ήλιος αυτός δεν θα τολμήσει να μου έκμιστρει τον έρωτά του.

Πώς να τον βοηθήσω να υπερνικήση την δειλία του; Να τι ιδέα μου ήρθε: Σκέφτηκα να τον κάνω να νομίσω ότι κάποιος φίλος του ανδρός μου ήταν έρωτευμένος μαζί μου, πράγμα όχι άπίθανο. Λόγου χάριν ο καχομοίρης αυτός ο κύριος Λεταννέρ που έμπορευεται φαρμακευτικά είδη, δεν χάνει καμιά ευκαιρία να μη μου δώσει που να καταλάβω ότι αν τολμούσε... 'Αλλ' ο κ. Λεταννέρ δεν είναι καθόλου έλκυστικός, χάνει τον καιρό του. Έκανα λοιπόν την υπόθεση ότι κάποιος φίλος του ανδρός μου, όχι πραγματικός βέβαια, άλλ' ένα πλάσμα φανταστικό, ωραίο, γοητευτικό, ένας καλλιτέχνης με μια λέξη, μου έγραψε το ακόλουθο γράμμα:

Κυρία,

«Θα φύγω καθώς έχετε, για την Ρώμη, όπου επί δυο χρόνια θα κάνω διάφορες καλλιτεχνικές σπουδές. Και αυτό άκριβώς μου δίνει το θάρρος να σας εξομολογηθώ κάτι που αισθάνθηκα και που έκανα, άρτοις σας γνωστό. Ω! Κυρία, μην δυσαρεστηθείτε! Ξέρω πόσον είστε άνηγ και πόσο ή ζωή σας είναι θανασιή για τις ύψεις σας και την αυταπάτη της σας. 'Αλλ' άφου φέγω, γιατί να κρατήσω περισσότερο καιρό άρραγμένο, το μυτικό μου; Σας αγαπώ για το πνεύμα σας, για την καλωσύνη σας, για την ευγένειά σας, μα και γιατί, σαν καλλιτέχνης που είμαι, δεν ήταν δυνατόν να μ' άφησουν άσχημηνό τα κάλλη του προσώπου σας. Στο ζήτημα αυτό πιστεύετε κυρία μου ότι δεν λέγω καμιά υπερβολή, λίγες γυναίκες μπορούν να συγκριθούν με σας και γελοίο καμιά φορά διαβλέπω σε διάφορα εικονογραφημένα περιοδικά, καθώς ή «Vie Parisienne»

ne» και άλλα, να παρουσιάζουν γιά όμοιες γυναίκες μερικές που αυτές τους έστε έσείς μία βασίλισσα. Μην θυμάστε γι' αυτά που σας γράφω γιατί σαν ζωγράφος που είμαι κτλ. κτλ...»

Το γράμμα αυτό που και η ίδια εγώ γέλοσα όταν το σάκωνα, μου φάνηκε πολύ πετυχημένο όταν το ξαναδιάβασα. Είχα φροντίσει πολύ ν' αλλάξω τον χαρακτήρα μου και τον έκανα να μοιάζει με άντριο.

Την άλλη μέρα το απόγευμα καθισμένη στο γραφείο μου, ενώ ο κύριος 'Αλέξανδρος εργαζότανε αντίκρυ μου, άρχισα να διαβάζω την επιστολή αυτή, με μεγάλη προσοχή.

Επί μισή ώρα καθόμουν έτσι όταν έξαφνα, είπα:
— «Ω θεέ μου! Είπε η μέρα που έρχεται η πλίστρα και έξανα να καταγράψω τ' άσπρόροχα. 'Αν περίμενα να μου κάνει την δουλειά αυτή η καμαριέρα μου, άλλοίμονο!..

Έφτυα άπ' το γραφείο και άνέβηκα στο σπίτι. Δεν έλειψα παρά τρία μόλις λεπτά. Θα πετύχαινε τάχα το κόλπο μου; Ήσαν άνυπόμονη να το μάθω. Κατέβηκα άθροφώς, διέσχισα την τραπεζαρία πατώντας στις μύτες των ποδιών μου και τάρασσα τον κ. 'Αλέξανδρο, καθισμένον στη θέση μου και να διαβάζει το γράμμα του περιφρόνων φανταστικού ζωγράφου:

— «Ορατα, Κύριε! μη χαλάτε την ήσυχία σας! του είπα.

Και κεραυνός αν έπεφτε στα πόδια του δεν θα τον ξάφνιζε έτσι. Έγλωπασε τόσο ώστε νόμισα ότι θα λιποθυμούσε. Και έστρεψε το αίμα άνέβηκε δριμυτικά στα μάγουλά του...

— «Ω, πως τάχα χαμένα ο καχομοίρης! Τόν κήτηκα!.. 'Ανόητο παιδί!

Μιά στιγμή μούρθε ή όρεξη να τον φιλήσω, διέτηρα όμως το άστυρό ύψος μου.

— Τι άδιακρισία! είπα. Και εγώ που είς θεωρούσα έναν νέον λεπτό, λεπτοτικό... Τι ιδέα θέλετε να σχηματίσω γιά σας τώρα;

— «Ω, Κυρία, μη με μαλώνετε...

— Μά φταίω και γω, φταίω και γω. Δεν έπαιρτε να είνε κανείς τόσο άνόητος. Δεν έπρεπε ν' άφήσω τα μυτικά μου στην διάκριση του πρώτου τυχόντος.

— Του πρώτου τυχόντος; μου είπε με μια φωνή πνιγμένη απ' το γαρόπνο. Και εγώ τις τα μάτια του γέμισαν δάκρυα.

— Έμπρός συνέλθετε τώρα κύριε 'Αλέξανδρε, εφάναξα. 'Αν έμπαινε έξαφνα κανένας τι θάλεγε;...

Η γλυκύτης της φωνής μου έπιδρούσε στην ταραγμένη του καρδιά. Με κύταξε με τόσο παρόξενο ύψος, τόσο συμπαθητικό που και γω δεν ξέρω πως κρατήθηκα.

— Και έν πρώτους, είπα, άς εγώ το γράμμα αυτό την τύχη που του ταίριαζε.

Έπλησίασα την γωνιά όπου σπιθοβολούσε μια πλούσια φωτιά και έριξα μέσα το γράμμα.

Τότε ο νεαρός 'Αλέξανδρος, μιν μπορούντας να συγκρατηθεί, ύπακούοντας σε μια δριμύ άσπτανική, με χείλη που τρέμαν και με μάτια που έλαμπαν από την δυνατή και ελκυστική άγανάκη, άρπαξε το χέρι μου και το γέμισε φιλή. Το κόλπο είχε πετύχει.

Λουί ντε Ρομπέρ

Ο ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΓΚΡΙΝΙΑΡΑ

Κάποια γυναίκα παρουσιάσθηκε κάποτε στον βασιλέα της Πρωσίας Φρειδερίκο, και του παραπονέθηκε πως ο άνδρας της συνείδησε να την βολέει.

— Αυτό δεν ενδιαφέρει έμένα άπότηνησην ο βασιλεύς.

— 'Αλλά βολέει και την Μεγαλειότητά σας ακόμη περισσότερο, έπρόθεσε τότε η γυναίκα.

— Αυτό δεν σ' ενδιαφέρει έσένα, άπότηνησε με άπάθεια ο Φρειδερίκος.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλείται ο κ. Σιφναλός, Διευθυντής του Διαφημιστικού Πρακτορείου «'Ηχώ» όπως διέλθι εκ του λογισηρίου μας προς έξοφλησιν του παρ' ήμιν λοσιού του.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑΣ

Τα μαρτύρια της εθιμοτυπίας.— 'Η τουαλέττα του Λουδοβίκου 14ου.— 'Η 'Αλλαγή ύποκαμίσου.— Τό ξεπάγιασμα της Μαρίας 'Αντουανέττας.— Τό τσάι του Τσάρου.— 'Μη θύγετε τόν Βασιλέα.— Χαιρετισμοί και ύποκλίσεις.— 'Επιαιεύς της 'Αγγλίας έφαγε ένα σκυλίκι!

Οι βασιλείς, οι πρίγκιπες και γενικώς οι τιτλοϋχοι κάθε εποχής και κάθε τόπου είνε εκείνοι που έμαρτύρισαν και μαρτυρούν περισσότερο με την εθιμοτυπία. Πρό πάντων οι βασιλείς είνε άξιοί-άπαι. 'Η πιο άσημαντή πράξις των, ή πιο κοινή άνάγκη των ύποβάλλεται σε άτελείωτη σειρά διατυπώσεων. Είνε φαίνεται ή έρώση της τύχης των που τους θέλησε κι' αυτούς με τη σειρά τους καταδυναστευόμενους σκλάβους της Α. Μ. του Πρωτοκόλλου.

Τό πλάγιασμα, τό ζήτημα και τό νύμμο του Λουδοβίκου 14ου ήσαν άληθινή ιεροτελεστία. Μπροστά σε ολόκληρη την Αύλη παραταγμένη, ο άρχιθαλαμηπόλος του έχυνε από μια ολόχρονη κανάτα νερό γιά να πλυθεί. Ο μάλλον εννούμενος δούξ του προσέφερε κατόπιν την πετσέτα να σκουπισθεί, ενώ οι παριστάμενοι προσήχοντο στο Θεό να δώση στον άνακτα καλή διάθεσι κατά τό διάστημα της ημέρας εκείνης. Ο άριμός των αυλικών που έπετρέπετο να παριστάνει στην πρωινή τουαλέττα του βασιλέως ήσαν δυο προσχωρούσε το ντύσιμό του. Γι' αυτό και ή εισοδός των στην κρεββατοκάμαρα γινόταν τελεματικός. Ένας μαροχίσος π. χ. έπ' ουδένι λόγω μπορούσε να δι' εξακρίστο το βασιλέα, ενώ άπεναντίας ένας δούξ ύπεκρεούτο να παριστάνει όταν ο βασιλεύς έβριζε τις κάλτσες του. Διαφορετικά—έντός εάν άποδεδειγμένος ήταν βαρεία άρρωστος—κινδύνευε ούτε λίγο, ούτε πολύ να χάση τόν τίτλο του και να περιέλθι εις δυσμένειαν!

Στη γαλλική αύλη ή άλλαγή του ύποκαμίσου από τους βασιλείς— που δεν γίνονταν φαίνεται και τόσο συχνά— ήταν άνεκαθεν μια ύπόθεσις έξαιρετικής σημασίας. Από την προηγουμένη μέρα ο βασιλεύς ή ή βασίλισσα εϋδοκούσαν να δείξουν την εύνοιαν των στά δυο άγαπημένα πρόσωπα των, καλώντας τα την ώριμένη ώρα γιά να έκτελέσουν τό λεπτόν αυτό έργον. 'Ας γνωστούν το πρόσωπο που θα έκρατούσε το δεξιό μανίκι του ποκαμίσου γιά να τό φορέσει ο μεγαλειότατος δεν μπορούσε ποτέ να είνε το ίδιο που θα κρατούσε τό άριστερό. 'Ετσι κάποτε ή Μαρία 'Αντουανέττα έμεινε ολόκληρη ώρα ένα γεωμετρικό πρωί με σταυρωμένα τα χέρια στο γυμνό της στήθος, και με βαλμένο τό δεξιό μανίκι γιάτι περίμενε να συνέλθι ή κόμησσαν ντ' 'Αρτουά ντ' της βάλλ τ' άριστερό, ή όποια από τη μεγάλη της χαρά και εύτυχία γιά την τιμή που της γινόταν πρώτη φορά... έλικοθύμηνε. Έν τω μεταξύ όμως ή βασίλισσα άρπαξε ένα άσχημο κρύο που έκράτησε είκοσι μέρες στο χερσάκι και παρ' όλο γιά την έμεπεδότητη. Και έν τούτος ούτε κατόπιν αυτού το παθήματος κατηγορήθη το κομικόν αυτό έθιμον.

Όταν ο Τσάρος της Ρωσίας έπιθυμούσε να πη ένα ζεστό τσάι παρηγγελλε με τόν άριμόδιο αυλικό να του τό φέρουν. 'Η διαταγή διεβιάζετο ιεραρχικώς και επί τέλους σε λίγο τό τσάι έφτανε από την κουζίνα διά του άρχισερβιτόρου, σπουδαίον έργο από άκολουθίαν δώδεκα στραπατών. Έποθετετο επάνω στο μαρμαρίνο τραπέζι του αύλαρχεον όπου έδοκιμάζετο από τόν ιατρόν, και κατόπιν τό έπαίρει ο αύλαρχης άκολουθούμενος από όλους τους εύγενείς που είχαν τό δικαίωμα να παριστάνται όταν ο Τσάρος έπινε τσάι. Έπειτα άνηγγέλλετο μεγαλφώνως από τόν άρχιθαλαμηπόλον, διεβιάζετο έντός της αίθουσής από τόν αύλαρχην εις τόν νεώτερον δούκα και από αυτόν διαβιβαζόμενο στους άλλους και άρχισότητα έφτανε τέλος εις τόν άρχαιότερον ο όποιος και τό προσέφερε εις τόν άνακτα δι' ύποκλίσεως! 'Ετσι καταντούσε πάντα να πίνη ο Τσάρος τό τσάι του παγωμένο.

Στην Ισπανική Αύλη ίσχυε μέχρις εσχάτων ή απαγόρευσις «Μην άγγίζετε τόν βασιλέα» με την πραγματικήν της σημασίαν. Προεβλεπτο δε άσχημότητα ποιναι διά τους παραβάτας. Τό πρωτόκολλον έταίροσε μόνον τόν λατόν του, τόν άρχιθαλαμηπόλον και τόν άρχιπακόχον του βασιλέως.

Κάποτε δύο εύγενείς, συνοδευόντες τόν βασιλέα Φίλιππον στην άπογευματινή του ιτασίαν, τόν είδαν έξαφνα να πέφτη από τό άλόγο του και να μένη άναίσθητος. Μολοντί έγνωρίζαν την άσχημότητα του πρωτοκόλλου, τόν έπλησίασαν, τόν εσήκωσαν και τόν έβύρισαν στο παλάτι, όπου ο ίατρος άπέφρανη ότι έπρεπε να τονωθή ή καρδιά του και λίγο αν άγοούσε ακόμη ή ίατρική έμέ-

βαις ο βασιλεύς κατά πάσαν πιθανότητα θα άπέθνηκε! Παρ' όλα αυτά οι δύο εύγενείς έξωρίσθησαν και τους άφρηθή ο τίτλος έπειδή είχαν τολμήσει νάγγιζουν τόν βασιλέα!...

'Απ' όλα αυτά μαντεύει κανείς τί βάσανα τραβούν οι διπλωμάτες που είνε ύποχρεωμένοι να προσέχουν και τό βήξιμό τους. Κάποτε ένας πρεσβευτής που τοποθετήθηκε στο Λονδίνο όταν παρουσίασε τά διαπιστευτήριά του στον Ιασιλέα είχε ξεχάσει να βγάλι τά γάντια του. Έγινε σκάνδαλον. Του ύπεδείχθη να ζητήσ, από την Κυβέρνησή του μετάθεση. Όποι και έγένετο γιά να μη ψυχρανθούν αι σχέσεις των δύο χωρών εξ αιτίας της άσυγχώρητης αυτής άφρημάδας.

Ο έθνικός ύμνος παντού είνε κάτι άπαραίτητο στις έπίσημες τελετές. Είνε γνωστόν ότι οι άγγλοι όταν άκούουν τόν έθνικόν τους ύμνον «Θεί, φύλαττε τόν Βασιλέα» ο κόσμος να χαλάση δεν κινούνται από τη θέση τους. Κάποτε τελευταίως σε μια έπίσημη τελετή στο Βερολίνο, ο ύπουργός των Έσωτερικών κ. Στρέζεμαν ο όποιος θέλησε να φανή έξαιρετικώς φιλόφρων στον άγγλο πρεσβευτή, διέταξε τη μουσική να παίζι τόν έθνικόν ύμνο της Μεγάλης Βρετανίας την ώρα που θα περνούσε τό άμάξι του πρεσβευτού και να μην πάψη παρά άφου χαθή απ' τα μάτια των μουσικών τό άμάξι. Έννοείται ότι μόλις άκουεν ο πρέσβυς τόν ύμνο της πατρίδος διέταξε να σταματήση τό άμάξι όπου βρισκόταν. Όταν τελείωσε ο ύμνος ο άρχιμουσικός βλέπων άκόμη τό άμάξι και έννοών να έκτελέση κατά γραμμα τη διαταγή που έλαβε άρχισε πάλι από την αρχή. Τό άμάξι φυσικά έφ' όσον έπαύετο ο ύμνος δεν κουνιόταν. Ο γερμανός είνε πειθαρχικός. 'Αλλά και ο άγγλος είνε ύπομονητικός. Ο ύμνος παίζθηκε δύο, τρεις, τέσσερες πίντες, φορές. Ο άγγλος πρέσβυς έξακολουθούσε να μένη άκίνητος. Και θα ήταν άκόμη εκεί, νεκρός ίσως, αν ο Στρέζεμαν δεν έβάρυνετο επί τέλους ν' άκούη τη μπάντα να παρακαλή με τόσην έπιμονή τόν Θεό να φυλάττη τόν Βασιλέα της 'Αγγλίας και δεν διέτασσε να πάντων έλευθερώνομαις έτσι και τους φτωχούς μουσικούς που είχαν γίνει πτώματα αλλά και τόν πρέσβη με την ίώτειο ύπομονήν του.

Κατό την ώρα του γεύματος εις την 'Αγγλικήν Αύλην έπιβάλλεται άπόλυτος σιωπή εκτός αν ο βασιλεύς άποτείνι εις κανένα τόν λόγον. 'Η εθιμοτυπία αυτή είχε κάποτε τις έξες όχι και τόσο εύχάριστες γιά τό βασιλέα συνέπειες:

Είς ένα γεύμα που έδίδετο κάποτε στα άνάκτορα του Βούκιנגχαμ, έκάθητο στο κέντρον της τραπέζης ο Έδουάρδος VIK, περιστεύοντες από τά παιδιά του, τά έγγόνια του και πολλοί άλλους έπίσημους καλεσμένους. Έξαφνα στη μέση του γεύματος ο πρώτος του έγγονος—ο σημερινός Πρίγκιψ της Ουαλλίας—βάσει μια φωνή:

— «Ω! Παππού, παππού!...

Δεν πρόφθασε να συνεχίσ, όταν σπώνεται με ύψος βλοσυρόν ο παρακαθημένος του διδάσκαλος της Εθιμοτυπίας και του έπιβάλει άμέσως σιωπή.

Ο μικρός πρίγκιψ εσιώπησε και μαζεύτηκε κάτω από τις άσπιδες ματιές των παρακαθημένων. 'Ότε από λίγο όμως ο Έδουάρδος, ο όποιος ήσαν άπαγα απ' όλα ένας καλός παππούς είδε τόν έγγονό του να προσπαθή να συγκρατηθή τά κλάμματα και τόν έρωτά:

— Έλα! πές μας τώρα τί ήθελες να πής;

— «Ω, είνε πολύ άγαπά παππού!...

— Πολύ άγαπά! Και γιατί;...

Τότε ο μικρός έξέπασε σε λυγμούς και είπε:

— Νά, παππού, είδα ένα σκυλίκι τόσο!... μεσ' τη σαλάτα σου μά τώρα τό έράγατε!...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΟΥ ERNEST DAUDET

Ο διάσημος ζωγράφος Ρεμύ Βολνή είχε το ατελιέ του στο τελευταίο πάτωμα του μεγάρου του στη Λεωφόρο Βιλιέρος. Ήταν πιά ένας γέρος εξηντάρης, με εξωτερικό ευγενικό και περήφανο, υψηλός σαν γίγαντας, μ' όμορφο προσωπικό και μ' άσπρη γενειάδα. Η γυναίκα του πάλι ήταν μία πολύ νέα γυναίκα, άριστο όμορφη, με μαλλιά ξανθοκόκκινα. Ο Ρεμύ είχε κάνει την άνοησά να παντρευτεί σ' αυτή την προχωρημένη ηλικία και γι' αυτό ίσως ή σχέσεις με τη νέα του γυναίκα δεν ήταν και τόσο ευχάριστες.

Πώς είχε γίνει αυτός ο γάμος; Κανένας δεν το ήξερε. Ο Ρεμύ ένα καλοκαίρι είχε φύγει απ' το Παρίσι κι ύστερα από πολύ καιρό γύρισε μαζί μ' αυτό το ιδεώδες πλάσμα, που ήταν χήρα καθώς λέγανε. Ύστερα από ένα χρόνο άποκτησαν ένα παιδί που δεν έζησε όμως πολλήν καιρό. Ο θάνατός του έγινε άφορητη νύχτα χηλιδίον της σχέσης του ανδρόγυνου, που στη αρχή ήταν τούλαχι- στον τυπικές.

Ένα πρωί ο ζωγράφος φώναξε την γυναίκα του στο ατελιέ του. — Καθίστε ν' ακούσετε, της είπε. Ζούμε ως τώρα πολύ άσχημα, πράγμα που δεν μπορεί να εξακολουθήσει, αφού απέδειχθη ότι δεν είμαστε χωρισμένοι ο ένας γι' τον άλλον. Όσο ζούσε το παιδί μας, τα πράγματα ήταν διαφορετικά, μα σήμερα...

— Σήμερα; τον διέκοψε εκείνη, μήπως θέλετε διαζύγιο;

— Όχι, απάντησε ο ζωγράφος, ούτε χωρισμό ούτε διαζύγιο. Θά εξακολουθήσουμε να ζούμε χωρία μέσα στο ίδιο σπίτι κι έτσι ο κόσμος δεν θα μισήσει τη διάστασή μας. Θά έχουμε και οι δύο την ελευθερία μας. Εγώ παραιτούμαι απ' τα συζυγικά μου δικαιώματα. Παρατηρήθηκε και σεις απ' τα δικιά σας. Ίσως όταν λείψει αυτός ο θεσμός θα βλέπαμε μ' άλλα μάτια και η ζωή μας γίνει υποφερτή.

— Θα δοκιμάσω, απάντησε εκείνη, αν και δεν πιστεύω πως τα μέτρα αυτά θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα.

— Θα ξέρετε ίσως, της ξανάπε, αυτό, ότι από κάποιο νεανικό μου έρωτα έχω αποκτήσει ένα παιδί που έχω κάνει το λάθος να μη το αναγνωρίσω απ' την αρχή. Τον έχω αδικήσει και γι' αυτό τώρα θέλω να διορθώσω το άδικο και τον επροσκάλεσα ναρθή εδώ. Ελπίζω, ότι ο έρχομός του θα γεμίσει την άδειαν καρδιά μου. Ζητώ τώρα την καλωσύνη σας προς αυτό το παιδί.

— Δεν θα τού την άρνηθώ, αν φανή αξίως της.

Για πρώτη φορά ύστερα από χρόνια το ανδρόγυνό χωρίστηκε χωρίς θυμούς και γκρίνιες.

Ο Πέτρος, το παιδί του Ρεμύ Βολνή, ήταν τριάντα χρονών πιά και ζούσε στην ξενιτιά. Όταν ήταν άκομη μικρός, ο πατέρας του είχε εγκαταλείψει την μητέρα του, ή οποία γύρισε στην πατρίδα της γι' να τον αναθάλψει με μία μικρή σύνταξη που της έδινε ο Ρεμύ.

Όταν μεγάλωσε ο Πέτρος άρνήθηκε με ύπερηφάνεια την σύνταξη που εξακολουθούσε να στέλνει ο πατέρας του, κι' αποφάσισε να ξενιτευθεί. Η μητέρα του είχε πεθάνει. Έφυγε απ' τη Γαλλία πήγε στην Κωνσταντινούπολη μ' μη βρισκοντας δουλειά εκεί, τράβηξε γι' τη Σμύρνη, όπου κατορθώσε να γίνει διευθυντής σ' ένα μεταξουργείο. Έζησε ήσυχος πολύ καιρό, μ' άξαρνα μπερδεύτηκε σ' έναν έρωτα. Γνώρισε την κόρησά Άρτιθέα Στέρμαν, σύζυγο του προξένου της Αυστρίας, μιά όμοια Άρμενίδα, θανμασίας όμορφιάς.

Ο Πέτρος την είχε αγαπήσει με πάθος μ' και κείνη τον είχε αγαπήσει γιατί ο Πρόξενος ο σύζυγός της ήταν γέρος κι' άρρωστος. Κανείς δεν είχε υποψιαστεί τις σχέσεις τους, γι' αυτό είχαν λάβει όλα τα μέτρα. Συνέχισαν έτσι ήσυχoi τόν έρωτά τους ως την ημέρα που ο κόμης Στέρμαν προβιβάστηκε και μετέβη στην Κοπεγχάγη. Οι έρωταμένοι έπρεπε να χωρισθούν. Η Άρτιθέα είπε τού Πέτρου να κάνει ύπομονη και τού υποσχέθηκε πως δεν θα τον ξεχάσει ποτέ, πως θα τού γράφει συχνά, και θα τον έκανε άντρα της αν έμενε χήρα όπως έλπιζε. Όταν αυτοί οι υποσχέσεις δεν έλγόντουσαν την άεπλυσία τού νέου.

— Δεν θα επιζήσω όταν φύγεις απ' εδώ της έλεγε κλαίγοντας. Αλλοίμονο όμως... «Ολ' αυτά ήταν λόγια, τίποτε άλλο από λόγια. Στην αρχή τού έστελνε ένα σωρό γράμματα που ήταν γεμάτα ερωτικό πάθος, μ' ας λίγο άραισμον κι' έγιναν από ψυχρά όσπου στον τέλος έβγαλε ή άλληλογράφια, πράγμα που ώστόσο δεν στείχε και πολύ στον Πέτρο.

Είχανε περάσει πιά πέντε χρόνια όταν έλαβε τού γράμμα τού πα-

τέρα του πού ήταν γεμάτο τρυφερότητες. Ο ζωγράφος τού έστουσε σ' αυτό τού γράμμα όλη τού τη ζωή, τού γάμο τού, τού διάστασή με τη γυναίκα του και τόν παρακαλούσε να πη νά έλ- σι μαζί τού.

Ποτέ! φώναξε ο Πέτρος διαβάζοντας τού γράμμα. Πάλε γά με θυμήθηκε ο πατέρας!

Μά σε τρεις βδομάδες, τράβηξε γι' το Παρίσι, γιατί βαρύνει πιά τήν έξορά, τή μοναξιά. Έκει θάβρισκε τή σιγή ενός άνδρα πατέρα και μιά μεγάλη περιουσία.

Ο πατέρας του πήγε και τόν υποδέχτηκε στο σταθμό. Ύστερα από τις πρώτες διαχύσεις, τόν ώδήγησε στο μεγάλο του.

— Πούναι ή κυρία; ρώτησε ο Ρεμύ μπαίνοντας μέσα.

Η κυρία περιμένει τούς κυρίους στο σαλόνι, είπε ή άρτιθέα. Στο κατάφλι τού σαλονιού ο Πέτρος δοκίμασε τήν παιδ σπουδή συγκίνησης τής ζωής τού. Η γυναίκα τού πατέρα τού δεν ήταν πο- ρά ή όμορφη Άρτιθέα, ή γυναίκα τού Αυστριακού Προξένου. Πώς συνέβαινε αυτό;...

— Είπε θαύμα πως αυτή τη στιγμή δεν τρελλάθηκα, έλεγε ά- γότερα ο Πέτρος σ' ένα φίλο τού στον όποιο έκανε έκμυστησιν.

Αυτό εινε αλήθεια. Μά όσο τρυμερές κι' αν ήταν οι σωμα- σεις τού, κατορθώσε να κρατηθή και δεν προδόθηκε στον πατε- ρά τού. Και ή όμορφη Άρτιθέα έείξε μεγάλη άταρξία. Στο θέ- σσημα αυτής τής πρώτης συναντήσεως και οι δύο κάνανε πάλι έ- γνωρίζονταν! Το βράδυ τής ίδιας ημέρας συναντήθηκαν ύπερ- ρως και έξηγηθήσαν. Έτσι νύχτα πώς θά μπορούσαν να ζήσουν ήσυχ στο ίδιο σπίτι, μ' ή πραγματική δεν άργησε να διαψευσί τή έλπί- τού. Η παρουσία τής Άρτιθέας σι- στίτι τού πατέρα τού, ως σύζυγος τόν ένοχλούσε. Η καθημερινή έπαρ- τού μ' αυτή τή γυναίκα, που ήταν ό- λοτε φίλη τού, τού φαινόταν πιά διαρκής προσβολή στην ύπόληψη τού πατέρα τού. Εκείνη πάλι φοβόταν να έχη μπροστά τής ένα πρώην φίλο τού ο όποιος μπορούσε ν' άναρτήσει ή σχέδιά τής με τήν κληρονομία.

Ο καθένας τούς κοινά προση- θούσε να ύποβιβάζον τον άλλο στην έκείμηση τού ζωγράφου, ο όποιος έ- βλεπε τήν άντιπαθία τούς μ' δεν μπο- ρούσε να μαντέψει τήν άφορητή τής, γι- ται και οι δύο φοβόντουσαν μήπως τός μάθι τού παρελθόν τούς και τούς άποκληρώσει.

Η κατάσταση αυτή δεν άργησε τή φθάση σ' όμιοτο άρόρητο και γι' τούς δύο. Ένα πρωί ή Άρτιθέα είπε τού Πέτρου:

— Δεν μπορούμε πιά να ζήσουμε μαζί μέσα σ' αυτό τού σπίτι. Να γύ- ρω μιά πρόταση και να φύγετε από τή χωρίς να ξαναγυρίσετε!

— Σεις πρέπει να φύγετε! απάντησε εκείνος. Αν θέλετε μάλ- στα ο πατέρας μου σ'άς δίνει τού διαζύγιο και έπισήμως.

— Είμαι άποφασισμένη να μ'ήν τόν άφήσω, και να σ'άς δωθώ απ' έδω.

— Δοκιμάστε, αν θέλετε...

Η συνουσία αυτή θά είχε ίσως κακό τέλος αν δεν έμειναν με- σα εκείνη τη στιγμή ο Ρεμύ.

Τήν ίδια μέρα τού βράδυ μετά τού δείπνο ο Πέτρος άποσύρθηκε στην κάμαρά τού.

Αξάρνα καθώς διάβαζε κάτι άκουσε μιά σπαρακτική φωνή ν' βγαίνει από τού ατελιέ τού πατέρα τού που τήν συνώδεγε ένας έλ- κωφός κρότος. Ένα άπαίσιο προαίσθημα δάγκωσε άμέσως τήν καρδιά τού. Έτρεξε μέσα και βρήκε τόν πατέρα τού σπαρακτικό κάτω νεκρό. Η όμοια Άρτιθέα γονατισμένη κοντά τού πατέρα τού θούσε να τράβηξη απ' τ' άσφιγμένα τού χέρια ένα χαρτί τολαλακίον.

Μ' ένα πηδύμα οίχτηκε άπάνω τής, τήν έσπρωξε και τήν τού χαρτί που ζητούσε εκείνη να πάρη έβρισε μιά ματιά... και έλειψε να λιγοθυμήσει, όταν είδε μιά έρωτική έπιστολή τού πα- τέρος τού απευθυνόμενη προς αυτήν. Η έπιστολή αυτή δεν είχε ήμερομηνία, και ή Άρτιθέα τήν είχε δείξει στο ζωγάφο γι' να τόν πεί- νει ν' άρνηται, ότε ή γνός τού τήν είχε στείλει τελευταία.

«Ηθελε μ' αυτό να τόν βιάσει, να καταραστή τόν γνός τού ν' ό- ν τόν άποκληρώσει. Ο ζωγράφος είχε πεθάνει απ' την καρδιά τού, τήν όργή τού, τήν λύπη τού...

Όλοι έμαθαν τήν άλλη μέρα, πως ο διάσημος ζωγράφος Ρεμύ Βολνή πέθανε από κεραυνόβολο άποπληξία, μ' ας ποτέ κανείς δεν έμαθε τήν ατία τού θανάτου τού, γιατί όσοι έπέρσαν τού έρω- ματος αυτού είχαν συμφέρον να μ'ή τήν φανερώσουν ποτέ... Ernest Daudet

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Τού Andre Chenier

(Γράφτηκαν λίγες στιγμές πρό τής καρατομήσεώς του)

Βελώντας τού δύστυχο τ' άρνάκι ξεπροβάλλει στην πόρτα που ελκονικά ο χάρος τούχε άνοίξει... Φτωχά μου άρνάκια!... Τη ζωή ποιος θά νά δώσει πάλι μ'ς τού κοπάδι που πικρά ή λύπη τούχε σμίξει...

Οι φίλοι τού άγρότοι που παίζουν στα λιβάδια, Ο γέρος που τού στέλνει μ' άσμη τού μαλλί τού, και γμίξε τού πρόσωπο από φιλική και χάδι, γεμίζουν τρών άξένοιαστο τού τρυφερό κορμί τού...

...Κι' έγώ μέσα στην άβυσσο π' όλόγωνα μ' ζώνω θά περιμένω στη γραμμή, ό, τή σειρά μου νάβη, ποιος έχει πόσο σάν και μ'ς τού σκοτάδι μόνοι σαν πρόβατα θά πέσουν μπροστά στο λαοκράτη!...

Καλοί μου, φίλοι, γιά στερνή παρηγοριά και μόνο άνάμεσα απ' τ' άδερφα τής κρύας φυλακής μου τού χέρι σας τεντώστε στο θλιβερό μου πόνο να χύση κάποιο δάλαμο στη δύστυχη ψυχή μου.

Έσείς χαρτί τή ζωή, γιά μένα έχει νύχτωρη, (Σε χρόνια πού καλλίτερα θά ζήστε από μένα) κι' άρπαστε τόν Μαρβόν άργά πολύ άργά να νιώσει αυτά που πάντα λέγαμε σ' χρόνια περασμένα...

Σ' όλων τήν όμη βλέποντας τή δυστυχία δακρύζει, Απ' τήν καρδιά σας δε ζητώ παρά να θυμηθώτε μιά δόξα που μπροστά έδω στον τάφο σας θυμίζω. Και τώρα φεύγω... Φίλοι μου, εύτυχισμένοι ζήτε...

ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Τού P. Ronsard

Εντύχισε στον κήπο μας, Μινόν, ός κατεβόμμε και τού δροσάτο όρδο μας αν ζή γλυκά να ίδωμε. Δέσπο! Είτε άνοίξει τού πρωί στο φως τ' άπτάλλ τού και νά! τού βράδυ σκόρπισε γιά πάντα τή δροσιά τού.

Ο νάταξε τ' αρώματα πως οβύνουν όλα μόνα μ'ς τού φριχτό τού φρούμα τού άγέρα τού χειμώνα, και σκέφνω πόσο άποση γιά όλα είν' ή Φύση που τού λουλούδι μιά βραδυά δεν άφρως νάνηθον...

Όλα, Μινόν, όσο γλυκά άνδοβολεί ή γειότη νουόθον τήν πού τρελή χαρά που καθ' άγία νουόθει, πίνε τού μέλι τής ζωής, γιατί ός λίγ' άκόμα τ' αγρατιά θά κλείσουνε τού λατρευτό σου στόμα...

Μεταφρ. Μιχ. Ράπτη

ΤΟ ΞΕΦΥΛΛΙΣΜΕΝΟ ΡΟΔΟ

Τής Μαρσελίνας Ντεμπέρντ Βαλμάρ

Στον κήπο τού πατέρα μου θά πάω ξεφυλλισμένο κάποιο στεφάνι ελλείποντας εκεί να ξαναβθίσω. Ποιόν καιρό μ'ήν νυχτή θλιμμένη θά προσμώ γι' ας ή γέρος μουσικά τόν πόνο νά νικήσει.

Θά πάω, θά πάω και θά τού πώ μ' μάτια δακρυομένα: «Κι' άνταξε πόσο έπνεύσα... Κι' όταν άργά νυχρίση

τ' άφωτισμένη τού ματιά μουσικά σ' έμένα τού πρόσωπό μου βλέποντας τ' άχρ'ό θά μ' γνωρίσει.

Θά είπαι: «Είσαι όν άλημονή νυχτή κι' όργανωμένη; Στο πλαγμένο βήμα σου γλιστράει τού χρώμα κάτω;

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Έμπα! Άνοιχτή έχω τήν καρδιά, τού σπιντικό μου νά τ'ό.

Προσάτη μου άγιε και γλυκερή γαλήνη μου πατέρα, νά κληί μονάχο τού άκουσε τού δύστυχο παιδί σου!

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

Είμαι ό Θεός: μη σιάζεσαι, νυχτή μου άγαπημένη.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τά μικρότερα σκυλιά τού κόσμου

Τά μικρότερα σκυλιά τού κόσμου άνήκουν στην πρώην Αυτο- κρατία τής Κίνας, ή όποία τρέφει μεγάλη άγάπη προς αυτά. Έχει δώσει μάλιστα στους αβλικούς τής νά καταλάβουν ότι όφελουν νά τ'ά σέβονται όπως σέβονται κι' αυτή τήν ίδια. Τά σκυλιά τής Αυτοκρατορίας είνε 32 όλα-όλα και τού μικρότερο έχει μήκος 20 εκατοστόμετρον! Όταν ή Αυτοκρατορική οικόγυνεια πρό όλίγων έτών έφυγε βιαστικά από τού Πεκίνο, έπειδή έξερσάγη ή μεγάλη Κινεζική επανάσταση, έγκατέλειπε στα άνάκτορα πολλά πολύτιμα άντικείμενα, αλλά τ'ά τριανταδυό σκυλιά τ'ά πήρε μαζί τής σά νάταν τ'ά πολυτιμότερα κειμήλιά τής.

Πολύτιμα πόδια

Οί πλούσιες γυναίκες τής Κεϋλάνης συνήθίζουν νά σκεπάζουν τ'ά πόδια τούς με πετράδια μεγάλης άξίας, με δακτυλίδια και διά- φορα άλλα στολίδια από χρυσάφι και μαργαριτάρια. Τά πέντε δά- χτυλα τών ποδιών καθώς είνε στολισμένα με διαμάντια, σμαράγ- δια, ρουμινία και τοπάζια, μοιάζουν μ' έκθεση χρυσοχοείων. Πολ- λές φορές βλέπει κανείς άριστοκράτιδες τής Κεϋλάνης νά περιπα- τούν ευπόλητες αλλά τ'ά γυναι πόδια τούς είνε γεμάτα πετράδια μεθώδους άξίας.

Σύλλογος γιγάντων

Στο Βερολίνο έχει ίδρυθή πρό πολλών έτών ένας σύλλογος γιγάντων, ό όποιος έχει 200 μέλη. Οί κωνότεροι τού σύλλο- γου, οί όποιοι βέβαια είνε και οί λιγώτεροι, έχουν ύψος τούλαχι- στον 1. 85. Όσοι έχουν χαμηλότερο άνάστημα δεν γίνονται δεκτοί στο σύλλογο, τόν όποιον τ'ά περισσότερα μέλη είνε άληθινοί γίγαν- τες στο ύψος.

Η Ιστορία τών γραμματοσήμων

Τά πρώτα γραμματοσήμα έξεδούθησαν στο Πεδεμόντιο. Η ήγε- μονία τού Πεδεμόντιου μέχρι τού 1810 είχε τού μονοπόλιο τών ταχυδρομείων και στα 1818 έδωσαν εις κυκλοφορία ένα ταχυδρο- μικό δελτάριο που είχε κολλημένο πάνω τού τού πρώτο γραμματο- σήμο. Πρέπει νά σημειωθεί ότι ή άποστολή τών έπιστολών έτοι- χιζε πολύ άκριβα. Έπληρωνε κανείς τρεις όβολούς γιά γραμματο- σήμο έπιστολής που θά πηγαινε άπόσταση μικρότερη τών 20 χι- λιομέτρων, πέντε όβολούς γιά άποστάσεις από 20—33 χιλιόμετρων και δέκα όβολούς γιά χώρες που άπείχαν πλέον τών 33 χιλιόμε- τρων. Ο έισηγητής τών ταχυδρομικών δελταρίων με γραμματοσήμα είνε ο Πέτρος Δομάρδος, γενικός διευθυντής τών Ποδεμοντιανών Ταχυδρομείων. Στα 1840 ή Αγγλία άκολούθησε με τή σειρά τής τού παράδειγμα τού Πεδεμόντιου κι' ή χρήση τών γραμματοσήμων δεν άργησε νά γενικευθή.

Μιά πρωτότυπη διαθήκη

Τό δικαστήριο μιάς παραθαλασσίας πόλεως τής Γαλλίας συνήλ- θε γιά νά λύση τις τελευταίες ημέρες μιά σπουδαιότατη διαφορά μεταξύ τών συγγενών κάποιου πνιγμένου ναυτικού ό όποιος πνι- γναιγής τού πλοίο τού σκεφθηκε νά κληί τή διαθήκη τού. Κι' έπειδή δεν είχε κατ' έγγραφο με τού μολύβι τού σ' ένα αυγό αυτές τις λέξεις: «Αφήνω όλη τήν περιουσία μου στον ύπηρέτη μου Γιάννη, 23 Μαρτίου 1926, Γ. Β.». Έπειτα έκλεισε τ' αυγό μέσα σ' ένα ξύλι- νο κουτί και τού έβρισε στη θάλασσα. Τό κουτί αυτό βρέθηκε σ' έ- μίαν άπογραφιαλά κάμποσους μήνες μετά τού ναυάγιο κι' ο νόμιμος κληρονόμος που είχαν μοιραστεί τήν περιουσία τού σύμφωνα με παλαιότερη διαθήκη τού άφανίστηκεν. Η υπόθεση έφτασε ως τού δικαστήριο τού όποιον μετά μακρές συζητήσεις περί τού κύρους τής πρωτοτύπου αυτής διαθήκης άπεράσθη περί τού έναντίου κι' έτσι δεν έξετελέσθησαν αί τελευταίες θελήσεις τού μακαρίτη.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΨΑΡΟ

Γ' Ένα περίεργο ψάρι των γιαλών μας. — Τί λέει γι' αυτό η παράδοσις. — Η δυό ιερές βούλες. — Το Χριστόψαρο πού κινεί την δόξαν του Κυρίου. — Ο πιερρότος της θάλασσας με τα κουδουνάκια του. — Το ψάρι του 'Απόλλωνος. — Η φάρεπηττα των 'Αραβικών κλπ.

Υπάρχει στις 'Ελληνικές θάλασσες ένα περίεργο είδος ψαριού, γνωστό στους παράδες με το όνομα Χριστόψαρο. Στά νησιά μας σώζεται για το ψάρι αυτό η ακόλουθη παράδοσις:

Μιά μέρα ο Χριστός, ύστερ' από μακριά οδοιπορία, έφτασε σ' ένα παραλιακό χωριό κατοικούμενο από παράδες και άρχισε να τους διδάσκει το λόγο του Θεού. 'Αλλ' οι παράδες δεν μπόρεσαν να καταλάβουν τη διδασκαλία του, θύμωσαν μαζί του και τον έδιωξαν απ' το χωριό τους. Ο Χριστός, χωρίς ν' άγανακτήσει καθόλου, έφυγε παίρνοντας τ' άκροθαλάσσι. Όταν κουράστηκε πιά να περπατή καθίσε σ' ένα βράχια και άφησε τα πόδια του να βυθίζονται μέσα στο νερό. Τότε κατά την παράδοσι, έγινε θαύμα μέγα. Τα ψάρια ανέβηκαν στην επιφάνεια της θάλασσας, άρχισαν να παίζουν γύρω από τα θέα πόδια του, να τρίβονται χαϊδευτικά επάνω τους και να τα φιλούν. Ο 'Ιησούς άπλωσε τότε το χέρι του, πήρε εν' από αυτά με τα δυό του δαχτύλα και, πράγμα παράδοξο, το ψάρι αυτό άρχισε να... μιλή και μάλιστα νά... ψέλνει!...

Ο Χριστός χιμογέλασε και το έριξε πάλι στο νερό. Από τότε οι απόγονοι του ψαριού αυτού μιλούν και ψέλνουν τη δόξα του Κυρίου στα βάθη της θάλασσας. Και οι παράδες λένε ότι άκουν τη φωνή τους από βάθος δέκα και δεκαπέντε όργυνιών, όσες φορές ή βάρκα τους περνά επάνω από μέρη όπου βρίσκονται τέτοια ψάρια. Τα ψάρια αυτά σε καθημέ από τις πλευρές τους έχουν μια άσπρη βούλα, τον τύπο των δαχτύλων του Χριστού.

Οι παράδες θεωρούν το Χριστόψαρο ιερό και γι' αυτό όταν πιάσουν κανένα, το εξακιστρώνουν με προσοχή, το ούρνουν πάλι στη θάλασσα και κάνουν ευλαβητικά το σταυρό τους. Έν τούτοις, όσοι έφραγαν Χριστόψαρο και μάλιστα σουπα, λένε ότι είνε ένα από τα νουσιμότερα ψάρια του γιαλού και ότι ή σάρκα του μοιάζει πολύ με της γλώσσας.

Οι άρχαίοι εγγώριζαν το ψάρι αυτό και το όνόμαζαν π λ α τ α κ α. Όσο για τη φωνή του είνε εξακριβωμένο από τους ιχθυολόγους ότι μερικά είδη ψαριών βγάλουν κάποιους ήχους που από τελούν ένα είδος μουσικής άρμονίας. Στο φαινόμενο αυτό έχουν δοθεί πολλές εξηγήσεις. Τέτοια είδη ψαριών είνε ή σ κ ι α ι ν α ή σ κ ι α ι ν ι σ, που άπαντάται και στα 'Ελληνικά παράλια, συχνότερα όμως στα Ιταλικά. Για το ψάρι αυτό οι « τ ρ α τ α δ ο ρ ο ι » λένε ότι άκουνε τη φωνή του από βάθος είκοσι όργυνιών. Επίσης μουσικά ψάρια είνε και οι π ω γ ω ν ι α ι, που άκολουθούν τα καράβια άφήνοντας ήχους που μοιάζουν σάν τους ήχους των κουδουνιών του τιερότου! Πιθανόν λοιπόν το Χριστόψαρο ν' άνηκε στο είδος αυτό των ψαριών και οι ήχοι του νά έδωσαν άφορμή να γεννηθή ή παραπάνω παράδοσις.

Και έπειδή ο λόγος περί «μουσικών ψαριών» αναφέρουμε και άλλο τέτοιο ή θ ρ ι σ α α, γνωστή στο λαό ως φρίσσα. Βρίσκεται έν άβυσσόν στα 'Ελληνικά νερά, έχει όμως που βρίσκεται σε καταπληκτικές ποσότητες είνε στον 'Ατλαντικό 'Ωκεανό, στη Μεσόγειο και στην Κασπία. Την άνοιξη κοπάδια από φρίσσες, που άποτελούν στρώματα όλόκληρα επάνω στη θάλασσα, ανεβαίνουν προς τους μεγάλους ποταμούς, το Βόλγα, το Ρήνο, το Νείλο κλπ., και καμιά φορά προχωρούν ως στις πηγές τους. Όταν φεύγουν, κινούνται με μεγάλη όρμη και κάνουν θόρυβο που άκούγεται πολύ μακριά.

Οι παράδες, και μάλιστα της Μεσογείου θάλασσας, πιστεύουν ότι τα ψάρια αυτά άγατούν πολύ τη μουσική. Γι' αυτό οι 'Ιταλοί, που ψαρεύουν με μεγάλες τράτες, παίρνουν μαζί τους μιντολίνα και κιθάρες και παίζουν σερενάτες για να τραβήξουν προς τα δίχτυα τους κανένα μεγάλο κοπάδι από φρίσσες. Ο γαλαλλιώτερος μήνας για το ψάρεμά τους είνε ο Μάρτης.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΓΑΛΛΟΙ ΣΤΡΑΤΑΡΧΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

Κανένα άλλο έθνος εκτός της Γαλλίας δεν έχει νά επιδείξη τόσους σπουδαίους όδους που κατετάχθησαν στο στρατό ως πλοίο στρατιώτες κι έφτασαν προβάλλοντας βαθμυδόν μέχρι των ανωτάτων άξιωματιών του στρατεύματος. Το περίεργο αυτό φαινόμενο άρχίζει από τη μεγάλη γαλλική έκστραση. Ο Χώς, ο Πισεγαζού, ο Ουμπρέτ, άλλοι στρατιώτες στην άρχή έγιναν άργότερα στρατιωτές στην άρχή.

Κανένα άλλο έθνος εκτός της Γαλλίας δεν έχει νά επιδείξη τόσους σπουδαίους όδους που κατετάχθησαν στο στρατό ως πλοίο στρατιώτες κι έφτασαν προβάλλοντας βαθμυδόν μέχρι των ανωτάτων άξιωματιών του στρατεύματος. Το περίεργο αυτό φαινόμενο άρχίζει από τη μεγάλη γαλλική έκστραση. Ο Χώς, ο Πισεγαζού, ο Ουμπρέτ, άλλοι στρατιώτες στην άρχή έγιναν άργότερα στρατιωτές στην άρχή.

τηγού. Ο Χώς, ύπερσπώντας στο βασιλικό στρατό κενότοια δούρα και από τα κέρδη της ερασίας του άγόραζε βιβλία για να σπουδάσει την τέχνη του πολέμου. Ο Ουμπρέτ, ένας άνηλικος πειθαρχήσεως δεκάξη χρόνων από το σπίτι του πατέρα του κι έμεινε σ' ένα διάφορο έποχες ύπηρετής έμπορου στο Ναυαί, έμεινε στη Λυών κι άργότερα γύρισε στις πόλεις πουλάοντας βιβλία και κειμήλια. Στά 1792 κατετάχθη στο στρατόνμα ως έθελοντής ύστερα από ένα χρόνο έγινε ύποστράτηγος. Ο Νέυ, ο άπειρος ο Βικτόρ, ο Βεσσόρ, ο Μυρά, ο Ντελόν και ο Κλέμπερ, άλλοι στρατιώτες στην άρχή του σταδίου των. Ο Σαιν-Σίρ, ύπερσπώντας από την Τουλώνα, στην άρχή ήταν ήθοισις, έπειτα κατετάχθη στο ίππικό και πριν συμπληρωθή ένας χρόνος έγινε λοχαγός. Ο στρατηγός Βικτόρ, δούξ του Βελλυνά, κατετάχθη στα 1781 στο πυροβολικό, έπαύθηκε από την ύπηρεσία λίγο πριν ή ή ή επανάσταση κι ύστερα από λίγους μήνες έκέρδισε με την πύλη και την ικανότητά του το βαθμό του ταγματάρχου. Ο Νέυ κατετάχθη στο σύνταγμα των Ουσσάων σ' ηλικία δεκαοχτώ ετών κι ύστερα από τρία χρόνια έγινε στρατηγός. Ο Κλέμπερ, ο όποιος έζησε με προστατευόμενος από τον στρατηγό Κλέμπερ, ο όποιος έζησε με την ικανότητά του και το ύδωσος την έπωνυμία, ο 'Γενναίος τ' Γενναίων» προβιβάστηκε κι έγινε σε λίγο στρατάρχης. Ο Μαρξ, δεξιότατος ξιφομάχος ήταν γυνός ένός ένοδόχου και στο χωριό φροντίζε για τ' άλογα του πατέρα του. Κατετάχθη στην άρχή του τάγματος των ίππικών από το όποιο άποβλήθηκε για την άπειρία του αλλά ένεργόφω πάλι στο στρατόνμα και πού γρήγορα άπώθησε το βαθμό του συνταγματάρχου. Ο στρατάρχης Σουλτ αναγκάστηκε να ύπηρετήσει έξη όλόκληρα χρόνια για να πάρη το βαθμό του δυνάστη, αλλά προβιβάστηκε γρήγορα, σχετικώς με τον στρατηγό Μασσέν, ο όποιος ύπηρετήσε δεκατέσσερα χρόνια συνεχώς, να γίνει δεκανέας.

Άργότερα όμως ο Μασσένά πέρασε αγά-αγά όλους τους βαθμούς μέχρι του στρατάρχου κι έλεγε πάντοτε στους άξιωματικούς του ότι περισσότερο καιρό κοπίασε να γίνει δεκανέας παρά να άποκτήσει όλους μαζί τους άλλους βαθμούς. Ο Σαζαρινά στα 1815 κατετάχθη στο τάγμα των σωματοφυλάκων του βασιλέως κι άπλός στρατιώτης. Επίσης ο στρατάρχης Βυζά μόνο μετά τέσσερα χρόνια έγινε άξιωματικός και ο στρατηγός Ρατιόν που χωρίστηκε άργότερα ύπουργός άρχισε το στάδιό του ως τυμπακινής και έσκαται ακόμα στάς Βερσαλλίας ζωγραφισμένη κατά την έπισημότητα μια εικόνα που τον παριστάνει με το τύμπανο στο χέρι.

Ο Στρατιώτης

Συνήθως πιάνουν σωρούς από φρίσσες κάτω από τα φρεγά των ποταμών.

Ένας παλαιός ποιητής, ο Αίσώνιος, έλεεινολογεί τους άντρες πουσ που τρώνε το «ψάρι του μουσγήτου. 'Απόλλωνος» και ή πληροφωρή, ότι οι άρχαίοι επάστωναν τις φρίσσες. Σας άνηκε της Ρώμης πουλόντουσαν σε άκριβές τιμές.

Αντιθέτως, οι Ρώσοι νομίζουν ότι ή φρίσσα είνε φαριγγία και τις πωλούν στους πωλητές. Τατάρους κάμψθηνα. Στη Νοβόγια τις τρώγουν καπνιστές. Επειδή οι 'Ιρλανδοί πιάνουν τους γάλες ποσότητες από φρίσσες άσπες ξεραίνουν και τρέφουν με αυτές βοδιά τους, τον χειμώνα. Τόσο οι Γαλλοί όσο και τα ζώα τους είνε άκλινονομικήτος: ψαροφύλα. Οι 'Αραβες ξεραίνουν τις φρίσσες, τις κάνουν... ήπια με χορμάδες.

ΕΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ HENRI BARBUSSE

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΟ

Στην άρχή του ήσυχου χωριού άπόξω απ' το μικρό σπίτι της, που άσπριζε μες στην έσπερη χινοπαρινή βροδεία, ή άμορφη Μαρία περίμενε τον παπού της. Το γελαστό πρόσωπό της έμοιαζε μ' άνοιχτό τριαντάφυλλο που στολίζει τον ψηλό φράχτη.

Μεγαμένο κήπου και τα μάτια της έλαμπαν άνυπόμονα. Κοντά της άναμμένο από καιρό σε καιρό προς την κόρη το σγουρόμαλλο κεφάλι του με βλεπίματα άγάπης. Έγτερα από κάμψη όρα, μέσα στους έργατες που γυρίζαν απ' τις δουλειές τους και τραβούσαν χωριστά για τα σπίτια τους, ή κόρη κι' ο σκύλος ξεχώριζαν το γέρο-Μαρτίνο που προχωρούσε με μεγάλα βήματα με τους άλλους χρονοκινώντας. Τους έκληνύχισε κι' όταν έφτασε κοντά στην κόρη του την άγκάλιασε και τη φίλησε χαρούμενος. Μπαίνοντας στο παινιό σπίτι του, ένά ο Τούρκος χοροπηδούσε τρελλά γύρω του, μισόκλεισε τα μάτια του παρξένου, και πλησιάζοντας στο έλαιο τραπέζι έβλεπε στη μέση του ένα τραπέζογραμμάτιο κι' ένα σπό δακρύς.

Είνε όλα-όλα ένάτο δραχμές και δεκαεφτ' δεκάρες. Τώρα μαρξεί να παντρευτεί τον Πέτρο σου.

Α! Έκαιε έφανισμένη ή Μαρία. Τι είν' αυτά παπού; Ο γέρος χιμογέλασε κι' άποκοιμήθηκε πώς ελγε συμφωνήσει με τον κήρ-παρέρρο του χωριού να σκάψη να χωρίσει τον κι' έτσι τα μίση λίγα-λίγα. Παιδείθηκε τόσον καιρό ο άνδρας για να τ' άποκτήσθ! Έπί τέλος όιος ξεχρεώθηκε απ' όλους και του περιέσσαν τα χρέηματα αυτά, με τα όποια μπορούσε ή εγγόνη του να παντρευθί τον Πέτρο, αφού έκείνος ελγε μεγάλη άνάγκη από ένάτο φράγκα για να τ' άδση στη θεά-Άργύρη.

Τη γειτονιάς του που του τ' άζητούσε πότε μέρα από τον καιρό που τ' άπηρε δακρύ απ' αυτή την παστρινιά. Όλη τη νύχτα μίλοσαν για τον Πέτρο που δεν ήταν και τόσο δουλενής, για την ταγκου-νιά της θεάς Άργύρης και το γάμο των δύο νέων. Την άλλη μέρα αφού ξεπροβό-δισε απ' τα χαράματα ή Μαρία τον παπού της, γύρισε στο σπίτι με το Τούρκο κλάνας του για τη μεγάλη χαρά της. Κι' έκείνος σά να καταλάβαινε όλα όσα τούλεγε ή κυρία του και σά να μάντευε την ευσυνία της γαίνιζε χαρούμενα. Τού άνηθήκε στο δρόμο πώς θάταν εύτυχη-μένη με τον Πέτρο της, αφού αυτός θά παύσει κατόνικρα στην παλιοβρώμα τη θεά Άργήρα τ' έκάτο φράγκα και θά την έφορτονόταν μια για πάντα. Μπαίνοντας στο σπίτι άρχισε να τραγου-δά, να τζαζέει σ' έναν μικρό καθρέφτη κι' έθεσε τις ένανθές πλεσίδες της με μια καρόλλα γαλάζια. Ο Τούρκος την πα-ρακολούθουσε προσεχτικά με τα έξυπνα κι' έφορταζα μάτια του και φανόταν πως έννοιασε κάθε λόγο της. Κάποτε ήταν κι' αυτός νός σάν την κυρά του και πα-ράβρινε μ' όλα τα σκυλιά της γειτονιάς που στο τρέξιμο, με τώρα ελγε γερά-σάν τον παπού. Όσοσο ή Μαρία τον έμαρξανε για τα όρατα καστανά μάτια

του όπου ζωγραφίζονταν καθαρά ή πιστή καρδιά του. Μά τη στιγμή που τούδειξε χαρούμενα το τραπέζογραμμάτιο των έκάτο φράγκων εξηγόντας του πως αυτό θά τους έκανε εύτυ-χμένους, ο σκύλος πρήθηκε να τ' άρπάξή από τα χέρια της χωρίς να το καταλάβη όμως γιατί ή κόρη πρόφτασε να το βάλλη πάνω στο κλειστό παράθυρο κοντά στην άνοιχτή πόρτα, όπου δεν ύπηρεζε κανένας να το φάση ο σκύλος. Έπειτα του μίλησε για διάφορα άλλα πράγματα του σπιτιού, ανατραγουδούσε με περισσότερο κέφι κι' άμωσες την άμορφη της μες στο μικρό καθρέφτη. Το μωρη-τόν ήταν άποφανε ή Μαρία βγήκε δξω στην αυλή του σπιτιού της κρατώντας το σκύλο με την έλπίδα να ιδή τον Πέτρο της από κοντά σά θά γύριζε από τη δουλειά του και να του ελπή την εύ-τυχία της είδηση. Άλλ' άξαφνα άρχισε να φουά δυνατός άνέρας απ' τις μεριές κι' ή κόρη αναγκάστηκε να σταματήσει μ' άπορών-τες να προχωρήσθ, ένά ο άνεμος έπαιζε τρελλά με τα μακριά μαλ-λά της. Ο άνέρας όλο και δυνάμενος, τα κλαδιά των δέντρων κου-νιόνταν άπελπισμένα κι' ή πόρτα του σπιτιού της που την έσπρωξε κλειδωμένη να την κλείση πίσω της ελγε μείνει άνοιχτή άφήνον-τας έκλειστρο το δώριά να μπαίνει στη φτωχική κάμαρή της. Ά-ποφανε από τα τέλματα φανόταν οι κουρτίνες του παραθύρου να χο-ρεύουν και πέρα στο δρόμο ύψωνονταν πυκνό σύννεφο σκόνης.

Τούρκο! Ποι έσαι; Έλα δώ! φώναξε ή Μαρία. Έκείνος μόλις άκουσε τ' όνομά του βρέθηκε άμέσως στο κατώ-φλι παίζοντας μ' ένα κομμάτι χαρτί. Ένα φοβερό προαίσθημα την επάωσε κι' έτρεξε προς το μέρος του τη στιγμή που το σκυλί άρπαξε με το στόμα του το χαρτί και με μιάς το κατάπιε ήσυχα. Η δυστυχισμένη κόρη με μιά ματιά της το είδε κι' άμέσως κατάλα-βε πως ο άνέρας κατέβασε απ' τη θέση του το πολύτιμο τραπέζο-γραμμάτιο κι' ο σκύλος τούγανε μπρός στα μάτια της. Άδρησε μια διαπεραστική κραυγή άδραξε άγρια τον Τούρκο, ξεκλείδωσε τα σαγόνια του, βύθισε τα δαχτύλα της στο λαγύγγι του που προ-σπαθούσε όσο μπορούσε να κρατή άνοιχτό, μα δέ μπόρεσε να βολή τίποτα! Τον έμάλωσε, έβριζε τα κλάματα και τις φωνές, έφα-ξε έδώ κι' εκεί στο δωμάτιο, αναποδογύρισε όλα τα έπιπλα χωρίς κανένα άποτέλεσμα ένά ο Τούρκος την κυτούσε προσεχτικά μη μπορώντας να καταλάβη τι συνέβη.

Και τώρα τί θά γινόταν; Ο παπούς από στιγμή σε στιγμή θά γυρίζε και μόλις έμάθαινε από την εγγονή του το δυστύχημα θά σκότωνε το σκύλο για να ξανάβρη το χαμένο τραπέζογραμμάτιο! Τα φάρμακα δέ μπορούσαν σ' αυτή την περίπτωση να χρησιμεύουν σε τίποτα! Βέβαια, ή γέρος που ήταν σκληρός κι' άσυγκλίντος για τους άλλους δέ θά δίταζε καθόλου να σκοτώσθ τον Τούρκο. Θάρ-παζε πρώτα-πρώτα το κορτερό μαχαίρι, θά τον έδεσε στο παλόνι θά τούδινε άρκετές ξυλίες με το μπαστούνι, θά τον έπινγε ούρνον-τας μια θηλειά στο λαιμό του και θά ξανάβρισκε ψάχνοντας μες στην κοιλιά του το τραπέζογραμμάτιο...

Ένώ συλλογιζόταν αυτά ξαφνικά πετάχτηκε όλόρθη γιατί άκουσε έξω στην αυλή πατήματα. Έβγαλε απ' την πόρτα το κερά-λι της κι' είδε να πλησιάζουν με χαρό-γελο ο παπούς με τον άραβοναστικό της. Έορξε τότε μιά ματιά πονετική στον Τούρκο κι' ο Τούρκος την κύταξε με τα όρατα καστανά μάτια του μες στα όποια ζωγραφίζονταν όλη ή καλωσύνη του. Ένώ οι δυό άντρες έμπαζαν γελαστοί στην πόρτα, ή Μαρία όρθώθηκε μπρός τους σά γάθελε να τους έμποδίσθ να προχωρήσουν και σκούζοντας έτραβήκε με όρσημένη φωνή:

Παπού, παπού! Τα χρέηματα!... Βγήκα μια στιγμή στο δρόμο μαζί με τον Τούρκο κι' όταν ένοιασε... είχαν μπη κλέφτες και... μιάς πήραν τα χρέηματα... τους είδα με τα μάτια μου να τρέχουν εκεί κάτω...

Ο γέρο-Μαρτίνος μόλις άκουσε το μεγάλο δυστύχημα κατακοκκίνησε σάν πα-παρούνα άφήνοντας μια φοβερή βλαστή-μα και σωπάστηκε σ' ένα σκαμνί φωνών-τας σά φουγάρο ένά ο Πέτρος έμεινε α-σάλευτος σά μάρομα.

Από ήταν από τ' άγραφα, μου-ρούρισε τέλος ο παπούς με τη βαρεία φωνή του, μά...

Και έφυγε κλείνοντας πίσω του την πόρτα χωρίς να συμπληρώσθ τη φράση του και να κυτάξθ την εγγονή του.

Όταν έφυγε άμύλητος, κι' ο άραβον-αστικός της, ή Μαρία δεν τόλμησε να τρέξει να τον πιάσθ, ένά ο Τούρκος ή άγάπη κι' άπλωσε τ' άλα-βίστρινα χέρια της. Ο σκύλος σηκώθηκε όρθος κονώνοντας την ού-ρά του με τα πόδια του στο στήθος της. Τον έορξε με θέρη στα στήθια της και τον έκύταξε με τα άκαρυσμένα μάτια της που μες στην άνεπιστονη άπελπισία τους έλεγαν: —Φίλε μου, σού γλύ-τωσα τη ζωή!

Ένα δάκρυ κύλισε απ' τα μάτια της στο κατώμαρο πρόσωπο του Τούρκου που άποκοιμήθηκε άμέσως μ' ένα παρανοητικό γαίνι-σμα. Έχασε ύστερα ράθυμα κι' ήθονά το κεφάλι του στον κόφο της κόρης και γαίνιζε δυό φορές άκου σά να καταλάβαινε το μυ-στικό δράμα και την ύπερτατη θυσία της χώρας του...

Ανρί Μπαρμπύς

ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΜ

Όλοι λένε τα όχήματα των τροχιοδρόμων «τράμ» χωρίς όμως να ξέρουν από πού προήλθε το όνομα αυτό.

Ο πρώτος μηχανικός που έπενόησε το 1800 άρμάκι ίπποκίνητα τ' όποια έκινούντο επάνω σε σιδηρένιες γραμμές, έλεγετο Ουτάμ και έργαζόταν στο Λίτλε Έτον του Ντεβονσάιρ. Απ' αυτόν έπή-ραν την ονομασία τους τα τράμ.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΛΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΕΝΑΣ ΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ Β'.

Ο Πορθητής της Κωνσταντινουπόλεως και η όμορφη Ειρήνη. Ο πατριωτικός ρόλος της Έλληνοπούλας Σουλτάνας. Ο Ηρακλής στα πόδια της. Ομφάλης του. Όταν μπουγγρίζουν οι Γενίτσαροι... Τό μυστικό του Μουσταφά. Μία Σουλτάνα τελετή και τό φοβερό τέλος της. Όπου και αυτοί οι Γενίτσαροι ανατριχιάζουν! Μία Βυζαντινή Αντίοχη

Ο Μωάμεθ δ Β' είχε η μεγαλύτερη μορφή στην ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Μετά τα πολεμικά του κατορθώματα έπεσκίσε τις πράξεις όλων των προδούτων Σουλτάνων. Μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως, τό φρόνιμά του τόσο είχε ύψωθεί, όστε παρά λίγο νά πιστέψη ότι ήταν προσωρινός από τον Άλλάχ νά κατακτήσει όλη την Οικουμένη. Είχε όμως και πολλά ελαττώματα ό Οθωμανός στρατηλάτης. Ήταν θυμώδης, άχαλινότος στά πάθη του, αλμύρορ. Δεν είχε ούτε ίσρο ούτε όσιο, κ' ήταν έτοιμος νά θυσιάσει τά πάντα γιά νά ικανοποιήσει τή φιλοδοξία του.

Ήρθε όμως μία μέρα, πού ό άγριος αυτός Σουλτάνος, ό σκληρός γιά όλον τον κόσμο, σκληρώθηκε από τά κάλλη μιας γυναίκας, μιας Κωνσταντινουπολίτισσας πού η παράδοσις μάς διέσωσε μόνο τό μικρό της όνομα: Είρ ή ν η. Ή δυστυρισμένη αυτή κοπέλλα, άφρο άναγκάστηκε νά υποκύψει στή θέλησι του τυράννου, άπεφάσισε νά εκμεταλλευθή τον έρωτά του, πρós όφελος των όμογενών της και νά καταπραΰνει, κατά τό δυνατόν τά βάσανά τους.

Η όμορφιά της Ειρήνης ήταν σ' αλήθεια άσύγκριτη, και οι ιστορικοί την έπονομάζουν «δευτέρα Έλένη». Είχε όχι μόνο σωματικά χαρίσματα, αλλά και ψυχικά, πολλά και μεγάλα, όστε ό σκληρός εκείνος Σουλτάνος, πού δεν μπορούσαν νά του μαλακώσουν την καρδιά τά παρακάλλια όλόκληρου έθνους, ήταν πολλές φορές έτοιμος νά γονατίσει σ' ένα χαμόγελο της Ειρήνης του. Και η Ειρήνη έσοσε έτσι από τά χέρια των δημίον άρκετούς άθώους χριστιανούς. Γενναίος ό Μωάμεθ, της έχάρισε πολύτιμα δώρα, φερμένα από τά βάθη της Ασίας ή τις άγορές της Εύρώπης. Ήτανε τό «στολίδι του χαρμιού του» όπως έλεγε.

Όσοι φορές νέες κατακτήσεις και νέες διαρπαγές τον ήγάγκαζαν νά χωρισθί από την άγαπημένη του, δεν έβλεπε την ώρα πότε νά ξαναγυρίσει στην άγκαλιά της.

Εν τούτοις, τά άγρια πλήθη των πολεμιστών του, οι Γενίτσαροι, δεν έβλεπαν με καλό μάτι ότι μία γυναίκα—μία Γκιαούρισσα, μάλιστα—άπερόφρησε έτσι όλη την προσοχή του Σουλτάνου. Άρχισαν λοιπόν νά παραπονούνται και νά λένε ότι είχε γίνει παιγνίδι στα γόνατα μιας γυναίκας και ότι άφηνε τις υποθέσεις του Κράτους σ' άγρία άνικάνων άξιοματικών.

Οι Γενίτσαροι λέγανε ακόμα ότι ό Σουλτάνος περιφρονεί τους πιστούς του και προτιμά νά ευεργετεί τους Χριστιανούς γιατί έτσι τό θέλει η Ειρήνη.

Αλλά και στην ψυχή του κατακτητού τά τρυφερά αισθήματα, πού είχαν μπει μέσα με τον έρωτα της Ειρήνης, βρισκόντουσαν σ' παντοτεινή διαμάχη με τον έγωιστικό του χαρακτήρα. Έτσι τον έβλεπε ναίει νά παίρνει άντιφατικές αποφάσεις από την μία ώρα στην άλλη. Πότε γιά χάρι του έρωτα παραμελούσε τή δόξα, και πότε γιά νά σώσει τή στραταρχική του ύπόληψι, άπεφάσιζε ν' αλλάξει τρόπο ζωής. Άλλ' ενώ λησμονούσε όλες τις προγενέστερές του αποφάσεις και ήταν έτοιμος ν' ακολουθήσει την όρμη της φιλοδοξίας του, ξαφνα η εμφάνισι της Ειρήνης άναποδογύριζε όλα τά σχέδιά του.

Μία μέρα, του έτους 1456, πού ό Μωάμεθ δ Β' βρισκότανε σ' ένα τέτοια ψυχολογική κατάσταση, μαθαίνει από ένα άνώτερο άξιοματικό της Αύλης του, ότι σοβαρή συνωμοσία σχεδιάζεται κρυφά έναντίον του και ότι μέσα μέρος του στρατού πρόκειται νά επαναστατήσει με άγριες διαθέσεις.

Ο Μωάμεθ, σάν νά ξύπνησε από ένα γλυκό όνειρο, ένάταλαβε την πραγματικότητα. Άνεγνώρισε πόσο δίκαια ήταν τά παράπονα των Γενιτσαρών και των άξιωματικών του, ντραπήκε γιατί τον κατηγορούσαν ως νωθρό και φιλήδονο, και άπεφάσισε νά δώσει στην κατάσταση μία άποτελεσματική λύσι.

Διέταξε λοιπόν τους άξιωματικούς των Γενιτσαρών νά οδηγήσουν την άλλη μέρα, καθένας τους στρατιώτες του, μιστότα στην πόλη των άνακτόρων και νά τους παρατάξουν κατά τάλαγγα.

Έπειτα, χωρίς νά δώσει καμιά εξήγησι της έκτακτης αυτής τελετής, έπήγε γρήγορα στό δωμάτιο της Ειρήνης και την έβρισκε με άσυνήθιστη τρυφερότητα. Έδείχννε μαζί της και πέρασε κοντά της όρες όλόκληρες σάν περιπαθής έραστής.

Την άλλη μέρα, μετά τό γεύμα, την παρακάλεσε νά χτενισθί και νά στολισθί όσο μπορούσε καλλίτερα, νά βάλλι όλη της την τέχνη γιά νά δείξει λαμπρότερη την όμορφιά της.

— Γιατί δά' αυτά, κύριέ μου; ρώτησε με γλυκό χαμόγελο η

Ειρήνη.

— Γιατί θά σέ πάρω μαζί μου, σ' μία μεγάλη τελετή πού θα μασα γιά σένα, Σουλτάνα μου! άπάντησε ό Μωάμεθ.

Η μεγάλη πλατεία των Άνακτόρων ήταν γεμάτη από ταγμένους στρατιώτες και άξιωματικούς πού περίμεναν τις διαταγές του Σουλτάνου.

Σ' λίγο άλλαλαγμός έτρικύμισε τον άέρα. Τύμπανα, σάλπιγγες, ζητωκοναυγές.

— Πατισαχημίζ τσόν γιασά! (Ο Θεός νά πολυχρησθή Σουλτάνο!)

Και ό Μωάμεθ κρατώντας από τό χέρι την Ειρήνη, πήγε νά στάθηκε στό ψηλότερο σκαλοπάτι της άνακτορικής σάλας, άναρθθόμενος από τους πασσάδες του.

Η όμορφη Έλληνοπούλα σπάνιες φορές παρουσιάζονταν σ' ένα τόσον ξένον. Από την άγάπη πού τις είχε ό Μωάμεθ, δεν είχε άναγκάσει νά τουρκέψει. Έτσι δεν ήταν ύποχρεωμένη νά φορετζέ, και τό τριανταφυλλένιο πρόσopi της έσοκίπαστο έλασάν φεγγάρι.

Όταν λοιπόν τό άγριο εκείνο πλήθος των πολεμιστών την έδουγκνήθη, έγοητευθή από τό έξοχο κάλλος της και τόσον μάτια νά ιδή καλλίτερα. Ένα μουρμουρητό θαυμασμού πέρασε από τή μία άκρη ως την άλλη της παρατάξεως. Ο Μωάμεθ έστάλη άμέσως στην ένέπλευσι. Μέσα στή σιωπή, η φωνή του ύψώθηκε π' τώντας τους πασσάδες:

— Είδαν ποτέ τά μάτια σας όμοριότερο πλάσμα από τούτο;

— Ποτέ! Ποτέ! άπάντησαν με ένα στόμα, ενώ οι Γενίτσαροι άλάλαζαν και χειροκροτούσαν.

Οι άξιωματικοί έξοφλούσαν άναμένον τον όρκο τους σ' ένα άλυσθ και άνεκίρουναν την Ειρήνη «στολίδι της Αυτοκρατορίας».

Ο γερωνότερος των πασάδων, άποτεινόμενος στό Σουλτάνο, έφώνησε:

— Σ' έξοχίζω, Μεγαλειότηέ μου! ν' άγαπάς σ' όλη σου τή ζωή γυναίκα αυτή πού σού χάρισε τή δόξα! Αυτή θά σού δώσει πογόνους ώραίους και δυνατούς πού θά συνεχίσουν τή δόξα σου προγόνον σου και τή δική σου.

— Σ' αυτή όμως τή δόξα, ό κατακτητής με φωνή άφιέρωσα εγώ όλόκληρη τή ζωή μου. Είπε τό μόνο που άναγκάστηκε ν' αυτή μόνο εφάρμοζε. Πειθή όμως άκουσα ότι καταναίτε τον έρωτά μου, μάστιγα στην καρδιά μου.

ρα ότι ό Σουλτάνος σας έξουσιάζει όχι μόνο την οικουμένη, αλλά και τον ίδιο τον έαυτό του!

Είπε, και τό πρόσopi του έπυρώθη, τά μάτια του άσπασαν, σάν από ίσρη μανία, άρταξε την Ειρήνη από τά μαλλάκια της δυστυχισμένη Έλληνοπούλα στεκόταν έκστατική περιμένοντας τό τέλος της άπροσδόκητης αυτής σκηνης, ό Σουλτάνος τρέφισαπι και πριν οι παριστάμενοι έννοήσουν τί έσκόπευε νά έκοψε μ' ένα χτύπημα τό όραιο εκείνο νεανικό κεφάλι!

Έπειτα μπήκε με όρμη στό Σεράγι, αφήνοντας στά κατώφλια βλέμματα των Γενιτσαρών πού άνυχο κοίμι της Σουλτάνας, πού μάσιο εκείνο κορμί πού πρós μιας στιγμής τους είχε τόσα μαρτυρία.

Από την ημέρα εκείνη ό Μωάμεθ δ Β' γίνθηκε ό σκληρότερος άνθρώπος του κόσμου.

Γιά νά ξεθάσει την Ειρήνη άρχισε κανονικές καταναίσεις.

Μία έκστρατεία του έναντίον των Παλαιολόγων της Παλαιονήσου κατέληξε τό Βυζαντινικό αυτό δεσποτάτο. Μία άλλη εναντίον του άυτοκράτορος της Τραπεζούντας Δαβίδ ύπεδούλωσε και λευαίτο τούτο χριστιανικό κράτος της Ανατολής. Οχτώσκις διά και περισσότερα από χίλια κορίτσια των πλουσιότερων ληνικών οικογενειών διαμοιράζονται στά χαίμα των πασάδων.

Ο Μωάμεθ κρατεί γιά τό δικό του τή χίρα 'Αλξίου του Κωνσταντίνου του τελευταίου Αυτοκράτορος της Τραπεζούντας, την γριότερη γυναίκα της εποχής της και μερικά άκόρη κορίτσια άυτοκρατορικής οικογενείας. Άλλά καμιά από τις σκλαβωμένες αυτές Έλληνίδες δεν συμπαθεί. Άπανταίς τους τό λέει ο μουντα ότι «μιά ήτανε γυναίκα, η Ειρήνη!» και άναστέλλει θύμωγί της.

Με τον καιρό, ό Μωάμεθ γίνετα άγριώτερος. Και μία

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΙ' Ο ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

Ο πρωθυπουργός της Ιταλίας Δεσπρέτης όταν κοιμόταν ροχάιζε πολύ δυνατά. Κάποτε πού είχε πάει στό Καζάλε, έννοίκιασε κατά την συνήθειά του, ένα δωμάτιο σ' ένα ξενοδοχείο β' τάξεως. Στό διπλανό δωμάτιο έτυχε νά μένη ένας δημόσιος υπάλληλος, πού νά κλεισι μάτι άπ' τό τρυφερό ροχαλιτό του γείτονά του! Στό τέλος έχασε την ύπνομήνη του, σηκώθηκε, κι' άρχισε νά χτυπά τον τοίχο πού χώριζε τά δύο δωμάτια με τά παπούτσια του, διασημνώντας συγχρόνως.

Ο ύπουργός έξυπνησε φυσικά άπ' τον κρότο, και έννόησε άμέσως τί έτρεχε. Γιά νά μήν ταραξή λοιπόν τον ύπνον του γείτονά του άπεφάσισε νά ξεγυμνήσει όλη τή νύχτα. Άναψε τό κερί του, έβγαλε ένα βιβλίο πού βρισκόταν πεταμένο στό τραπέζάκι του δωματίου του και άρχισε τό διάβασμα. Δεν άρκείσθηκε όμως μόνο σ' αυτό. Την άλλη μέρα, πρωί-πρωί έστειλε τον υπάλληλο πού ξενόδοχείου νά ζητήσει συγγνώμη άπ' τον κύριο πού ένόχλησε τή νύχτα.

— Μα έπί τέλους, πού είν' αυτό τό ζώο; ρώτησε ό πρώην υπάλληλος.

— Αυτό τό ζώο είνε ό κύριος Δεσπρέτης, άπάντησαν ό ύπηρτης.

Κοκκαλό ό υπάλληλος! Χωρίς νά χάσει καιρό έτρεξε νά ζητήσει συγγνώμη άπ' τον πρωθυπουργό.

— Δεν έχεις νά φορηθής τίποτε, άπάντησαν αυτός. Μαθαίνω μάλα ότι ζητείς θύση, θά την πάρεις. Σού είμαι μάλιστα ύποχρεωμένος. Χδεις μ' έκανες νά διαβάσω ένα βιβλίο, πού, ντρέπονται νά τό πώ, μόνο άκουστά τό είχα: Τήν «Κυρία με τάς Καμελίας»...

*

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Ημ. Μαστροδημήτρι, Μαντοιδί Εβόλιας. Η έξάμηνος συνδρομή είνε 65 δοχ. Εισοβάει Ζανουδάκη, Ρέθυμνον και Ημ. Γεωργαντών Φωφάλα. Ζητηθέντα φύλλα έστάλησαν. Κ. Βιονία, Άργινιον. Έπιστολές διορίζοντες άναποκριτάς του «Μπουκέτου» και δεχόμενοι άναποκρισεις των κατόπιν των γνωστών έκτροπών. Ημ. Γκαρ, Τσιότιον Τρικάλων. Σας έταχυδρομήσαμεν έν άδελον ήμερολόγιον, καθότι μόνον τιαύτα έχομεν. Ν. Κωσταρίδης, Ένταυθα. Η δημοσίεσις του έν λόγω μυθιστορηματος θ' άρχίσω προσεχώς. Τα έπτά πρώτα φύλλα του «Μπουκέτου» δυστυχώς έξηντήθησαν.

Ελ. Βονιολή, Σπάρτη. Η βιβλιοδέτης έκδου τόμου του περμιακού μας στοιχίζει τό δοχ. Τα ταχυδρομικά έννοείται εις βάρος του παραγγέλλοντος. Ζαρ. Κλοβάρ, Χίον. Έκτός των βιβλίων της «Βιβλιοθήκης» μας δεν έχομεν άλλα. Νικ. Μανωλάκη, Περούμια. Σηδρομή σας έλήφθη, ένεγράφητε. Χρ. Καραχάλιος, Άμφισσαν. Το Χριστογεννητικό φύλλο του «Μπουκέτου» ύπάρχει σ' άγαφία μας και πωλείται άντι 3 δραχμών. Σπ. Λακορόνιαν, Άλλα βιβλία έκτος των δύο άναφερομένων δεν παραχωρούμεν εις τους λύμους του διαγωνισμού. Φωφ. Παπαθεοδοροπούλου, Μούδρον. Έπιταγή σας έλήφθη προσεχώς λαμβάνετε ήμερολόγιον. Χαρ. Ιατροδρ, Δελφινάκι. Έλήφθη και η δευτέρα εξ 125 δοχ. Έπιταγή σας και περιμένουμεν σχετικήν έπιστολήν σας περί του πώς νά διαθέσωμεν τό όλον έμβρομά σας.

Διτάζει και σφάζουν τον άυτοκράτορα Δαβίδ—πού τον κρατούσε αλκαλάτο—και όλη την οικογένειά του και μόνο σ' ένα μέλος έχάρωσε τή ζωή στην Αυτοκράτειρα Έλένη. Γι' αυτήν ό ιστορικός Χάιμερ άναφέρει τό άκόλυντο τραγικό έπεισόδιο:

«Μία μόνο γυναίκα του Βασιλικού Οίκου της Τραπεζούντας, η Αυτοκράτειρα Έλένη, από τή γενιά των Κατακουζηνών, γλύτωσε εκείνη την ημέρα, αλλά γιά νά πεθάνι πολύ σύντομα καρτερικώς και ένδύως. Γιατί, περιφρονώντας την προσταγή του τυράννου, (να μήν τολμήσει κανείς νά πλησιάσει τους νεκρούς πού ήθελαν νά μέινουν άταφοί γιά νά γείνουν τροφή των σκύλων και των κορών) ή δυστυχισμένη μάνα, ντυμένη τριχίνο ρούχο, κρατώντας έπλην στό χέρι, έπήγε στον τόπο της θανάτωσης των παιδιών της πού άντρός της και των άλλων συγγενών της, κλαίγοντας και τραπώντας τά μαλλά της. Εκεί, έμεινε όλη την ημέρα, διαχώνοντας τά σκύλια και τά σαρκοφάγα όρνια. Τή νύχτα έθαψε και τά δέκα παιδιά. Τό πρωί την εύρηκανε πεθαμένη άνάμεσα στους τάφους των άγαπήμένων της».

Και ό μέγας ιστορικός γράρει τό θλιβερό έπίλογο:

«Έτσι ό Έλληνικός Αυτοκρατορικός Οίκος Εύρώπης και Ασίας έξολοθρεύτηκε από τον τρυφερό αυτό κατακτητή δύο ήτρεφον και δύο θαλασσαν».

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Τό μονοπάτι τ' άγνωστο
Πού μόλις μάς χωρεί,
Μας πήρε: Τάχα στό γιαιό,
Στόν κάμπο θά μάς πάη;

Όπου κι' άν θέλη—μή φωτιάς!—
Άς πάρη την ψυχή μας,
Άφού τό φός τού φεγγαριού
Κι' η άγάπη είνε μαζί μας.

Άφού γιά μάς άνάλαφρα
Ξεκίνησε τ' άγέρι,
Άρώματα άπ' τ' άντικρυνά
Λαγκάδια νά μάς φέρη.

Κι' άφού τά στάχνα όλόχαρα
Κι' ήδονικά σκυμμένα
Κουρνούλουνε γύρω μας
Κι' εκείνα έσοτεμένα.

Λάμπρος Πορφύρας

ΕΙΣ ΞΕΝΗΝ

Με την σπιθόβλη ματιά
Πετάς εις κρύα στήθα.
Όραία είσ' αλήθεια,
Πλήν των ματιών σου η φωτιά
Εμ' δεν με θερμαίνει.

Άχ, άφες με ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Βαθείας άγάπης και θερμής
μή λόγια μου γυρεύεις.
Κι' άν πώ, μη τά πιστεύεις.
Λόγια θά είνε της στιγμής
κι' άγάπη παγωμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Έχετε γειά, ψηλά βουνά και κρυστάλλινες βρύσας,
χαράματα με τας δροσίδες, νύκτες με τό φεγγάρι,
και σεις, μάνα κλεφτοπούλα, πού την Τονοκιά έτρομάζει
Άορόστα δεν μ' ελπίσκανε και πραινόν νά πεθάνουν
κι' άν πώ, μη τά πιστεύεις.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

Άχ, άφες με, ξανθομαλλού,
και η καρδιά μου είν' άλλού,
άλλού είνε δοσμένη.

ΤΙ ΑΚΑΘΑΡΤΗ ΓΛΩΣΣΑ....

ΤΙ ΕΧΕΙΣ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ !

ΠΡΟΤΟΥ ΚΟΙΜΗΘΗΣ ΘΑ ΣΟΥ ΔΩΣΩ

ΜΙΑ ΚΟΥΤΑΛΙΑ

ΜΑΓΝΗΣΙΑ
Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Αἱ μητέρες ὅς ἐνθυμοῦνται πάντοτε ὅτι ἡ ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ εἶναι τὸ καλλίτερον φάρμακον διὰ τὰ παιδιὰ των ἰδίᾳ διὰ νὰ ἀποβάλλῃ τοὺς σκώληκας καὶ νὰ θεραπεύῃ τὰς ἐπιμόνους διαρροίας αἰτίνες ὀφείλονται εἰς τὴν πολυφαγίαν καὶ εἰς τὰς ζυμώσεις τῶν περιττωμάτων ἅτινα παραμένουσι ἐπὶ πολὺ ἐντὸς τῶν ἐντέρων.

Εἶνε προτιμωτέρα εἰς κάθε περίπτωσιν, τοῦ ρετσίνελαίου καὶ ὅλων τῶν καθαρτικῶν σκευασιῶν.

Ἔχει εὐχάριστον γεῦσιν. Καθαρίζει δροσίζει καὶ ἀπολυμαίνει τὸν στομάχον καὶ τὰ ἔντερα. Δὲν προκαλεῖ ἀηδίαν, οὔτε φέρει ἐξάντλησιν.

Ἀντιπρόσωπος : **ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ**, Εὐριπίδου 6. — ΑΘΗΝΑΙ